

Τεχνική αναφορά

Αποτελέσματα της έρευνας EMIS-2017

Στοιχεία για την Ελλάδα

Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Έρευνα για τη σεξουαλική ζωή, τους κινδύνους και τις προφυλάξεις καθώς και τη χρήση υπηρεσιών υγείας των ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων ανδρών και άλλων ανδρών που ελκύνονται από άνδρες (EMIS)

Αναφορά για την Ελλάδα:

Εργαστήριο Ιατρικής Στατιστικής, Επιδημιολογίας και Δημόσιας Υγείας,

Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Κατερίνα Πανταβού, Γεώργιος Νικολόπουλος

Θετική Φωνή

Γεώργιος Παπαγεωργίου, Γεώργιος Τσιακαλάκης, Νικόλαος Δέδες

Ath & Thess Checkpoint

Σοφοκλής Χάνος, Γεώργιος Πόλκας

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα Πινάκων:	7
Περιεχόμενα Εικόνων:	12
1. Εισαγωγή	14
1.1. Πραγματικότητες και Δικαιώματα ΛΟΑΤΚΙ + ατόμων στην Ελλάδα.....	15
1.2. Ερευνητικός σκοπός και στόχος της έρευνας EMIS-2017	16
2. Μέθοδος	16
2.1. Κριτήρια συμμετοχής στην έρευνα	16
2.2. Ερευνητική διαδικασία	17
2.3. Διανομή ερωτηματολογίων	17
2.4. Συμμετοχή και έλεγχος συμμετεχόντων.....	18
2.4.1. Γλώσσες συμπλήρωσης ερωτηματολογίου.....	18
3. Δημογραφικά χαρακτηριστικά	18
3.1. Ταυτότητα φύλου και φύλο γέννησης	18
3.2. Ηλικία.....	19
3.3. Περιοχή διαμονής.....	19
3.4. Εθνικές ή φυλετικές μειονότητες.....	20
3.5. Χώρα γέννησης, χρονικό διάστημα παραμονής στην Ελλάδα και λόγοι μετανάστευσης.....	20
3.6. Εκπαίδευση, εργασιακή κατάσταση και επίπεδο διαβίωσης.....	21
3.7. Σεξουαλική έλξη, σεξουαλική ταυτότητα και εξωστρέφεια.....	22
3.8. Χαρακτηριστικά σχέσεων (συντροφικότητα, αριθμός συντρόφων, διάρκεια)	22
3.9. Σεξ με άνδρες με χρήματα	24
3.10. Υπηρεσίες στον χώρο της υγείας και εθελοντισμός	25
4. Νοσηρότητα	26
4.1. Άγχος/ κατάθλιψη.....	26
4.1.2. Αυτοκτονικός ιδεασμός.....	27
4.1.3. Σεξουαλική ικανοποίηση.....	27
4.1.4. Εξάρτηση από το αλκοόλ	27
4.2. Λοιμώξεις.....	28
4.2.1. Επιπολασμός και επίπτωση του HIV	28
4.2.2. Μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο	28
4.2.3. Πλέον πρόσφατη διάγνωση σύφιλης, γονόρροιας (βλεννόρροια) και χλαμυδίων ή αφροδίσιου λεμφοκοκκίωματος (LGV)	29

4.2.4. Πρώτη διάγνωση κονδυλωμάτων γεννητικών οργάνων ή πρωκτού	30
4.2.5. Διάγνωση ηπατίτιδας C	30
5. Συμπεριφορές κινδύνου και πρόληψης	31
5.1. Πρώτη και πρόσφατη σεξουαλική επαφή με άνδρες	31
5.1.1. Ηλικία πρώτης ομοφυλοφιλικής σεξουαλικής επαφής	31
5.1.2. Πρόσφατη ομοφυλοφιλική σεξουαλική επαφή	32
5.1.3. Ηλικία πρώτης ομοφυλοφιλικής επαφής με διείσδυση	32
5.1.4. Πρόσφατη ομοφυλοφιλική επαφή με διείσδυση	32
5.2. Σεξουαλική επαφή με σταθερούς και μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους κατά το τελευταίο έτος	33
5.2.1. Σεξουαλική επαφή με σταθερούς άνδρες συντρόφους	33
5.2.2. Σεξουαλική επαφή με μη σταθερούς (περιστασιακούς) άνδρες συντρόφους	34
5.3. Σεξουαλική επαφή με σταθερούς άνδρες συντρόφους	35
5.3.1. Συχνότητα χρήσης προφυλακτικού σε διεισδυτική σεξουαλική επαφή με μη-σταθερό άνδρα σύντροφο	35
5.3.2. Σεξουαλική επαφή με οροθετικό στον HIV μη σταθερό άνδρα σύντροφο χωρίς χρήση προφυλακτικού	35
5.3.3. Σεξουαλική επαφή χωρίς χρήση προφυλακτικού με μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους οροαρνητικούς στον HIV	36
5.3.4. Σεξουαλική επαφή χωρίς χρήση προφυλακτικού με μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους άγνωστης οροθετικότητας ως προς τον HIV	36
5.4. Σεξουαλική επαφή με γυναίκες	37
5.4.1. Συχνότητα σεξουαλικής επαφής με γυναίκες	37
5.4.2. Αριθμός γυναικών με τις οποίες υπήρχε διεισδυτική σεξουαλική επαφή	37
5.4.3. Συχνότητα χρήσης προφυλακτικού με γυναίκες συντρόφους	38
5.5. Χρήση ουσιών	38
5.5.1. Συχνότητα χρήσης 18 ουσιών	38
5.5.2. Ενέσιμη χρήση στεροειδών (τεστοστερόνη) και άλλων ουσιών: πρόσφατη χρήση, συχνότητα και κοινή χρήση	40
5.6. Συνδυασμός ουσιών και σεξ	41
5.6.1. Συχνότητα σεξουαλικής δραστηριότητας υπό την επήρεια αλκοόλ ή ουσιών	41
5.6.2. Συχνότητα νηφάλιου σεξ, σεξ με διεγερτικά ναρκωτικά και πολλαπλούς συντρόφους	41
5.6.3. Τοποθεσία σεξουαλικής επαφής με πολλαπλούς συντρόφους και χρήση διεγερτικών ουσιών	42
5.6.4. Έτη χρήσης διεγερτικών ουσιών με πολλαπλούς συντρόφους	42

5.7. Αναζήτηση και χρήση της PEP (Post-Exposure Prophylaxis) προφυλακτικής αγωγής μετά από πιθανή έκθεση στον HIV	43
5.8. Αναζήτηση και χρήση της PrEP (Pre-Exposure Prophylaxis) προφυλακτικής αγωγής πριν από πιθανή έκθεση στον HIV	44
5.9. Παρακολούθηση της HIV λοίμωξης	44
5.9.1. Εξέταση και θεραπεία	44
5.9.2. Χρονικό διάστημα μεταξύ διάγνωσης και θεραπείας	45
5.10. Εμβολιασμός για Ηπατίτιδα Α και Β	45
6. Ανάγκες: δυνατότητες, ευκαιρίες και κίνητρα για συμπεριφορές κινδύνου και προφύλαξης	46
6.1. Ανικανοποίητες ανάγκες σχετικές με συμπεριφορές υγείας	46
6.1.1. Κοινωνική υποστήριξη	46
6.1.2. Εσωτερικευμένη Ομοφοβία	47
6.2. Ανικανοποίητες ανάγκες σε σχέση με το ασφαλές σεξ	48
6.2.1. Χαμηλή αυτο-αποτελεσματικότητα: Αίσθημα ασφάλειας και βαθμός ευκολίας άρνησης σε σεξουαλική επαφή	48
6.2.2. Μη πρόσβαση σε προφυλακτικό: πρόσφατη επαφή χωρίς προφυλάξεις επειδή δεν υπήρχε προφυλακτικό	48
6.2.3. Γνώση σχετική με τη μετάδοση του HIV και των σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων (ΣΜΛ)	49
6.3. Ανικανοποίητες ανάγκες σχετικά με ασφαλή χρήση ουσιών: ανησυχία σε σχέση με τις ψυχοδραστικές ουσίες	50
6.4. Σχετικά με τη χρήση PEP (Post-Exposure Prophylaxis)- προφυλακτική αγωγή μετά από πιθανή έκθεση στον HIV	50
6.4.1. Ενημέρωση σχετικά με την PEP.....	50
6.4.2. Γνώση χρήσης της PEP.....	51
6.4.3. Πρόσβαση στην PEP	51
6.5. Σχετικά με την PrEP (Pre-Exposure Prophylaxis) προφυλακτικής αγωγής πριν από πιθανή έκθεση στον HIV	51
6.5.1. Ενημέρωση σχετικά με την PrEP	51
6.5.2. Γνώση χρήσης της PrEP	52
6.5.3. Πρόθεση λήψης της PrEP	52
6.6. Εξέταση και θεραπεία για τον HIV	53
6.6.1. Γνώσεις σχετικά με τον ιό HIV, την εξέταση για HIV και τη θεραπεία.....	53
6.6.2. Αβεβαιότητα κατάστασης υγείας ως προς τον HIV	53
6.6.3. Πού γίνεται η εξέταση για τον HIV;.....	54
6.6.4. Έλλειψη πρόσβασης σε αντιρετροϊκή θεραπεία (ART): μη λήψη και διακοπή....	54

6.7. Ανάγκες για εμβόλιο κατά της ιογενούς ηπατίτιδας	55
6.7.1. Γνώση σχετικά με τις ηπατίτιδες Α και Β.....	55
6.7.2. Πρόσβαση σε εμβόλια ηπατίτιδας Α και Β	55
7. Παρεμβάσεις: ενέργειες άλλων για την κάλυψη ή όξυνση των αναγκών των συμμετεχόντων	56
7.1. Ομοφοβική κακοποίηση: πόσο συνήθη είναι ο εκφοβισμός, οι χαρακτηρισμοί, η βία;	56
7.2. Πρόσβαση σε προφυλακτικά	57
7.3. Συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρήση ουσιών	58
7.4. Υπηρεσίες υγείας σχετικές με την PrEP (Pre-Exposure Prophylaxis)	59
7.4.1. Ενημέρωση από υπηρεσίες υγείας σχετικά με την PrEP	59
7.4.2. Ενημέρωση από επαγγελματίες υγείας και λήψη ιατρικής συνταγής πριν την χρήση PrEP	60
7.4.3. Λήψη ιατρικής συνταγής για PrEP	60
7.4.4. Πρόσβαση στην PrEP	61
7.5. HIV/ΣΜΛ υπηρεσίες ενημέρωσης: πρόσβαση στην πληροφορία	61
7.6. Εξέταση HIV σε μονάδα παροχής υπηρεσιών	62
7.6.1. Εξέταση για τον ιό HIV.....	62
7.6.2. Τελευταία εξέταση για τον ιό HIV	62
7.6.3. Ποιος έκανε την εξέταση και διέγνωσε την HIV λοίμωξη	63
7.6.4. Υποστήριξη μετά τη διάγνωση	63
7.6.5. Παρακολούθηση μετά τη διάγνωση της HIV λοίμωξης και θεραπεία.....	63
7.7. Εμβολιασμός για ιογενή ηπατίτιδα	64
7.8. Εξέταση για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ)	64
7.8.1. Εξέταση για ΣΜΛ	64
7.8.2. Γνώση επαγγελματιών υγείας για τη σεξουαλική προτίμηση των συμμετεχόντων	65
7.8.3. Τι συνέβη κατά την διάρκεια των εξετάσεών σου για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ) τους τελευταίους 12 μήνες	65
7.9. Ενημέρωση συντρόφων για θετική διάγνωση σύφιλη και βλεννόρροιας	66
8. Διαφορές μεταξύ ομάδων: Πόσο άνισα κατανέμονται η σεξουαλική νοσηρότητα, οι συμπεριφορές, οι ανάγκες και οι παρεμβάσεις;	67
8.1 Ηλικιακές ανισότητες	67
8.1.2. Ηλικία και συμπεριφορά.....	68
8.1.3. Ηλικία και ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης.....	69
8.1.4 Ηλικία και παρεμβάσεις.....	70

8.2. Ανισότητες ανδρών που διαγιγνώσκονται με HIV.....	71
8.2.1 Διάγνωση HIV και νοσηρότητα	71
8.2.2 Διάγνωση HIV και συμπεριφορά.....	71
8.2.3 Διάγνωση HIV και ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης	72
8.2.4 Διάγνωση HIV και παρεμβάσεις.....	73
Επίλογος	74
Βιβλιογραφία	75

Περιεχόμενα Πινάκων:

Πίνακας 1: Ταυτότητα φύλου και φύλο γέννησης των συμμετεχόντων της EMIS-2017 στην Ελλάδα	18
Πίνακας 2: Συχνότητα συμμετεχόντων βάσει της χώρας γέννησης, διαμονής και του λόγου μετανάστευσης.	20
Πίνακας 3: Χαρακτηριστικά εκπαίδευσης, εργασιακής κατάστασης και επιπέδου διαβίωσης.	21
Πίνακας 4: Χαρακτηριστικά σχέσεων.	23
Πίνακας 5: Σεξ με άνδρες για το οποίο οι συμμετέχοντες πλήρωσαν ή πληρώθηκαν.	24
Πίνακας 6: Εργασία στο χώρο υγείας στην κοινότητα γκέι, αμφιφυλόφιλων ή ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες.	25
Πίνακας 7: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τις τελευταίες 2 εβδομάδες, πόσο συχνά σε ενόχλησαν τα παρακάτω ζητήματα;» (N=2.909).	26
Πίνακας 8: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τις τελευταίες 2 εβδομάδες, πόσο συχνά έκανες σκέψεις ότι θα ήσουν καλύτερα αν είχες πεθάνει ή σκέψεις να κάνεις κακό στον εαυτό σου;» (N=2.909).	27
Πίνακας 9: Επίπεδο ικανοποίησης των συμμετεχόντων από τη σεξουαλική τους ζωή (N=2.909).	27
Πίνακας 10: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με την κατανάλωση αλκοόλ από τους συμμετέχοντες κατά τους τελευταίους 12 μήνες (N=2.580).	28
Πίνακας 11: Συχνότητα απαντήσεων των συμμετεχόντων στην ερώτηση «Έχεις διαγνωσθεί με HIV;» (N=909).	28
Πίνακας 12: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με το μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο.	28
Πίνακας 13: Συχνότητα απαντήσεων σχετικών με τη διάγνωση σύφιλης, βλεννόρροιας και χλαμυδίων ή αφροδίσιου λεμφοκοκκιώματος (LGV).	29
Πίνακας 14: Συχνότητα απαντήσεων σχετικών με τη διάγνωση πρωκτικών ή γεννητικών κονδυλωμάτων.	30
Πίνακας 15: Συχνότητα απαντήσεων σχετικών με τη διάγνωση ηπατίτιδας C.	30
Πίνακας 16: Αριθμός συμμετεχόντων οι οποίοι είχαν κάποια στιγμή στη ζωή τους σεξουαλική επαφή ή επαφή με διείσδυση με άνδρα.	31
Πίνακας 17: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες οποιαδήποτε σεξουαλική επαφή με έναν άνδρα;»	32
Πίνακας 18: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες επαφή με διείσδυση με έναν άνδρα (είτε με ή χωρίς την χρήση προφυλακτικού);»	32
Πίνακας 19: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με σεξουαλική επαφή με σταθερό σύντροφο και αριθμός σταθερών συντρόφων με τους οποίους υπήρχε σεξουαλική επαφή, διεισδυτική επαφή και διεισδυτική επαφή χωρίς τη χρήση προφυλακτικού κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών.	33
Πίνακας 20: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με σεξουαλική επαφή με μη-σταθερό σύντροφο και αριθμός μη σταθερών συντρόφων με τους οποίους υπήρχε σεξουαλική επαφή, διεισδυτική επαφή και διεισδυτική επαφή χωρίς χρήση προφυλακτικού κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών.	34

Πίνακας 21: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, πόσο συχνά χρησιμοποιήθηκε προφυλακτικό όταν είχες διεισδυτική επαφή (είτε ενεργητική ή παθητική) με μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους;».....	35
Πίνακας 22: Συχνότητα απαντήσεων σχετικά με τη χρήση προφυλακτικού στη σεξουαλική επαφή με οροθετικό στον HIV μη-σταθερό άνδρα σύντροφο.....	35
Πίνακας 23: Συχνότητα απαντήσεων σχετικά με τη χρήση προφυλακτικού στην σεξουαλική επαφή με οροαρνητικό στον HIV μη-σταθερό σύντροφο.....	36
Πίνακας 24: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, είχες διεισδυτική επαφή (ενεργητική ή παθητική) χωρίς τη χρήση προφυλακτικού με μη σταθερό σύντροφο του οποίου την κατάσταση υγείας ως προς τον HIV (το HIV status του) δεν γνώριζες ή δεν σκεφτόσουν τότε;».....	36
Πίνακας 25: Συχνότητα σεξουαλικής επαφής με γυναίκες.....	37
Πίνακας 26: Αριθμός γυναικών με τις οποίες υπήρχε διεισδυτική σεξουαλική επαφή το τελευταίο έτος.....	37
Πίνακας 27: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, πόσο συχνά χρησιμοποιούσες προφυλακτικό όταν είχες διεισδυτική σεξουαλική επαφή με γυναίκες;».....	38
Πίνακας 28: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με το πότε ήταν η τελευταία φορά που οι συμμετέχοντες έκαναν χρήση 18 διαφορετικών ουσιών (N=2.909).	38
Πίνακας 29: Συχνότητα ενέσιμης χρήσης στεροειδών (τεστοστερόνη) και άλλων ουσιών. .	40
Πίνακας 30: Ενέσιμη χρήση με ήδη χρησιμοποιημένη βελόνα ή κοινή σύριγγα (κοινή χρήση).	40
Πίνακας 31: Συχνότητα σεξουαλικής δραστηριότητας υπό την επήρεια αλκοόλ ή ουσιών. .	41
Πίνακας 32: Συχνότητα νηφάλιου σεξ υπό την επήρεια αλκοόλ ή άλλης ουσίας.....	41
Πίνακας 33: Τοποθεσία σεξουαλικής επαφής με πολλαπλούς συντρόφους και χρήση διεγερτικών ουσιών.....	42
Πίνακας 34: Έτη χρήσης διεγερτικών ουσιών με πολλαπλούς συντρόφους.....	42
Πίνακας 35: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με την προσπάθεια λήψης και τη λήψη της PEP.	43
Πίνακας 36: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με την προσπάθεια λήψης και τη λήψη PrEP.	44
Πίνακας 37: Εξέταση HIV και λήψη αντιρετροϊκής θεραπείας.....	44
Πίνακας 38: Χρονικό διάστημα μεταξύ διάγνωσης και θεραπείας.....	45
Πίνακας 39: Εμβολιασμός για Ηπατίτιδα Α και Β.....	45
Πίνακας 40: Συχνότητα απαντήσεων σε τέσσερις δηλώσεις σχετικές με την κοινωνική υποστήριξη που αισθάνονται ότι έχουν (N=2.909).....	46
Πίνακας 41: Συχνότητα απαντήσεων σε δηλώσεις σχετικές με το πόσο άνετοι νιώθουν οι συμμετέχοντες με την ομοφυλοφιλία τους (N=2.909).	47
Πίνακας 42: Συχνότητα απαντήσεων σε τοποθετήσεις σχετικά με το ασφαλέστερο σεξ και την άρνηση σε ανεπιθύμητο σεξ (N=2.909).	48
Πίνακας 43: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες διεισδυτική επαφή χωρίς προφυλακτικό μόνο και μόνο επειδή δεν είχες προφυλακτικό;» (N=2.909).....	48

Πίνακας 44: Γνώσεις σχετικά με τη μετάδοση του HIV. Οι συμμετέχοντες καλούνταν να απαντήσουν αν γνώριζαν ότι συγκεκριμένες τοποθετήσεις/απόψεις σχετικά με τη μετάδοση του HIV ήταν αληθινές (N=2.909).	49
Πίνακας 45: Γνώσεις σχετικά με τη μετάδοση σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων (ΣΜΛ). Οι συμμετέχοντες καλούνταν να δηλώσουν εάν γνώριζαν ότι συγκεκριμένες τοποθετήσεις/απόψεις σχετικά με τη μετάδοση των σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων ήταν αληθινές (N=2.909).	49
Πίνακας 46: Συχνότητα απαντήσεων στην τοποθέτηση/άποψη «Ανησυχώ σχετικά με την χρήση των ψυχοδραστικών ουσιών "για διασκέδαση" που κάνω».	50
Πίνακας 47: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Γνωρίζεις την PrEP;».....	50
Πίνακας 48: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις για τη χρήση της PEP (N=2.909).	51
Πίνακας 49: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πόσο σίγουρος αισθάνεσαι ότι θα μπορούσες να λάβεις PEP αν πίστευες ότι θα την χρειαζόσουν;».	51
Πίνακας 50: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Γνωρίζεις την PrEP;».....	51
Πίνακας 51: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις για τη χρήση της PrEP (N=2.909).	52
Πίνακας 52: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Εάν η PrEP ήταν διαθέσιμη και οικονομικά προσιτή για σένα, πόσο πιθανό θα ήταν να την χρησιμοποιούσες;».	52
Πίνακας 53: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις σχετικά με την γνώση για τον HIV, την εξέταση για HIV και τη θεραπεία (N=2.909).	53
Πίνακας 54: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Ποια πιστεύεις ότι είναι η τωρινή κατάσταση της υγείας σου ως προς τον HIV (δηλαδή το HIV status σου), άσχετα με το αν έχεις ποτέ εξεταστεί για τον HIV;».....	53
Πίνακας 55: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Γνωρίζεις που θα μπορούσες να κάνεις μια εξέταση για τον HIV;».....	54
Πίνακας 56: Συχνότητα απαντήσεων στις ερωτήσεις (Α) «Για ποιον λόγο δεν έχεις ποτέ λάβει αντιρετροϊκή θεραπεία (ART) για την HIV λοίμωξή σου;» και (Β) «Για ποιον άλλο λόγο σταμάτησες να λαμβάνεις αντιρετροϊκή θεραπεία;».	54
Πίνακας 57: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις σχετικά με τις ηπατίτιδες και τον εμβολιασμό (N=2.909).	55
Πίνακας 58: Συχνότητα απαντήσεων σε ερώτηση σχετικά με τη γνώση των συμμετεχόντων για το πού θα μπορούσε κάποιος/α να εμβολιαστεί για ηπατίτιδα Α ή Β.	55
Πίνακας 59: Συχνότητα απαντήσεων σχετικά με την εμπειρία ομοφοβικού εκφοβισμού και κακοποίησης.	56
Πίνακας 60: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Από που προμηθεύτηκες προφυλακτικά κατά τους τελευταίους 12 μήνες;». Ερωτήθηκαν 2.909 συμμετέχοντες. Υπήρχε η δυνατότητα επιλογής παραπάνω από μία απαντήσεων.	57
Πίνακας 61: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Από που προμηθεύτηκες προφυλακτικά τις περισσότερες συνήθως φορές κατά τους τελευταίους 12 μήνες;».....	57
Πίνακας 62: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικά με το αν οι συμμετέχοντες έχουν συμβουλευτεί ή όχι κάποιον επαγγελματία υγείας για την χρήση ψυχοδραστικών ουσιών ή αλκοόλ και αν έχουν παρακολουθήσει κάποια ομάδα αυτοβοήθειας.	58

- Πίνακας 63:** Συχνότητα θετικών απαντήσεων στην ερώτηση «Από που έλαβες τα χάπια για την PrEP;» (N=27). Δεν απάντησαν δύο άτομα (N=2, 7,4%). Δινόταν η δυνατότητα επιλογής παραπάνω από μία απαντήσεων..... 61
- Πίνακας 64:** Συχνότητα απαντήσεων στη ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είδες ή άκουσες οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τον HIV ή άλλες σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις (ΣΜΛ), ειδικά για την ομάδα των Ανδρών που κάνουν Σεξ με Άνδρες (ΑΣΑ);..... 61
- Πίνακας 65:** Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Έχεις ποτέ κάνει εξέταση για HIV σε μονάδα παροχής υπηρεσιών υγείας;». Η ερώτηση γινόταν σε άτομα που είχαν δηλώσει προηγουμένως ότι δεν έχουν πάρει ποτέ αποτέλεσμα εξέτασης για τον HIV..... 62
- Πίνακας 66:** Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με την τελευταία εξέταση για τον HIV. Οι ερωτήσεις γινόταν σε άτομα που είχαν δηλώσει προηγουμένως ότι δεν έχουν διαγνωσθεί ως HIV θετικοί. 62
- Πίνακας 67:** Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πού διαγνώσθηκες οροθετικός;».... 63
- Πίνακας 68:** Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Όταν διαγνώσθηκες HIV οροθετικός, πόσο ευχαριστημένος ήσουν με την υποστήριξη και την πληροφόρηση που έλαβες;»..... 63
- Πίνακας 69:** Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που επισκέφθηκες επαγγελματία υγείας για την παρακολούθηση της HIV λοίμωξής σου;»..... 63
- Πίνακας 70:** Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Έχεις ποτέ εμβολιαστεί για κάποια Ηπατίτιδα από κάποια υπηρεσία υγείας;»..... 64
- Πίνακας 71:** Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές τον εάν οι συμμετέχοντες έχουν υποβληθεί σε εξέταση για σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις (ΣΜΛ), πότε ήταν η τελευταία φορά που εξετάστηκαν και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της εξέτασης..... 64
- Πίνακας 72:** Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Σε εκείνη την περίπτωση, γνώριζε ο επαγγελματίας υγείας που σε εξυπηρέτησε ότι έχεις σεξουαλικές επαφές με άνδρες;». Η ερώτηση γινόταν σε άτομα τα οποία είχαν εξετασθεί για ΣΜΛ τις/τους τελευταίες/ους 24 ώρες, 7 ημέρες, 4 εβδομάδες, 6 ή 12 μήνες. 65
- Πίνακας 73:** Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με το τι συνέβη κατά τη διάρκεια των εξετάσεων των συμμετεχόντων για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ) τους τελευταίους 12 μήνες..... 65
- Πίνακας 74:** Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικά με το αν οι συμμετέχοντες ενημέρωσαν τους συντρόφους τους για τη θετική διάγνωση που είχαν για σύφιλη και βλεννόρροια. Οι ερωτήσεις τέθηκαν σε όσους είχαν δηλώσει σε προηγούμενη ερώτηση ότι είχαν διαγνωσθεί με σύφιλη ή βλεννόρροια μέσα στους τελευταίους 12 μήνες..... 66
- Πίνακας 75:** Συγκεκριμένες αιτίες νοσηρότητας ανά ηλικιακή ομάδα..... 67
- Πίνακας 76:** Συγκεκριμένες συμπεριφορές ανά ηλικιακή ομάδα..... 68
- Πίνακας 77:** Συγκεκριμένες ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης ανά ηλικιακή ομάδα..... 69
- Πίνακας 78:** Συγκεκριμένες ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης ανά ηλικιακή ομάδα..... 70
- Πίνακας 79:** Συγκεκριμένες αιτίες νοσηρότητας σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV..... 71
- Πίνακας 80:** Συγκεκριμένες συμπεριφορές σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV..... 71

Πίνακας 81: Συγκεκριμένες ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV.....	72
Πίνακας 82: Συγκεκριμένες παρεμβάσεις σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV.	73

Περιεχόμενα Εικόνων:

Εικόνα 1: Συχνότητες συμμετεχόντων (N=2.909) ανά έτος ηλικίας.....	19
Εικόνα 2: Συχνότητες ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα ανά περιοχή διαμονής (N=2.909).	19
Εικόνα 3: Απαντήσεις στην ερώτηση εάν οι συμμετέχοντες θεωρούν τον εαυτό τους μέλος μιας εθνικής ή φυλετικής μειονότητας (N=2.909).	20
Εικόνα 4: Χαρακτηριστικά σεξουαλικότητας (α) σεξουαλική έλξη, (β) σεξουαλική ταυτότητα και (γ) εξωστρέφεια των συμμετεχόντων στην Ευρωπαϊκή διαδικτυακή έρευνα EMIS-2017 στην Ελλάδα. Στην ερώτηση (α)-σεξουαλική έλξη οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μία απαντήσεις. Στην ερώτηση (γ)-εξωστρέφεια οι συμμετέχοντες καλούνταν να αναφέρουν σκεπτόμενοι όλους τους ανθρώπους που τους γνωρίζουν (συμπεριλαμβανομένης της οικογένειάς τους, των φίλων τους και των συνεργατών ή συμφοιτητών τους), τι ποσοστό αυτών γνωρίζει ότι ελκύνονται από άνδρες.....	22
Εικόνα 5: Απαντήσεις στην ερώτηση «Πόσων ετών ήσουν την πρώτη φορά που είχες οποιαδήποτε σεξουαλική επαφή με κάποιον άλλον άνδρα, ή κάποιος άλλος άνδρας είχε οποιαδήποτε σεξουαλική επαφή με σένα;» (N=2.821).	31
Εικόνα 6: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πόσων ετών ήσουν την πρώτη φορά που είχες επαφή με διείσδυση με έναν άλλον άνδρα;» (N=2.603).	32
Εικόνα 7: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Σου έχει ποτέ μιλήσει σε προσωπικό επίπεδο κάποιος σε υπηρεσία υγείας στην Ελλάδα σχετικά με την PrEP;» (N=2.909).	59
Εικόνα 8: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Στο πλαίσιο ποιας υπηρεσίας υγείας σου έχουν μιλήσει για την PrEP;» (Δινόταν η δυνατότητα επιλογής παραπάνω από μία απαντήσεων, N=2.909).	59
Εικόνα 9: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Μίλησες με κάποιον επαγγελματία υγείας σχετικά με την PrEP πριν τη χρησιμοποιήσεις;» (N=27).	60
Εικόνα 10: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Έχεις λάβει ποτέ ιατρική συνταγή για λήψη PrEP;» (N=27).	60
Εικόνα 11: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Από που έλαβες ιατρική συνταγή για λήψη PrEP;».....	61

Συντομεύσεις

ΑΣΑ Άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες

ΕΖΕΣ Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών

ΕΕ Ευρωπαϊκή Ένωση

EMIS European Men-Who-Have-Sex-With-Men Internet Survey

ILGA International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association

ΛΟΑΤΚΙ Λεσβία, Ομοφυλόφιλος/η, Αμφιφυλόφιλος/η, Κουήρ, Τρανς ή Intersex

ΣΜΛ Σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις

1. Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή διαδικτυακή έρευνα EMIS (European Men-Who-Have-Sex-With-Men Internet Survey) 2017 είναι μία διεθνής δράση στην οποία συμμετέχουν 50 χώρες, ανάμεσά τους και η Ελλάδα (The EMIS Network 2019; Weatherburn et al. 2019). Αφορά στη σεξουαλική ζωή, στους κινδύνους και στις προφυλάξεις καθώς και στη χρήση υπηρεσιών υγείας των ανδρών που κάνουν σεξ με άλλους άνδρες (ΑΣΑ). Είναι μία από τις μεγαλύτερες διακρατικές έρευνες για τους ΑΣΑ λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των συμμετεχόντων και των διαφορετικών γλωσσών του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Η πρώτη έρευνα EMIS διεξήχθη το 2010. Συγκεντρώθηκαν πληροφορίες σχετικά με τη σεξουαλική υγεία άνω των 180.000 ΑΣΑ σε 38 ευρωπαϊκές χώρες. Η EMIS-2017 αποτελεί συνέχεια της EMIS-2010. Συγκέντρωσε δεδομένα από περισσότερους από 100.000 άνδρες (ομοφυλόφιλους, αμφιφυλόφιλους και άλλους ΑΣΑ) χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), από 6.000 άνδρες χωρών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) και περίπου 7.000 άνδρες που προέρχονται από χώρες προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ή από χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας. Επίσης, συμμετείχαν 6.000 ΑΣΑ στη Ρωσία, 6.000 στον Καναδά και 3.500 στις Φιλιππίνες. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από 18 Οκτωβρίου 2017 έως 31 Ιανουαρίου 2018. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να συμπληρώσουν μόνοι τους και ανώνυμα ένα ερωτηματολόγιο το οποίο ήταν διαθέσιμο σε 33 γλώσσες (<http://sigmaresearch.org.uk/questionnaires/tags/tag/EMIS-2017>).

Τα δεδομένα είναι διαθέσιμα τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο πολλαπλών χωρών. Σε εθνικό επίπεδο τα δεδομένα αφορούν στους συμμετέχοντες που ζουν στην ίδια χώρα, όποια κι αν είναι η γλώσσα που χρησιμοποίησαν για να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο.

Η EMIS-2017 συντονίζεται από την Sigma Research στο London School of Hygiene and Tropical Medicine (LSHTM) σε συνεργασία με το Robert Koch Institute (RKI) στο Βερολίνο. Η κεντρική ομάδα της EMIS @ Sigma Research (LSHTM) αποτελείται από τους: Dr Axel J. Schmidt, Dr Ford Hickson; David Reid, and Peter Weatherburn; σε συνεργασία με τους Dr Ulrich Marcus και Susanne B. Schink @ RKI. Η EMIS-2017 εγκρίθηκε από την επιτροπή βιοηθικής της Σχολής Υγιεινής και Τροπικής Ιατρικής (London School of Hygiene and Tropical Medicine, LSHTM) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Σχεδιάστηκε και εκπονήθηκε από μία διεθνή ομάδα ερευνητών και υπευθύνων υγείας σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας, πανεπιστήμια και μη κυβερνητικές οργανώσεις από 40 ευρωπαϊκές χώρες, τα οποία άτομα εργάζονται για την καταπολέμηση της μετάδοσης του HIV και για την υγεία και τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων ανδρών.

Η EMIS-2017 (www.emis2017.eu) πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ESTICOM (www.esticom.eu), συνάπτοντας σύμβαση (αρ. 2015 71 01) με την υπηρεσία The Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency (Chafea), ενεργώντας υπό τις αρμοδιότητες που ανατέθηκαν από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Commission of the European Union). Η σύμβαση προέκυψε από την πρόσκληση: Call for tender No Chafea/2015/Health/38. Βασικός φορέας χρηματοδότησης είναι το Πρόγραμμα για την Υγεία 2014-2020 (EU Health Programme 2014-2020) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό τη διερεύνηση και καταγραφή δεδομένων σχετικά με την σεξουαλική υγεία των ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων και άλλων ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες ανά την Ευρώπη. Επιπλέον, υποστηρίζεται από τους οργανισμούς: PlanetRomeo, European AIDS Treatment Group (EATG), Eurasian Coalition on Male Health (ECOM), European Centre for Disease Prevention

and Control (ECDC), European Monitoring Centre for Drugs & Drug Addiction (EMCDDA), European Commission (DG SANTE) και από πολλές εθνικές και διεθνείς οργανώσεις και ιστοτόπους ομοφυλόφιλων ανδρών (www.emis2017.eu).

1.1. Πραγματικότητες και Δικαιώματα ΛΟΑΤΚΙ + ατόμων στην Ελλάδα

Η Ελλάδα έχει κάνει αρκετά, αλλά αργά βήματα, αναφορικά με τα δικαιώματα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας ανεξάρτητα από την αδιαμφισβήτητη -πολύ συχνή- ύπαρξη διακρίσεων και εγκλημάτων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, βιολογικού φύλου, κοινωνικού φύλου, ταυτότητας φύλου και έκφρασης φύλου. Αξίζει να σημειωθεί βέβαια, πως η πλειοψηφία των ενεργειών έγιναν, όχι μόνο από πρωτοβουλίες της ελληνικής κοινωνίας, αλλά μετά από ειδικές νομοθεσίες και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Ηνωμένων Εθνών. Συγκρινόμενη πάντως με τις υπόλοιπες χώρες της Δυτικής Ευρώπης, η Ελλάδα παρουσιάζει ελλείματα στα δικαιώματα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, οφειλόμενα σε βαθιά ριζωμένες αντιλήψεις και κουλτούρες.

Το 2014 ψηφίστηκε ο νόμος 4285/2014, όπου στο Άρθρο 81Α αυτού, στοιχειοθετείται το ρατσιστικό έγκλημα και τιμωρείται ποινικά η οποιαδήποτε πράξη τελείται από μίσος λόγω της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών, της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου ή της αναπηρίας κατά του παθόντος.

Στη συνέχεια ψηφίζεται ο νόμος 4356/2015 όπου εγκρίνεται η συμφωνία μεταξύ δύο ενήλικων προσώπων, ανεξάρτητα από το φύλο τους, με την οποία ρυθμίζουν τη συμβίωσή τους (σύμφωνο συμβίωσης), η οποία καταρτίζεται αυτοπροσώπως με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Στον αντίποδα όμως, εν έτη 2020, δεν υπάρχει καμία κατοχύρωση του πολιτικού γάμου.

Μία ακόμη εξέλιξη ήταν η ψήφιση του νόμου 4491/2017 για τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου. Σύμφωνα με το εν λόγω ψήφισμα, το άτομο έχει δικαίωμα στην αναγνώριση της ταυτότητας φύλου του ως στοιχείο της προσωπικότητάς του και στο σεβασμό της προσωπικότητάς του με βάση τα χαρακτηριστικά φύλου του.

Στη συνέχεια, πραγματοποιείται ψήφιση του νόμου 4538/2018 για την αναδοχή παιδιών, που δεν αποκλείει τα ομόφυλα ζευγάρια. Ειδικότερα, στο Άρθρο 8 αυτού προσδιορίζεται πως κατάλληλοι για να γίνουν ανάδοχοι, είναι οικογένειες που αποτελούνται από συζύγους ή έχοντες συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, με ή χωρίς παιδιά, ή μεμονωμένα άτομα, άγαμα, ή διαζευγμένα, ή σε χηρεία, με ή χωρίς παιδιά, που μπορεί να είναι συγγενείς εξ αίματος οποιουδήποτε βαθμού με το ανήλικο τέκνο (συγγενική αναδοχή). Αναφορικά με την υιοθεσία, δεν έχει υπάρξει μέχρι και σήμερα κάποια εξέλιξη που θέτει τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα ισότιμη μέσα στην κοινωνία, με τα ίδια δικαιώματα, τις ίδιες υποχρεώσεις και τις ίδιες ελευθερίες.

1.2. Ερευνητικός σκοπός και στόχος της έρευνας EMIS-2017

Σκοπός της έρευνας είναι η αποτύπωση του επιπέδου σεξουαλικής υγείας, των συμπεριφορών κινδύνου και αυτών που λειτουργούν προστατευτικά, των αναγκών προαγωγής της υγείας και των διαφόρων παρεμβάσεων σε άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες.

Η EMIS έχει ως στόχο την παραγωγή δεδομένων χρήσιμων για (α) τον σχεδιασμό προγραμμάτων πρόληψης και περίθαλψης για τον HIV και άλλων σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων (ΣΜΝ) και (β) την παρακολούθηση της προόδου σε εθνικό επίπεδο μέσω της σύγκρισης των αποτελεσμάτων με παλαιότερες έρευνες. Η παρούσα έκθεση αναφοράς είναι περιγραφική. Σε επίπεδο χώρας, παράγει στοιχεία για την κατανόηση των αναγκών του πληθυσμού ενδιαφέροντος και την κατεύθυνση των προγραμμάτων πρόληψης. Σε διεθνές επίπεδο, μπορούν να διερευνηθούν στοιχεία πέρα από το πλαίσιο μιας χώρας.

2. Μέθοδος

Η EMIS 2017 υλοποιήθηκε στο διαδίκτυο μεταξύ 18 Οκτωβρίου 2017 και 31 Ιανουαρίου 2018. Ο πληθυσμός ενδιαφέροντος ήταν άνδρες που ζουν στην Ευρώπη και έχουν σεξουαλική επαφή με άνδρες ή / και αισθάνονται ότι ελκύονται από άνδρες. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στην EMIS-2017 περιγράφεται λεπτομερώς σε άρθρο το οποίο έχει δημοσιευθεί σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό (Weatherburn et al. 2019).

Αρχικά το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε την περιγραφή και τον στόχο της έρευνας. Οι συμμετέχοντες καλούνταν να επιβεβαιώσουν ότι έχουν κατανοήσει τις πληροφορίες που δόθηκαν και ότι είναι σεξουαλικά ενήλικες, ώστε να μπορούν νόμιμα να κάνουν σεξ με άνδρες.

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτει διαφορές στο βιολογικό και κοινωνικό φύλο, τη σεξουαλική ταυτότητα και το κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον διαβίωσης των ΑΣΑ καθώς και να μπορεί να περιέχει διαφορετικές αλλά συγκρίσιμες ερωτήσεις μεταξύ των χωρών.

Το ερωτηματολόγιο αναπτύχθηκε αρχικά στην αγγλική γλώσσα και στη συνέχεια μεταφράστηκε στην ελληνική. Η μετάφραση έγινε σε συνεργασία με συνεργάτη από το δίκτυο EMIS και δύο μεταφραστών με μητρική γλώσσα την ελληνική. Οι ερωτήσεις διατυπώθηκαν με επίσημους όρους και όρους στην αργκό μέσα σε παρενθέσεις, λόγω του ότι η χρήση της αργκό πιστεύεται ότι αυξάνει την αναφορά της κοινωνικά «ανεπιθύμητης» συμπεριφοράς (Daley et al. 2003).

2.1. Κριτήρια συμμετοχής στην έρευνα

Τα άτομα που επιτρεπόταν να συμμετέχουν στην έρευνα ήταν:

- άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες
- άνδρες που ελκύονται από άλλους άνδρες
- άνδρες που πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να κάνουν σεξ με άνδρες στο μέλλον,

οι οποίοι βρίσκονταν στην κατάλληλη ηλικία για να κάνουν νόμιμα σεξ με άνδρες και κατοικούσαν στην Ελλάδα. Για την Ελλάδα το κατώτατο ηλικιακό όριο στη συναινετική σεξουαλική επαφή είναι τα 15 έτη.

Προϋπόθεση συμμετοχής ήταν επίσης τα άτομα να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για συμμετοχή στην έρευνα και να δηλώσουν ότι διάβασαν και κατανόησαν τον σκοπό της έρευνας. Μερικώς ολοκληρωμένες έρευνες (απομάκρυνση από την ιστοσελίδα πριν την τελική υποβολή), δεν καταγράφηκαν.

2.2. Ερευνητική διαδικασία

Ο χρόνος συμπλήρωσης της έρευνας ήταν μεταξύ 15 και 25 λεπτά. Η έρευνα ήταν ανώνυμη και εθελοντική. Οι συμμετέχοντες παρακαλούνταν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο μόνο μία φορά.

Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε εισαγωγικό κείμενο με τον στόχο της έρευνας, τον απαιτούμενο χρόνο ολοκλήρωσής της, τον λόγο συμμετοχής, τον φορέα που διεξάγει την έρευνα, την πολιτική προστασίας δεδομένων και τη χρήση και προσβασιμότητα στα δεδομένα που θα συλλεχθούν από την έρευνα. Οι συμμετέχοντες καλούνταν να επιβεβαιώσουν ότι έχουν κατανοήσει τις πληροφορίες που δόθηκαν στο εισαγωγικό κείμενο και ότι είναι σεξουαλικά ενήλικες, ώστε να μπορούν νόμιμα να κάνουν σεξ με άνδρες στην Ελλάδα.

Οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να μην απαντήσουν στις ερωτήσεις που δεν επιθυμούσαν και να συνεχίσουν το ερωτηματολόγιο, το οποίο ήταν διαμορφωμένο με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην εμφανίζονται ερωτήσεις που δεν έχουν εφαρμογή, σύμφωνα με τις προηγούμενες απαντήσεις. Στους παρακάτω πίνακες και εικόνες, όσες απαντήσεις αναφέρονται ως «Δεν ρωτήθηκαν», σημαίνει ότι δεν ήταν εφαρμόσιμες, σύμφωνα με τις προηγούμενες απαντήσεις των συμμετεχόντων.

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου μπορούν να χωριστούν σε πέντε κατηγορίες αναφορικά με στοιχεία:

1. Δημογραφικά: περιγραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, τα οποία δεν προσπαθούμε να αλλάξουμε
2. Νοσηρότητας: αποτελέσματα υγείας που προσπαθούμε να αλλάξουμε
3. Συμπεριφορών: πράγματα που κάνουν οι άνθρωποι και πιθανώς είναι επικίνδυνα ή αυξάνουν τον κίνδυνο νοσηρότητας
4. Αναγκών: ευκαιρίες, ικανότητες και κίνητρα για συμπεριφορές κινδύνου και προφύλαξης
5. Παρεμβάσεων: ενέργειες εκτός της κάλυψης ή υπονόμησης των αναγκών

2.3. Διανομή ερωτηματολογίων

Το ερωτηματολόγιο ήταν διαθέσιμο στο διαδίκτυο σε ηλεκτρονική μορφή (Weatherburn et al. 2019). Στο σχέδιο προώθησης προβλεπόταν η διαφήμιση της έρευνας σε ιστοσελίδες υποστηρικτικών οργανισμών, κοινωνικής δικτύωσης και σε αυτές που απευθύνονται σε ΑΣΑ.

2.4. Συμμετοχή και έλεγχος συμμετεχόντων

Στην Ελλάδα συμπληρώθηκαν 2.943 ερωτηματολόγια, από τα οποία τα 34 απορρίφθηκαν λόγω έλλειψης στοιχείων ομοφυλοφιλικής επιθυμίας ή συμπεριφοράς (N=8) ή επειδή οι συμμετέχοντες ήταν κάτω του επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας συγκατάθεσης ή δεν είχαν δηλώσει ηλικία (N=2). Παράλληλα, 24 συμμετέχοντες δεν αυτοπροσδιορίστηκαν ως cis ή τρανς άνδρες. Συνολικά τα κριτήρια συμμετοχής στην έρευνα πληρούνταν σε 2.909 άτομα.

2.4.1. Γλώσσες συμπλήρωσης ερωτηματολογίου

Συνολικά, 2.744 (94,3%) ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν στην ελληνική γλώσσα, 118 στην αγγλική και 47 στις υπόλοιπες γλώσσες, μεταξύ άλλων Γερμανικά (N=8, 0,3%), Τουρκικά (N=6, 0,2%), Ισπανικά (N=6, 0,2%), Ρωσικά (N=4, 0,1%), Βουλγάρικα (N=4, 0,1%), Γαλλικά (N=3, 0,1%) και Ολλανδικά (N=2, 0,1%).

3. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

3.1. Ταυτότητα φύλου και φύλο γέννησης

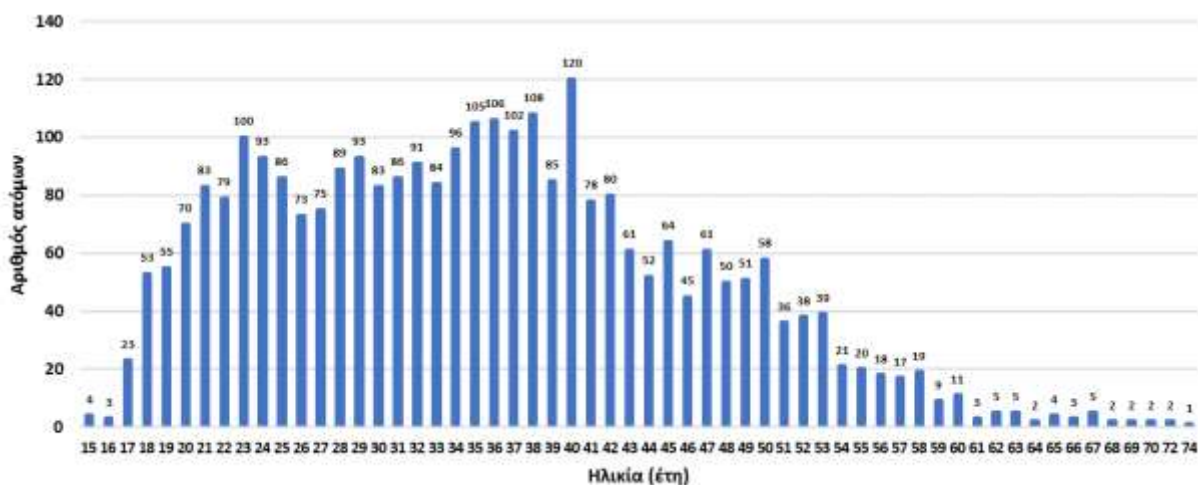
Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων αυτοπροσδιορίστηκαν ως άνδρες (N= 2.881, 99,0%) ενώ το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννησή τους ήταν άνδρας (N= 2.900, 99,7%) (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Ταυτότητα φύλου και φύλο γέννησης των συμμετεχόντων της EMIS-2017 στην Ελλάδα.

		N	Ποσοστό (%)
Ταυτότητα φύλου	Άνδρας	2.881	99,0
	Τρανς άνδρας	28	1,0
	Σύνολο	2.909	100
Φύλο κατά τη γέννηση	Άνδρας	2.900	99,7
	Γυναίκα	3	0,1
	Αρνούμαι να απαντήσω	1	0,0
	Δεν απάντησαν	5	0,2
	Σύνολο	2.909	100

3.2. Ηλικία

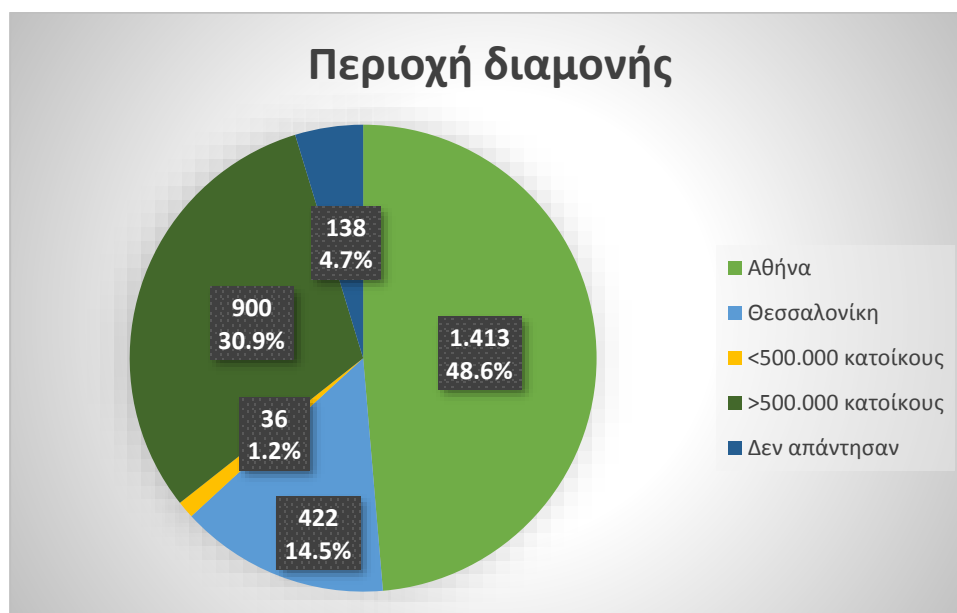
Η διάμεσος τιμή της ηλικίας των συμμετεχόντων ήταν τα 35 έτη (ενδοτεταρτημοριακό εύρος: 27-42). Το εύρος της ηλικίας κυμάνθηκε από 15 έως 74 έτη (Εικόνα 1).

Εικόνα 1: Συχνότητες συμμετεχόντων (N=2.909) ανά έτος ηλικίας.

3.3. Περιοχή διαμονής

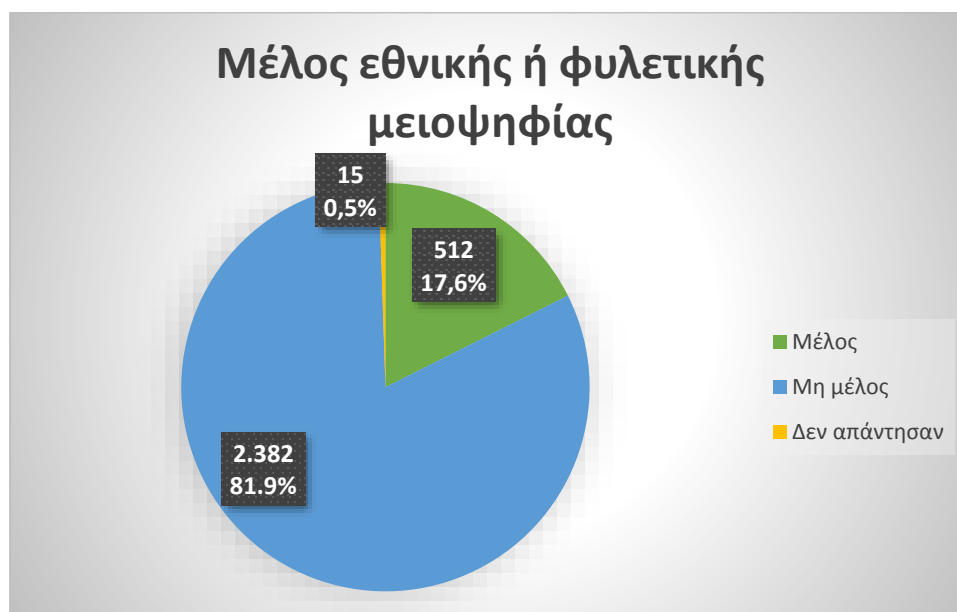
Η κύρια περιοχή διαμονής των συμμετεχόντων ήταν η Αθήνα (N=1.413, 48,6%). Το συνολικό ποσοστό των ατόμων που διέμεναν σε πόλεις με πληθυσμό μεγαλύτερο από 500.000 κατοίκους ήταν 2.735 (94%).

Εικόνα 2: Συχνότητες ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα ανά περιοχή διαμονής (N=2.909).

3.4. Εθνικές ή φυλετικές μειονότητες

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ανέφεραν ότι δεν αποτελούσαν μέλη κάποιας εθνικής ή φυλετικής μειονότητας (N=2.382, 81,9%) (Εικόνα 3).

Εικόνα 3: Απαντήσεις στην ερώτηση εάν οι συμμετέχοντες θεωρούν τον εαυτό τους μέλος μιας εθνικής ή φυλετικής μειονότητας (N=2.909).

3.5. Χώρα γέννησης, χρονικό διάστημα παραμονής στην Ελλάδα και λόγοι μετανάστευσης

Η Ελλάδα ήταν η χώρα γέννησης 2.646 (91,0%) συμμετεχόντων, ενώ 256 (8,8%) δήλωσαν ότι γεννήθηκαν σε διαφορετικές χώρες (Πίνακας 2). Το μέσο χρονικό διάστημα διαμονής στην Ελλάδα των συμμετεχόντων που γεννήθηκαν σε διαφορετικές χώρες (N=256, 8,8%) ήταν 23,0 ±14,5 έτη. Οι βασικοί λόγοι μετανάστευσης ήταν ότι είχαν έρθει από μικρή ηλικία (N=131, 20,2%), για αναζήτηση εργασίας (N=44, 16,9%) ή για σπουδές (N=48, 18,4%).

Πίνακας 2: Συχνότητα συμμετεχόντων βάσει της χώρας γέννησης, διαμονής και του λόγου μετανάστευσης.

		N	Ποσοστό (%)
Χώρα γέννησης	Ελλάδα	2.646	91,0
	Γερμανία	72	2,5
	Κύπρος	38	1,3
	Η.Π.Α.	20	0,7
	Αλβανία	19	0,6
	Αυστραλία	11	0,4
	Ηνωμένο Βασίλειο	10	0,3
	Λοιπές χώρες	86	3,0
	Δεν απάντησαν	7	0,2
	Σύνολο	2.909	100
Χρονικό διάστημα διαμονής στην Ελλάδα (έτη)	<1	10	3,8
	1	5	1,9
	2	17	6,5
	3	6	2,3
	4	9	3,4
	5	6	2,3
	6	1	0,4
	7	5	1,9
	8	5	1,9

	9	3	1,2
	10	3	1,2
	>10	191	73,2
	Σύνολο	261	100
Λόγος μετανάστευσης^{α,β}	Με έφεραν από μικρό παιδί	131	44,9
	Για να σπουδάσω	44	15,1
	Για να δουλέψω	48	16,4
	Για να είμαι με κάποιο σύντροφο	14	4,8
	Για να ζήσω περισσότερο ανοιχτά ως ομοφυλόφιλος/ αμφιφυλόφιλος/ τρανς άνδρας	14	4,8
	Για να αναζητήσω άσυλο	1	0,3
	Ήρθα ως μετανάστης	7	2,4
	Με έφεραν παρά την θέλησή μου	1	0,3
	Άλλη απάντηση	32	11,3
	Σύνολο	292	100

^αΕρωτήθηκαν 261 συμμετέχοντες

^βΕπιλογή περισσότερων από μία απαντήσεων

3.6. Εκπαίδευση, εργασιακή κατάσταση και επίπεδο διαβίωσης

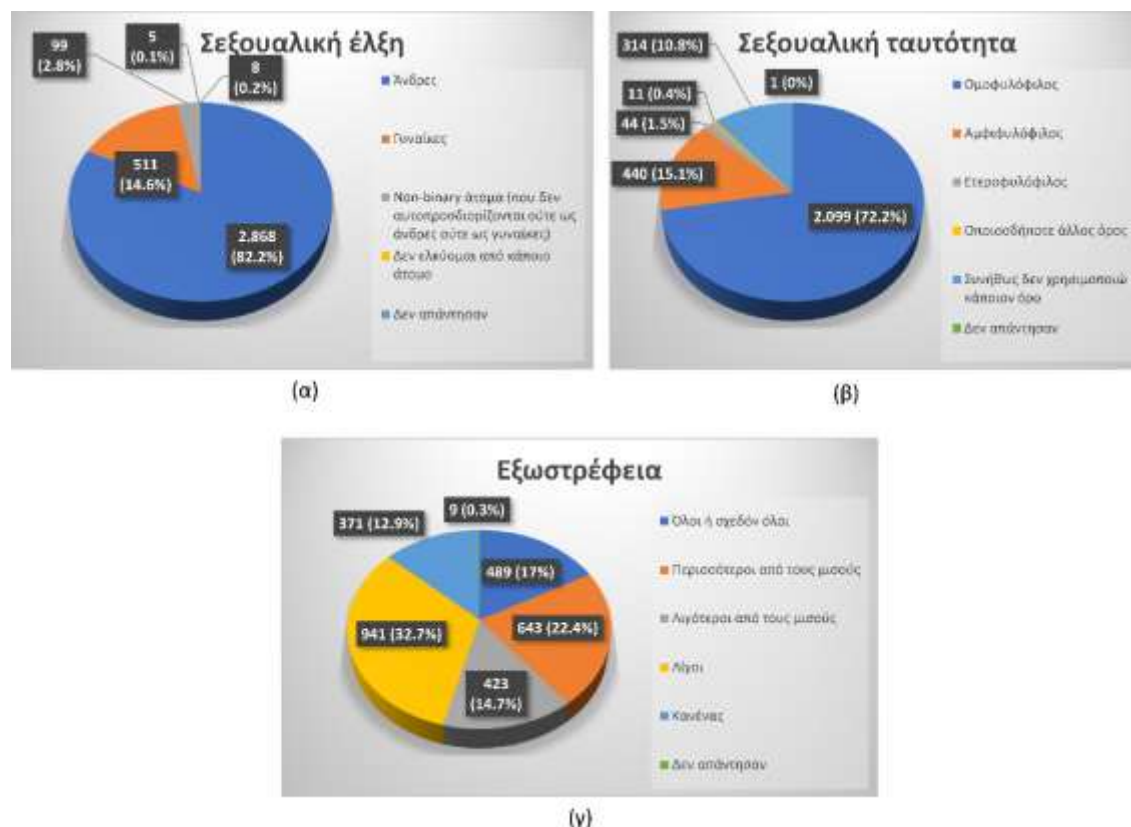
Οι συμμετέχοντες δήλωσαν στην πλειοψηφία τους ότι τα έτη εκπαίδευσής τους, από την ηλικία των 16 ετών και μετά, είναι από 6 έως 10 έτη (N=1.298, 44,6%), ότι είναι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (N=1.312, 45,1%) και ότι το επίπεδο διαβίωσης τους με το παρόν εισόδημά τους εντάσσεται στην κατηγορία «Ζω ούτε άνετα αλλά ούτε και "παλεύω" κιόλας να ζήσω» (N=1.268, 43,6%) (Πίνακας 3).

Πίνακας 3: Χαρακτηριστικά εκπαίδευσης, εργασιακής κατάστασης και επιπέδου διαβίωσης.

		N	Ποσοστό (%)
Έτη εκπαίδευσης από την ηλικία των 16 ετών και μετά	Κανένα	89	3,1
	1 έως 5	772	26,5
	6 έως 10	1.298	44,6
	Πάνω από 10	454	15,6
	Δεν απάντησαν	296	10,2
	Σύνολο	2.909	100
Εργασιακή κατάσταση	Εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης	1.312	45,1
	Εργαζόμενος μερικής απασχόλησης	241	8,3
	Αυτοαπασχολούμενος	363	12,5
	Άνεργος	369	12,7
	Φοιτητής	454	15,6
	Συνταξιούχος	67	2,3
	Μακροχρόνια αναρρωτική άδεια / πρόωρη σύνταξη για λόγους υγείας	15	0,5
	Άλλο	70	2,4
	Δεν απάντησαν	18	0,6
	Σύνολο	2.909	100
Επίπεδο διαβίωσης με το τωρινό εισόδημα	Ζω πραγματικά άνετα	217	7,5
	Ζω άνετα	621	21,3
	Ζω ούτε άνετα αλλά ούτε και "παλεύω" κιόλας να ζήσω	1.268	43,6
	"Παλεύω" για να ζήσω	524	18,0
	"Παλεύω" πραγματικά για να ζήσω	254	8,7
	Δεν απάντησαν	25	0,9
	Σύνολο	2.909	100

3.7. Σεξουαλική έλξη, σεξουαλική ταυτότητα και εξωστρέφεια

Το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι ελκύονται από άνδρες (N=2.868, 98,6%) (Εικόνα 4α) και ότι είναι gay/ομοφυλόφιλοι (N=2.099, 72,2%, Εικόνα 4β). Από τους 2.909 συμμετέχοντες που απάντησαν στην ερώτηση περί εξωστρέφειας, το 32,4% (N=941) δήλωσε ότι ουδείς στον κύκλο τους γνωρίζει ότι ελκύονται από άνδρες, ενώ το 32,4% δήλωσε ότι λίγα άτομα από τον κύκλο τους γνωρίζουν ότι ελκύονται από άνδρες. Μόλις το 22,1% (N=643) δήλωσαν ότι το γνωρίζουν περισσότερα από τα μισά άτομα του κύκλου τους ότι ελκύονται από άνδρες (Εικόνα 4γ).

Εικόνα 4: Χαρακτηριστικά σεξουαλικότητας (α) σεξουαλική έλξη, (β) σεξουαλική ταυτότητα και (γ) εξωστρέφεια των συμμετεχόντων στην Ευρωπαϊκή διαδικτυακή έρευνα EMIS-2017 στην Ελλάδα. Στην ερώτηση (α)-σεξουαλική έλξη οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μία απαντήσεις. Στην ερώτηση (γ)-εξωστρέφεια οι συμμετέχοντες καλούνταν να αναφέρουν σκεπτόμενοι όλους τους ανθρώπους που τους γνωρίζουν (συμπεριλαμβανομένης της οικογένειάς τους, των φίλων τους και των συνεργατών ή συμφοιτητών τους), τι ποσοστό αυτών γνωρίζει ότι ελκύονται από άνδρες.

3.8. Χαρακτηριστικά σχέσεων (συντροφικότητα, αριθμός συντρόφων, διάρκεια)

Στην ερώτηση «Έχεις αυτή την περίοδο έναν "σταθερό σύντροφο", είτε εραστή ή σύζυγο ή φίλο, που σημαίνει ότι δεν είσαι "μόνος", οι συμμετέχοντες δήλωσαν στην πλειοψηφία τους ότι δεν έχουν κάποια σταθερή σχέση (N=1.750, 60,2%), ενώ περίπου το ένα τρίτο των συμμετεχόντων δήλωσε ότι έχει σταθερό σύντροφο (N=867, 29,8%) (Πίνακας 4). Ο μέσος όρος των ετών σταθερής σχέσης με άνδρα σύντροφο ήταν $6,7 \pm 5,9$ έτη.

Πίνακας 4: Χαρακτηριστικά σχέσεων.

Σχέσεις		N	Ποσοστό (%)
Κατάσταση συντροφικότητας	Μόνος	1.750	60,2
	Με σταθερό σύντροφο	867	29,8
	Δεν είμαι σίγουρος/ είναι περίπλοκο	290	10,0
	Δεν απάντησαν	2	0,1
	Σύνολο	2.909	100
Χρονικό διάστημα διάλυσης πρόσφατης σχέσης	Μέσα στις τελευταίες 24 ώρες	2	0,1
	Μέσα στις τελευταίες 7 ημέρες	11	0,4
	Μέσα στις τελευταίες 4 εβδομάδες	53	1,8
	Μέσα στους τελευταίους 6 μήνες	201	6,9
	Μέσα στους τελευταίους 12 μήνες	229	7,8
	Μέσα στα τελευταία 5 χρόνια	495	17,0
	Περισσότερο από 5 χρόνια	228	7,8
	Δεν είχα ποτέ σταθερή σχέση	450	15,5
	Δεν απάντησαν	83	2,9
Σύνολο	1.752	100	
Αριθμός και φύλο σταθερού συντρόφου^α	Έναν άνδρα	704	76,7
	Περισσότερους από έναν άνδρες	63	6,9
	Ένα non-binary άτομο ^β	4	0,4
	Περισσότερα non-binary άτομα ^β	0	0,0
	Μία γυναίκα	134	14,6
	Περισσότερες γυναίκες	10	1,1
	Δεν απάντησαν	3	0,3
Σύνολο	869	100	
Έτη σταθερής σχέσης με άνδρα σύντροφο	<1	120	15,9
	1	71	9,4
	2	94	12,4
	3	71	9,4
	4	65	8,6
	5	53	7,0
	6	27	3,6
	7	25	3,3
	8	35	4,6
	9	28	3,7
	10	37	4,9
	>10	124	16,4
	Δεν απάντησαν	6	0,8
	Σύνολο	756	100
Σταθερή σχέση με οροθετικό άνδρα σύντροφο	Όχι, είναι οροαρνητικός	635	84,0
	Ναι, με μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο	75	9,9
	Ναι, με ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο	3	0,4
	Δεν γνωρίζω το ιικό του φορτίο	3	0,4
	Δεν γνωρίζω αν είναι οροθετικός ή οροαρνητικός	35	4,6
	Δεν απάντησαν	5	0,7
Σύνολο	756	100	
Έτη σταθερής σχέσης με γυναίκα σύντροφο	<1	9	6,2
	1	4	2,8
	2	5	3,5
	3	5	3,5
	4	7	4,9
	5	11	7,6
	6	6	4,2
	7	7	4,9
	8	5	3,5
	9	2	1,4
	10	10	6,9
	>10	67	46,5
	Δεν απάντησαν	6	4,2
	Σύνολο	144	100

Σταθερή σχέση με οροθετική γυναίκα σύντροφο	Όχι, είναι οροαρνητική	132	91,7
	Δεν γνωρίζω αν είναι οροθετική ή οροαρνητική	8	5,6
	Δεν απάντησαν	4	2,8
	Σύνολο	144	100
Έτη σταθερής σχέσης με non-binary άτομο^β	<1	3	42,9
	1	0	0,0
	2	0	0,0
	3	1	14,3
	>3	0	0,0
	Δεν απάντησαν	3	42,9
Σύνολο	7	100	
Σταθερή σχέση με οροθετικό non-binary άτομο^β	Όχι, είναι οροαρνητικό	4	57,1
	Δεν απάντησαν	3	42,9
	Σύνολο	7	

^αΔυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων

^βΆτομο που δεν ανήκει στο δίπολο άνδρας-γυναίκα

3.9. Σεξ με άνδρες με χρήματα

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων δήλωσε ότι δεν πλήρωσαν ποτέ έναν άνδρα (N=2.224, 76,5%) ούτε πληρώθηκαν ποτέ για να κάνουν σεξ με άλλον άνδρα (N=2.484, 85,4%) (Πίνακας 5).

Πίνακας 5: Σεξ με άνδρες για το οποίο οι συμμετέχοντες πλήρωσαν ή πληρώθηκαν.

Σεξ με άνδρες με χρήματα	N	Ποσοστό (%)	
Τελευταία φορά που πλήρωσες έναν άνδρα για να κάνει σεξ μαζί σου	Ποτέ	2.224	76,5
	Τις τελευταίες 24 ώρες	5	0,2
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	44	1,5
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	55	1,9
	Τους τελευταίους 6 μήνες	117	4,0
	Τους τελευταίους 12 μήνες	90	3,1
	Τα τελευταία 5 χρόνια	146	5,0
	Πάνω από 5 χρόνια	133	4,6
	Δεν απάντησαν	95	3,3
	Σύνολο	2.909	100
Συχνότητα που πλήρωσες έναν άνδρα για να κάνει σεξ μαζί σου^α;	1-2 φορές	197	63,3
	3-10 φορές	88	28,3
	11-50 φορές	22	7,1
	Περισσότερες από 50 φορές	2	0,6
	Δεν απάντησαν	2	0,6
	Σύνολο	311	100
Τελευταία φορά που πληρώθηκες από έναν άνδρα για να κάνεις σεξ μαζί του	Ποτέ	2.484	85,4
	Τις τελευταίες 24 ώρες	10	0,3
	Τις τελευταίες 7 μέρες	17	0,6
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	19	0,7
	Τους τελευταίους 6 μήνες	35	1,2
	Τους τελευταίους 12 μήνες	29	1,0
	Τα τελευταία 5 χρόνια	90	3,1
	Πάνω από 5 χρόνια	128	4,4
	Δεν απάντησαν	97	3,3
	Σύνολο	2.909	100
Συχνότητα που πληρώθηκες από έναν άνδρα για να κάνεις σεξ μαζί του^α	1-2 φορές	64	2,2
	3-10 φορές	26	0,9
	11-50 φορές	10	0,3
	Περισσότερες από 50 φορές	10	0,3
	Δε ρωτήθηκαν	2.799	96,2
	Σύνολο	2.909	100

^ακατά τους τελευταίους 12 μήνες

3.10. Υπηρεσίες στον χώρο της υγείας και εθελοντισμός

Περίπου το 3% (N=85) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι προσφέρουν υπηρεσίες σε θέματα υγείας, με αμοιβή ή ως εθελοντές στην κοινότητα των γκέι, των αμφιφυλόφιλων ανδρών ή των ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες (community health workers) (Πίνακας 6).

Πίνακας 6: Εργασία στο χώρο υγείας στην κοινότητα γκέι, αμφιφυλόφιλων ή ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες.

Εργασία		N	Ποσοστό (%)
Προσφέρετε υπηρεσίες για θέματα υγείας στην κοινότητα γκέι, αμφιφυλόφιλων ανδρών, ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες	Ναι, ως εργαζόμενος επ' αμοιβή	30	1,0
	Ναι, ως εθελοντής	55	1,9
	Όχι	2.824	97,1
	Σύνολο	2.909	100
Τύπος οργάνωσης μέσω της οποίας προσφέρετε υπηρεσίες σε θέματα υγείας στην κοινότητα γκέι, αμφιφυλόφιλων ανδρών, ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες	Ιδιωτική, μη κερδοσκοπική (μη κυβερνητική) οργάνωση, ίδρυμα, κοινωνία των πολιτών)	58	68,2
	Ιδιωτική κερδοσκοπική οργάνωση	7	8,2
	Κυβερνητική / τοπική αυτοδιοίκηση / δημόσια οργάνωση	4	4,7
	Καμία - Δεν εργάζομαι για οργάνωση	14	16,5
	Δεν απάντησαν	2	2,4
	Σύνολο	85	100
Κύριος σκοπός/ αντικείμενο της οργάνωσης μέσω της οποίας προσφέρετε υπηρεσίες σε θέματα υγείας στην κοινότητα γκέι, αμφιφυλόφιλων ανδρών, ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες	Σεξουαλική υγεία	53	62,5
	Γενική υγεία (π.χ. νοσοκομείο, κλινική, υγεία στη κοινότητα)	9	10,6
	Θρησκεία	0	0,0
	Εκπαίδευση (σχολείο, κολέγιο ή πανεπιστήμιο)	2	2,4
	Στέγαση (προβλήματα με έλλειψη στέγης)	2	2,4
	Διεκδίκηση και υπεράσπιση (π.χ. δικαιωμάτων)	8	9,4
	Μεταφορές / συγκοινωνία	0	0,0
	Φυλακές / δικαστικοί αγώνες	1	1,2
	Άλλη απάντηση	10	11,8
Σύνολο	85	100	

4. Νοσηρότητα

4.1. Άγχος/ κατάθλιψη

Άγχος και κατάθλιψη αποτυπώθηκαν σε 4 διαφορετικές ερωτήσεις. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να αναφέρουν σε μία πεντα-βάθμια κλίμακα πόσο συχνά ένιωθαν κατά τις τελευταίες 2 εβδομάδες νευρικοί ή αγχωμένοι, ανήμποροι να ελέγξουν την ανησυχία/στενοχώρια τους, ότι έχουν μικρό ενδιαφέρον ή ικανοποίηση στο να κάνουν πράγματα και εάν ήταν πεισμένοι, μελαγχολικοί ή χωρίς ελπίδα. Σε όλες τις ερωτήσεις η πλειοψηφία των απαντήσεων ήταν καθόλου ή μερικές ημέρες.

Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο υγείας ασθενών-4 (PHQ-4) (Kroenke et al. 2009), το οποίο μετράει σε συνδυασμό άγχος και κατάθλιψη. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο δεν χρησιμοποιείται για ιατρική διάγνωση ψυχικών προβλημάτων και μπορεί να υπερεκτιμά την παρουσία τους. Στη συγκεκριμένη έρευνα εφαρμόστηκε γιατί συνοψίζει τις τέσσερις παραπάνω ερωτήσεις και μπορεί να ερμηνευτεί εύκολα.

Πίνακας 7: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τις τελευταίες 2 εβδομάδες, πόσο συχνά σε ενόχλησαν τα παρακάτω ζητήματα;» (N=2.909).

	N Ποσοστό (%)				
	Καθόλου	Μερικές ημέρες	Περισσότερες από τις μισές ημέρες	Σχεδόν κάθε μέρα	Δεν απάντησαν
Αισθάνομαι νευρικός, αγχωμένος	660 (22,7)	1.397 (48,0)	417 (14,3)	420 (14,4)	15 (0,5)
Δεν μπορώ να σταματήσω ή να ελέγξω τη στενοχώρια μου	1.361 (46,8)	1.049 (36,1)	268 (9,2)	200 (6,9)	31 (1,1)
Έχω μικρό ενδιαφέρον ή ικανοποίηση στο να κάνω πράγματα	1.084 (37,3)	1.180 (40,6)	356 (12,2)	261 (9,0)	28 (1,0)
Αισθάνομαι πεισμένος, μελαγχολικός ή χωρίς ελπίδα^α	1.137 (39,1)	1.183 (40,7)	316 (10,9)	246 (8,5)	27 (0,9)
	Κανονικό	Ήπιο	Μέτριο	Σοβαρό	Δεν απάντησαν
Συνδυασμένος δείκτης άγχους / κατάθλιψης (PHQ- 4 score)^α	1.116 (38,4)	1.055 (36,3)	420 (14,4)	259 (8,9)	59 (2,0)

^α Ερωτηματολόγιο υγείας ασθενών-4 (Patient Health Questionnaire-4 (PHQ-4)) (Kroenke et al. 2009)

Κάθε απάντηση των ερωτήσεων (αν οι συμμετέχοντες νιώθουν νευρικοί ή αγχωμένοι, αν μπορούν να σταματήσουν τη στενοχώρια τους, αν έχουν μικρό ενδιαφέρον ή ικανοποίηση στο να κάνουν πράγματα και αν αισθάνονται πεισμένοι, μελαγχολικοί ή χωρίς ελπίδα αντιστοιχήθηκε σε έναν βαθμό (καθόλου - 0 βαθμοί, μερικές ημέρες - 1 βαθμός, περισσότερες από τις μισές ημέρες - 2 βαθμοί, σχεδόν κάθε μέρα - 3 βαθμοί). Οι συνολικοί βαθμοί δίνουν μία βαθμολογία από 0 έως 12, η οποία μπορεί να ομαδοποιηθεί σε τέσσερις ζώνες. Ο Πίνακας 7 δείχνει το ποσοστό των ανδρών που πέφτουν σε κάθε ζώνη (κανονικό, ήπιο, μέτριο, σοβαρό άγχος/κατάθλιψη).

4.1.2. Αυτοκτονικός ιδεασμός

Οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν πόσο συχνά έκαναν σκέψεις ότι θα ήταν καλύτερα να είχαν πεθάνει ή σκέψεις να κάνουν κακό στον εαυτό τους. Ποσοστό 19% (N=554) απάντησαν ότι κάνουν τέτοιου είδους σκέψεις (Πίνακας 8).

Πίνακας 8: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τις τελευταίες 2 εβδομάδες, πόσο συχνά έκανες σκέψεις ότι θα ήσουν καλύτερα αν είχες πεθάνει ή σκέψεις να κάνεις κακό στον εαυτό σου;» (N=2.909).

Καθόλου	N			
	Μερικές ημέρες	Περισσότερες από τις μισές ημέρες	Σχεδόν κάθε μέρα	Δεν απάντησαν
2.355 (81,0)	392 (13,5)	73 (2,5)	68 (2,3)	21 (0,7)

4.1.3. Σεξουαλική ικανοποίηση

Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να αναφέρουν πώς αισθάνονται για την σεξουαλική τους ζωή σε μία κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 αντιπροσώπευε ότι δεν είναι καθόλου ευχαριστημένοι και το 10 ότι είναι πολύ ευχαριστημένοι. Οι απαντήσεις κάλυψαν ολόκληρη την κλίμακα, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των απαντήσεων ήταν στις βαθμίδες 5 έως 8. Η μέση τιμή των απαντήσεων ήταν 6,0±2,4 ενώ η διάμεσος τιμή 6 (2^ο – 3^ο τεταρτημόριο: 5-8).

Πίνακας 9: Επίπεδο ικανοποίησης των συμμετεχόντων από τη σεξουαλική τους ζωή (N=2.909).

Σεξουαλική ικανοποίηση	N	Ποσοστό (%)
1 (καθόλου ευχαριστημένος)	150	5,2
2	113	3,9
3	205	7,1
4	216	7,4
5	451	15,5
6	328	11,3
7	520	17,9
8	455	15,6
9	214	7,4
10 (πολύ ευχαριστημένος)	182	6,3
Δεν απάντησαν	75	2,6

4.1.4. Εξάρτηση από το αλκοόλ

Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος CAGE4 (Mayfield et al. 1974; Shields et al. 2004) για να εκτιμηθεί κατά πόσο οι συμμετέχοντες ήταν εξαρτημένοι από το αλκοόλ. Η μέθοδος αυτή δεν είναι διαγνωστική, ενώ είναι πιθανό να υπερεκτιμά το πρόβλημα. Στη συγκεκριμένη έρευνα χρησιμοποιήθηκε γιατί συνοψίζει τις τέσσερις ερωτήσεις σχετικά με την κατανάλωση αλκοόλ (προσπάθεια μείωσης κατανάλωσης, πιθανή ενόχληση λόγω κριτικής σχετικά με την κατανάλωση αλκοόλ, αίσθημα ενοχής λόγω κατανάλωσης αλκοόλ, κατανάλωση αλκοόλ κατά τις πρωινές ώρες – Πίνακας 10) και μπορεί να ερμηνευτεί εύκολα.

Η απάντηση 'Ναι' σε δύο ή περισσότερες ερωτήσεις αποτελεί θετική απάντηση και ένδειξη εξάρτησης από το αλκοόλ. Συνολικά, το 9,1% (N=28) των συμμετεχόντων ήταν εξαρτημένοι από το αλκοόλ.

Πίνακας 10: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με την κατανάλωση αλκοόλ από τους συμμετέχοντες κατά τους τελευταίους 12 μήνες (N=2.580).

	N (Ποσοστό, %)		
	Ναι	Όχι	Δεν απάντησαν
Προσπάθησες να μειώσεις την κατανάλωση αλκοόλ;	602 (23,3)	1.952 (76,7)	26 (1,0)
Ενοχλήθηκες από την κριτική ανθρώπων γύρω σου σχετικά με το αλκοόλ που καταναλώνεις;	186 (7,1)	2.357 (91,4)	37 (1,4)
Έχεις νιώσει άσχημα ή ένοχος σχετικά με το αλκοόλ που καταναλώνεις;	319 (12,4)	2.222 (86,1)	39 (1,5)
Έχεις πιει ποτό πρωί-πρωί για να χαλαρώσεις τα νεύρα σου ή για να απαλλαγείς από ένα πονοκέφαλο μετά από μεθύσι;	94 (3,6)	2.458 (95,3)	28 (1,1)
Εξάρτηση από το αλκοόλ (CAGE4) ^α	289 (9,9)	2.560 (88,0)	60 (2,1)

^αCAGE4 μέθοδος εκτίμησης εξάρτησης από το αλκοόλ (Mayfield et al. 1974; Shields et al. 2004), σύνολο 2.909 άτομα

4.2. Λοιμώξεις

4.2.1. Επιπολασμός και επίπτωση του HIV

Πίνακας 11: Συχνότητα απαντήσεων των συμμετεχόντων στην ερώτηση «Έχεις διαγνωσθεί με HIV;» (N=909).

	N	Ποσοστό (%)
Έχεις διαγνωσθεί με HIV;	Όχι	2.562
	Ναι	319
	Δεν απάντησαν	28
		88,1
		11,0
		1,0

4.2.2. Μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο

Πίνακας 12: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με το μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο.

	N	Ποσοστό (%)
Πόσο ήταν το ιικό σου φορτίο την τελευταία φορά που έλεγξες την HIV λοίμωξή σου;	Μη ανιχνεύσιμο	233
	Ανιχνεύσιμο	20
	Μου γνωστοποιήθηκε το ιικό μου φορτίο αλλά δεν το θυμάμαι	11
	Μετρήθηκε το ιικό μου φορτίο αλλά δεν μου γνωστοποιήθηκε το αποτέλεσμα	24
	Δεν μετρήθηκε το ιικό μου φορτίο	28
	Δεν θυμάμαι	1
	Δεν καταλαβαίνω την ερώτηση	2
	Σύνολο	319
		6,3
		3,5
		7,5
		8,8
		0,3
		0,6
		100

4.2.3. Πλέον πρόσφατη διάγνωση σύφιλης, γονόρροιας (βλεννόρροιας) και χλαμυδίων ή αφροδίσιου λεμφοκοκκιώματος (LGV)

Πίνακας 133: Συχνότητα απαντήσεων σχετικών με τη διάγνωση σύφιλης, βλεννόρροιας και χλαμυδίων ή αφροδίσιου λεμφοκοκκιώματος (LGV).

		N	Ποσοστό (%)
Έχεις ποτέ διαγνωσθεί με σύφιλη	Όχι	2.587	88,9
	Ναι	261	9,0
	Δεν γνωρίζω	47	1,6
	Δεν απάντησαν	14	0,5
	Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η τελευταία φορά που διαγνώσθηκες με σύφιλη;	Τις τελευταίες 24 ώρες	3	1,1
	Τις τελευταίες 7 μέρες	2	0,8
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	4	1,5
	Τους τελευταίους 6 μήνες	30	11,5
	Τους τελευταίους 12 μήνες	60	23,0
	Τα τελευταία 5 χρόνια	104	39,9
	Πάνω από 5 χρόνια	58	22,2
Σύνολο	261	100	
Διαγνώσθηκες ποτέ με βλεννόρροια;	Όχι	2462	84,6
	Ναι	361	12,4
	Δεν γνωρίζω	67	2,3
	Δεν απάντησαν	19	0,7
	Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η τελευταία φορά που διαγνώσθηκες με βλεννόρροια;	Τις τελευταίες 24 ώρες	0	0,0
	Τις τελευταίες 7 μέρες	0	0,0
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	4	1,1
	Τους τελευταίους 6 μήνες	19	5,3
	Τους τελευταίους 12 μήνες	43	11,9
	Τα τελευταία 5 χρόνια	101	28,0
	Πάνω από 5 χρόνια	191	52,9
	Δεν απάντησαν	3	0,8
Σύνολο	361	100	
Έχεις διαγνωσθεί ποτέ με χλαμύδια ή αφροδίσιο λεμφοκοκκίωμα (LGV);	Όχι	2.686	92,3
	Ναι	104	3,6
	Δεν γνωρίζω	97	3,3
	Δεν απάντησαν	22	0,8
	Σύνολο	2.909	100
Πότε διαγνώσθηκες τελευταία φορά με χλαμύδια ή αφροδίσιο λεμφοκοκκίωμα (LGV);	Τις τελευταίες 24 ώρες	1	1,0
	Τις τελευταίες 7 μέρες	0	0,0
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	1	1,0
	Τους τελευταίους 6 μήνες	7	6,7
	Τους τελευταίους 12 μήνες	18	17,3
	Τα τελευταία 5 χρόνια	34	32,7
	Πάνω από 5 χρόνια	43	41,3
Συνολικά	104	100	

4.2.4. Πρώτη διάγνωση κονδυλωμάτων γεννητικών οργάνων ή πρωκτού

Πίνακας 144: Συχνότητα απαντήσεων σχετικών με τη διάγνωση πρωκτικών ή γεννητικών κονδυλωμάτων.

		N	Ποσοστό (%)
Έχεις ποτέ διαγνωσθεί με κονδυλώματα γεννητικών οργάνων ή πρωκτού;	Όχι	2.128	73,1
	Ναι	684	23,5
	Δεν γνωρίζω	89	3,1
	Δεν απάντησαν	8	0,3
	Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η ΠΡΩΤΗ φορά που διαγνώσθηκες με πρωκτικά ή γεννητικά κονδυλώματα;	Τις τελευταίες 24 ώρες	2	0,3
	Τις τελευταίες 7 μέρες	1	0,1
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	6	0,9
	Τους τελευταίους 6 μήνες	38	5,6
	Τους τελευταίους 12 μήνες	67	9,8
	Τα τελευταία 5 χρόνια	221	32,3
	Πάνω από 5 χρόνια	349	51,0
Σύνολο	684	100	

4.2.5. Διάγνωση ηπατίτιδας C

Πίνακας 155: Συχνότητα απαντήσεων σχετικών με τη διάγνωση ηπατίτιδας C.

		N	Ποσοστό (%)
Έχεις ποτέ διαγνωσθεί με ηπατίτιδα C;	Όχι	2.722	93,6
	Ναι	22	0,8
	Δεν γνωρίζω	258	5,4
	Δεν απάντησαν	7	0,2
	Σύνολο	2.909	100
Πότε διαγνώσθηκες πρώτη φορά με ηπατίτιδα C;	Τις τελευταίες 24 ώρες	0	0,0
	Τις τελευταίες 7 μέρες	0	0,0
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	0	0,0
	Τους τελευταίους 6 μήνες	2	9,1
	Τους τελευταίους 12 μήνες	2	9,1
	Τα τελευταία 5 χρόνια	5	22,7
	Πάνω από 5 χρόνια	12	54,6
	Δεν απάντησαν	1	4,5
Σύνολο	22	100	
Πόσες φορές έχεις μολυνθεί από τον ιό της ηπατίτιδας C;	Μία	18	81,8
	Δύο	2	9,1
	Τρεις ή περισσότερες	1	4,55
	Δεν απάντησαν	1	4,55
	Σύνολο	22	100
Ποια είναι η τωρινή κατάσταση της υγείας σου ως προς την ηπατίτιδα C;	Την αντιμετώπισα χωρίς θεραπεία	6	27,3
	Την αντιμετώπισα με θεραπεία	8	36,4
	Έχω ακόμη ηπατίτιδα C	5	22,7
	Δεν γνωρίζω	2	9,1
	Δεν απάντησαν	1	4,5
	Σύνολο	22	100

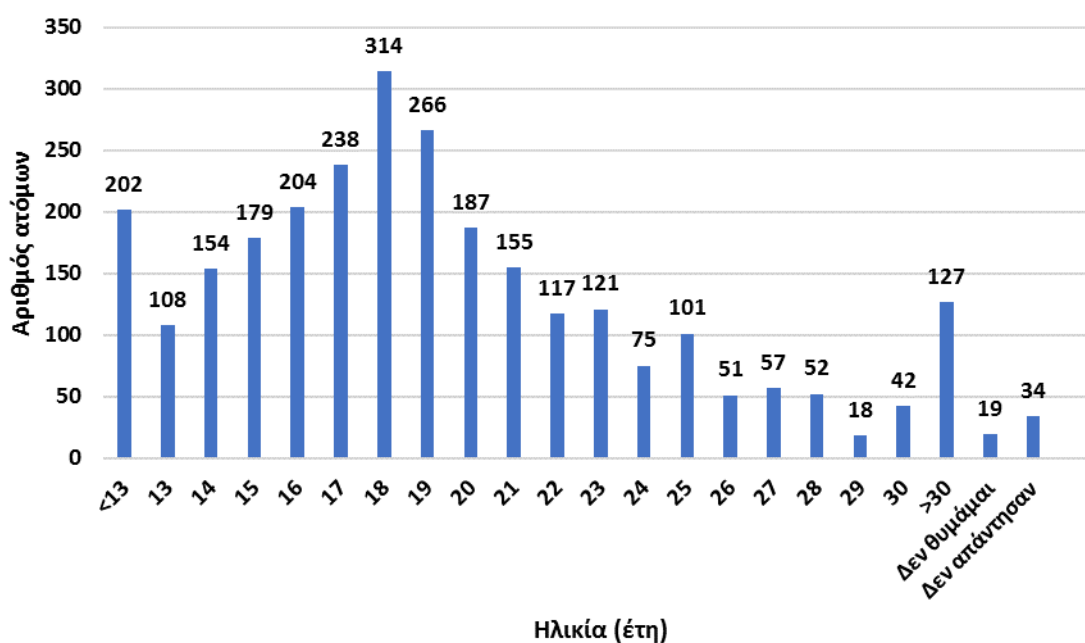
5. Συμπεριφορές κινδύνου και πρόληψης

5.1. Πρώτη και πρόσφατη σεξουαλική επαφή με άνδρες

Πίνακας 166: Αριθμός συμμετεχόντων οι οποίοι είχαν κάποια στιγμή στη ζωή τους σεξουαλική επαφή ή επαφή με διείσδυση με άνδρα.

		N	Ποσοστό (%)
Είχες ποτέ οποιοδήποτε είδους σεξουαλική επαφή με άνδρα;	Όχι	85	2,9
	Ναι	2.821	97,0
	Δεν απάντησαν	3	0,1
	Σύνολο	2.909	100
Είχες ποτέ διεισδυτική επαφή με έναν άνδρα με ή χωρίς τη χρήση προφυλακτικού;	Όχι	212	7,3
	Ναι	2.603	89,5
	Δεν απάντησαν	9	0,3
	Σύνολο	2.909	100

5.1.1. Ηλικία πρώτης ομοφυλοφιλικής σεξουαλικής επαφής

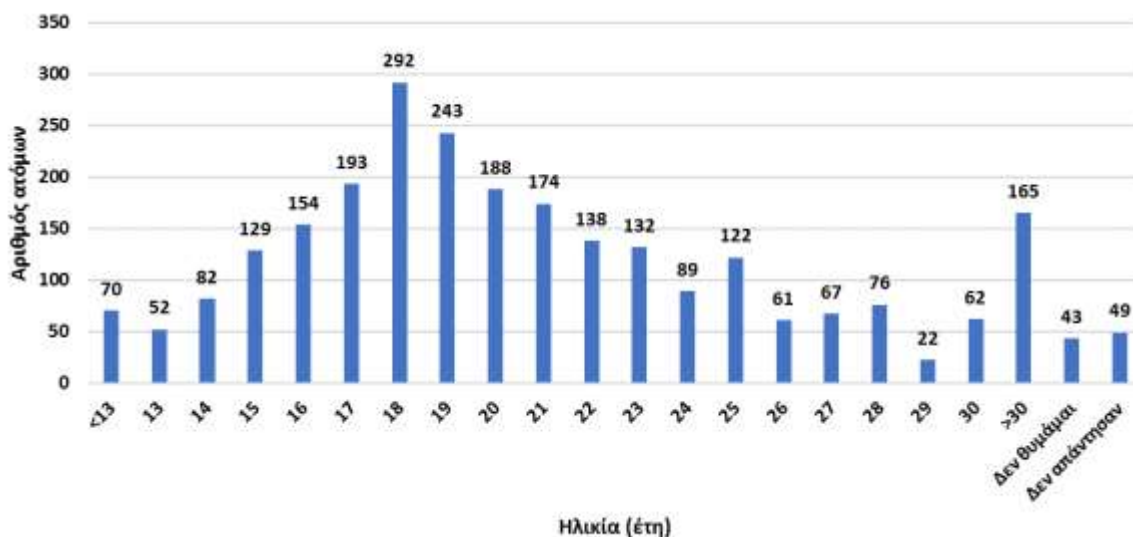
Εικόνα 5: Απαντήσεις στην ερώτηση «Πόσων ετών ήσουν την πρώτη φορά που είχες οποιαδήποτε σεξουαλική επαφή με κάποιον άλλον άνδρα, ή κάποιος άλλος άνδρας είχε οποιαδήποτε σεξουαλική επαφή με σένα;» (N=2.821).

5.1.2. Πρόσφατη ομοφυλοφιλική σεξουαλική επαφή

Πίνακας 177: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες οποιαδήποτε σεξουαλική επαφή με έναν άνδρα;».

	N	Ποσοστό (%)
Τις τελευταίες 24 ώρες	492	17.4
Τις τελευταίες 7 ημέρες	981	34.8
Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	671	23.8
Τους τελευταίους 6 μήνες	435	15.4
Τους τελευταίους 12 μήνες	105	3.7
Τα τελευταία 5 χρόνια	94	3.3
Πάνω από 5 χρόνια	42	1.5
Δεν απάντησαν	1	0.0
Σύνολο	2.821	100

5.1.3. Ηλικία πρώτης ομοφυλοφιλικής επαφής με διείσδυση

Εικόνα 6: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πόσων ετών ήσουν την πρώτη φορά που είχες επαφή με διείσδυση με έναν άλλον άνδρα;» (N=2.603).

5.1.4. Πρόσφατη ομοφυλοφιλική επαφή με διείσδυση

Πίνακας 18: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες διεισδυτική επαφή με διείσδυση με άνδρα (είτε με ή χωρίς την χρήση προφυλακτικού);».

	N	Ποσοστό (%)
Τις τελευταίες 24 ώρες	322	0,4
Τις τελευταίες 7 ημέρες	739	12,4
Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	601	28,4
Τους τελευταίους 6 μήνες	511	23,1
Τους τελευταίους 12 μήνες	172	19,6
Τα τελευταία 5 χρόνια	171	6,6
Πάνω από 5 χρόνια	78	6,6
Δεν απάντησαν	9	3,0
Σύνολο	2.603	100

5.2. Σεξουαλική επαφή με σταθερούς και μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους κατά το τελευταίο έτος

5.2.1. Σεξουαλική επαφή με σταθερούς άνδρες συντρόφους

Πίνακας 19: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με σεξουαλική επαφή με σταθερό σύντροφο και αριθμός σταθερών συντρόφων με τους οποίους υπήρχε σεξουαλική επαφή, διεισδυτική επαφή και διεισδυτική επαφή χωρίς τη χρήση προφυλακτικού κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών.

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες,		N	Ποσοστό (%)
είχες οποιουδήποτε είδους σεξουαλική επαφή με σταθερό άνδρα σύντροφο;	Όχι	1.552	53,3
	Ναι	1.349	46,4
	Δεν απάντησαν	8	0,3
	Σύνολο	2.909	100
με πόσους διαφορετικούς σταθερούς άνδρες συντρόφους είχες σεξουαλική επαφή	Κανένα	1.552	53,3
	1	797	27,4
	2	226	7,8
	3	121	4,2
	4	50	1,7
	5	40	1,4
	6	18	0,6
	7	5	0,2
	8	6	0,2
	9	8	0,3
	10 ή περισσότερους	67	2,3
	Δεν απάντησαν	19	0,6
Σύνολο	2.909	100	
με πόσους σταθερούς άνδρες συντρόφους είχες διεισδυτική επαφή (είτε ενεργητική ή παθητική)	Κανένα	1.631	56,1
	1	759	26,1
	2	206	7,1
	3	105	3,6
	4	47	1,6
	5	38	1,3
	6	17	0,6
	7	5	0,2
	8	7	0,2
	9	5	0,2
	10 ή περισσότερους	70	2,4
	Δεν απάντησαν	19	0,6
Σύνολο	2.909	100	
με πόσους σταθερούς άνδρες συντρόφους είχες διεισδυτική επαφή χωρίς τη χρήση προφυλακτικού (είτε ενεργητική ή παθητική)	Κανένα	2.019	69,4
	1	624	21,4
	2	105	3,6
	3	35	1,2
	4	13	0,4
	5	8	0,3
	6	1	0,0
	7	1	0,0
	8	1	0,0
	9	4	0,1
	10 ή περισσότερους	20	0,7
	Δεν απάντησαν	78	2,7
Σύνολο	2.909	100	

5.2.2. Σεξουαλική επαφή με μη-σταθερούς (περιστασιακούς) άνδρες συντρόφους

Πίνακας 20: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με σεξουαλική επαφή με μη-σταθερό σύντροφο και αριθμός μη σταθερών συντρόφων με τους οποίους υπήρχε σεξουαλική επαφή, διεισδυτική επαφή και διεισδυτική επαφή χωρίς χρήση προφυλακτικού κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών.

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες,		N	Ποσοστό (%)
είχες οποιουδήποτε είδους σεξουαλική επαφή με μη σταθερό άνδρα σύντροφο;	Όχι	742	25,5
	Ναι	2.153	74,0
	Δεν απάντησαν	14	0,5
	Σύνολο	2.909	100
με πόσους διαφορετικούς μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους είχες σεξουαλική επαφή	1	211	9,8
	2	251	11,7
	3	219	10,2
	4	165	7,7
	5	184	8,6
	6	101	4,7
	7	68	3,2
	8	72	3,3
	9	23	1,1
	10	159	7,4
	11-20	333	15,5
	21-30	126	5,9
	41-50	65	3,0
	>50	112	2,2
	Δεν απάντησαν	17	0,8
Σύνολο	2.153	100	
με πόσους μη σταθερούς συντρόφους είχες διεισδυτική επαφή (είτε ενεργητική ή παθητική)	Κανένα	245	11,4
	1	294	13,7
	2	274	12,7
	3	180	8,4
	4	137	6,4
	5	163	7,6
	6	70	3,3
	7	44	2,0
	8	55	2,6
	9	18	0,8
	10	133	6,2
	11-20	254	11,8
	21-30	108	5,0
	31-40	49	2,3
	41-50	32	1,5
>50	78	3,6	
Δεν απάντησαν	19	0,9	
Σύνολο	2.153	100	
με πόσους μη σταθερούς άνδρες συντρόφους είχες διεισδυτική επαφή χωρίς τη χρήση προφυλακτικού (είτε ενεργητική ή παθητική)	Κανένα	946	50,1
	1	322	17,1
	2	182	9,6
	3	82	4,3
	4	64	3,4
	5	30	1,6
	6	21	1,1
	7	18	1,0
	8	5	0,3
	9	6	0,3
	10	33	1,8
	11-20	48	2,5
	21-30	26	1,4
	31-40	9	0,5
	41-50	10	0,5
>50	19	1,0	
Δεν απάντησαν	68	3,6	
Σύνολο	1.889	100	

5.3. Σεξουαλική επαφή με σταθερούς άνδρες συντρόφους

5.3.1. Συχνότητα χρήσης προφυλακτικού σε διεισδυτική σεξουαλική επαφή με μη-σταθερό άνδρα σύντροφο

Πίνακας 21: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, πόσο συχνά χρησιμοποιήθηκε προφυλακτικό όταν είχες διεισδυτική επαφή (είτε ενεργητική ή παθητική) με μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους;».

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες,		N	Ποσοστό (%)
πόσο συχνά χρησιμοποιήθηκε προφυλακτικό όταν είχες διεισδυτική επαφή (είτε ενεργητική ή παθητική) με μη σταθερούς άνδρες συντρόφους;	Ποτέ	79	4,2
	Σπάνια	74	3,9
	Μερικές φορές	132	7,0
	Τις περισσότερες φορές	540	28,6
	Πάντα	1.058	56,0
	Δεν απάντησαν	6	0,3
	Σύνολο	1.889	100

5.3.2. Σεξουαλική επαφή με οροθετικό στον HIV μη-σταθερό άνδρα σύντροφο χωρίς χρήση προφυλακτικού

Πίνακας 222: Συχνότητα απαντήσεων σχετικά με τη χρήση προφυλακτικού στη σεξουαλική επαφή με σταθερό σύντροφο, οροθετικό άνδρα στον HIV.

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες,		N	Ποσοστό (%)
είχες διεισδυτική επαφή (είτε ενεργητική ή παθητική) χωρίς χρήση προφυλακτικού με μη σταθερό/σταθερούς σύντροφο/συντρόφους για τον/τους οποίο/οποίους γνώριζες τότε ότι ήταν οροθετικός/οροθετικοί (έχει/έχουν HIV)	Όχι	655	79,4
	Ναι	168	20,4
	Δεν απάντησαν	2	0,2
	Σύνολο	825	100
είχε/είχαν αυτός/αυτοί ο/οι οροθετικός/οροθετικοί σύντροφος/σύντροφοι μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο;	Ναι, γνώριζα ότι είχε / είχαν όλοι μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο	85	50,6
	Ναι, γνώριζα ότι μερικοί είχαν μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο	31	18,5
	Όχι, δεν είχε / ουδείς από αυτούς είχε μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο	10	6,0
	Δεν γνωρίζω	40	23,8
	Δεν καταλαβαίνω την ερώτηση	2	1,2
	Σύνολο	168	100

5.3.3. Σεξουαλική επαφή χωρίς χρήση προφυλακτικού με μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους οροαρνητικούς στον HIV

Πίνακας 23: Συχνότητα απαντήσεων σχετικά με τη χρήση προφυλακτικού στη σεξουαλική επαφή με μη-σταθερό σύντροφο, οροαρνητικό άνδρα στον HIV.

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες,		N	Ποσοστό (%)
είχες διεισδυτική επαφή (είτε ενεργητική ή παθητική) χωρίς χρήση προφυλακτικού με μη σταθερό/σταθερούς σύντροφο/συντρόφους για τον/τους οποίο/οποίους γνώριζες τότε ότι ήταν οροαρνητικός/οροαρνητικοί (δεν έχει/έχουν HIV);	Όχι	437	53,0
	Ναι	386	46,8
	Δεν απάντησαν	2	0,2
	Σύνολο	825	100
Αυτός/Αυτοί ο/οι οροαρνητικός/οροαρνητικοί σύντροφοι/συντρόφοι λάμβανε/λάμβαναν PrEP;	Ναι, γνωρίζω πως λάμβανε / όλοι λάμβαναν PrEP	20	5,1
	Ναι, γνωρίζω πως κάποιιοι από αυτούς λάμβαναν PrEP	41	10,4
	Όχι, γνωρίζω πως δεν λάμβανε / ουδείς από αυτούς λάμβανε PrEP	121	30,7
	Δεν γνωρίζω	200	50,8
	Δεν καταλαβαίνω την ερώτηση	2	0,5
	Δεν απάντησαν	10	2,5
	Σύνολο	394	100

5.3.4. Σεξουαλική επαφή χωρίς χρήση προφυλακτικού με μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους άγνωστης οροθετικότητας ως προς τον HIV

Πίνακας 24: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, είχες διεισδυτική επαφή (ενεργητική ή παθητική) χωρίς τη χρήση προφυλακτικού με μη σταθερό σύντροφο του οποίου την κατάσταση υγείας ως προς τον HIV (το HIV status του) δεν γνώριζες ή δεν σκεφτόσουν τότε;».

		N	Ποσοστό (%)
Διεισδυτική επαφή χωρίς προφυλακτικό με άτομο άγνωστης κατάστασης HIV	Όχι	357	43,3
	Ναι	467	56,6
	Δεν απάντησαν	1	0,1
	Σύνολο	825	100

5.4. Σεξουαλική επαφή με γυναίκες

5.4.1. Συχνότητα σεξουαλικής επαφής με γυναίκες

Πίνακας 25: Συχνότητα σεξουαλικής επαφής με γυναίκες.

		N	Ποσοστό (%)
Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες οποιουδήποτε είδους σεξουαλική επαφή με γυναίκα;	Ποτέ	1.402	48,2
	Τις τελευταίες 24 ώρες	39	1,3
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	88	3,0
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	65	2,2
	Τους τελευταίους 6 μήνες	78	2,7
	Τους τελευταίους 6 μήνες	96	3,3
	Τα τελευταία 5 χρόνια	278	9,6
	Πάνω από 5 χρόνια	847	29,1
	Δεν απάντησαν	16	0,6
	Σύνολο	2.909	100

5.4.2. Αριθμός γυναικών με τις οποίες υπήρχε διεισδυτική σεξουαλική επαφή

Πίνακας 26: Αριθμός γυναικών με τις οποίες υπήρχε διεισδυτική σεξουαλική επαφή κατά το τελευταίο έτος.

		N	Ποσοστό (%)
Με πόσες διαφορετικές γυναίκες είχες διεισδυτική επαφή κατά τους τελευταίους 12 μήνες;	Με καμία	2.555	87,8
	1	199	6,8
	2	60	2,1
	3	28	1,0
	4	12	0,4
	5	11	0,4
	6	3	0,1
	7	6	0,2
	8	4	0,1
	9	4	0,1
	10 ή περισσότερες	8	0,3
	Δεν απάντησαν	19	0,7
Σύνολο	2.909	100	

5.4.3. Συχνότητα χρήσης προφυλακτικού με γυναίκες συντρόφους

Πίνακας 27: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, πόσο συχνά χρησιμοποιούσες προφυλακτικό όταν είχες διεισδυτική σεξουαλική επαφή με γυναίκες;».

Κατά τους τελευταίους 12 μήνες,		N	Ποσοστό (%)
πόσο συχνά χρησιμοποιούσες προφυλακτικό όταν είχες διεισδυτική σεξουαλική επαφή με γυναίκες;	Ποτέ	87	26,0
	Σπάνια	26	7,8
	Μερικές φορές	24	7,2
	Τις περισσότερες φορές	41	12,2
	Πάντα	155	46,3
	Δεν απάντησαν	2	0,6
	Σύνολο	335	100

5.5. Χρήση ουσιών

5.5.1. Συχνότητα χρήσης 18 ουσιών

Πίνακας 28: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με το πότε ήταν η τελευταία φορά που οι συμμετέχοντες έκαναν χρήση 18 διαφορετικών ουσιών (N=2.909).

	N								
	Ποσοστό (%)								
	Τις/τους/τα τελευταίες/ους/α								Πάνω από
	Ποτέ	24 ώρες	7 ημέρες	4 εβδομάδες	6 μήνες	12 μήνες	5 χρόνια	5 χρόνια	Δεν απάντησαν
Αλκοόλ	256 (8,8)	704 (24,2)	1.032 (35,5)	523 (18,0)	225 (7,7)	96 (3,3)	39 (1,3)	28 (1,0)	6 (0,2)
Προϊόντα καπνού	899 (30,9)	1.236 (42,5)	157 (5,4)	87 (3,0)	107 (3,7)	73 (2,5)	152 (5,2)	191 (6,6)	7 (0,2)
Πόπερ^α	1.965 (67,6)	61 (2,1)	118 (4,1)	93 (3,2)	148 (5,1)	106 (3,6)	175 (6,0)	235 (8,1)	8 (0,3)
Προϊόντα στύσης^β	2.213 (76,1)	57 (2,0)	121 (4,2)	102 (3,5)	134 (4,6)	74 (2,5)	114 (3,9)	76 (2,6)	18 (0,6)
Ηρεμιστικά^γ	2.390 (82,2)	61 (2,1)	52 (1,8)	50 (1,7)	81 (2,8)	74 (2,5)	99 (3,4)	89 (3,1)	13 (0,5)
Κάνναβη^δ	2.027 (69,7)	139 (7,8)	101 (3,5)	97 (3,3)	157 (5,4)	76 (2,6)	173 (5,9)	117 (4,0)	22 (0,8)
Συνθετικά κανναβινοειδή^ε	2.746 (94,4)	6 (0,2)	7 (0,2)	8 (0,3)	24 (0,8)	10 (0,3)	40 (1,4)	44 (1,5)	24 (0,8)
Ecstasy (χάπι)^{στ}	2.586 (88,9)	2 (0,1)	6 (0,2)	10 (0,3)	31 (1,1)	28 (1,0)	62 (2,1)	156 (5,6)	24 (1,0)
Ecstasy (κρυστάλλος ή σκόνη)^{στ}	2.584 (88,8)	6 (0,2)	10 (0,3)	18 (0,6)	48 (1,6)	41 (1,4)	77 (2,6)	98 (3,4)	6 (0,2)
Αμφεταμίνη (speed)	2.695 (92,6)	3 (0,1)	7 (0,2)	9 (0,3)	14 (0,5)	17 (0,6)	43 (1,5)	94 (3,2)	27 (0,9)
	2.682	9	17	19	30	33	48	44	27

Κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη^ζ	(92,2)	(0,3)	(0,7)	(0,6)	(1,0)	(1,1)	(1,7)	(1,5)	(0,9)
Ηρωίνη ή σχετικές ουσίες^η	2.814 (96,7)	3 (0,1)	3 (0,1)	2 (0,1)	1 (0,0)	4 (0,1)	8 (0,3)	42 (1,4)	32 (1,1)
Μεφεδρόνη^θ	2.776 (95,4)	4 (0,1)	8 (0,3)	11 (0,4)	17 (0,6)	12 (0,4)	37 (1,3)	14 (0,5)	30 (1,0)
Συνθετικά διεγερτικά εκτός της μεφεδρόνης^ι	2.850 (98,0)	2 (0,1)	2 (0,1)	4 (0,1)	4 (0,1)	3 (0,1)	7 (0,2)	10 (0,3)	27 (0,9)
GHB/GBL (υγροποιημένο ecstasy)	2.717 (93,4)	9 (0,3)	17 (0,6)	17 (0,6)	26 (0,9)	18 (0,6)	44 (1,5)	36 (1,2)	25 (0,9)
Κεταμίνη (special K)	2.694 (92,6)	1 (0,0)	7 (0,2)	10 (0,3)	13 (0,5)	18 (0,6)	44 (1,5)	93 (3,2)	29 (1,0)
LSD (acid)	2.727 (93,7)	1 (0,0)	1 (0,0)	6 (0,2)	16 (0,6)	8 (0,3)	33 (1,1)	91 (3,1)	26 (0,9)
Κοκαΐνη	2.455 (84,4)	9 (0,3)	28 (1,0)	40 (1,4)	67 (2,3)	60 (2,1)	94 (3,2)	129 (4,4)	27 (1,0)
Κρακ κοκαΐνη	2.812 (96,7)	1 (0,0)	3 (0,1)	2 (0,1)	6 (0,2)	6 (0,2)	15 (0,5)	40 (1,4)	24 (0,8)
Έχεις ΠΟΤΕ πάρει άλλες παράνομες ουσίες ή ναρκωτικά «διασκέδασης»;					Όχι		1.986	68,3	
					Ναι		902	31,0	
					Δεν απάντησαν		21	0,7	

^αεισπνεόμενο νιτρικό άμυλο

^βViagra®, Cialis®, Levitra® ή άλλες ουσίες που σε βοηθούν στο να αποκτήσεις ή να διατηρήσεις την στύση σου

^γValium®, Rivotril®, Rohypnol®, Xanax®, Seduxen®, Phenazepam®

^δχασίς, μαριχουάνα)

^επ.χ. Spice, K2, herbal incense

^σΕ, ΧΤC, MDMA σε μορφή χαπιού

^ζcrystal, meth, Tina, Pervitin

^ηpoppy straw, kompot, fentanyl

^θ4MMC, meow, methylone, bubbles)

ιπ.χ. ΜΧΕ, άλατα μπάνιου, 3MMC, 4MEC, 4_FA, XTClight

5.5.2. Ενέσιμη χρήση στεροειδών (τεστοστερόνη) και άλλων ουσιών: πρόσφατη χρήση, συχνότητα και κοινή χρήση

Πίνακας 29: Συχνότητα ενέσιμης χρήσης στεροειδών (τεστοστερόνη) και άλλων ουσιών.

		N	Ποσοστό (%)
Έχεις ποτέ κάνει ενέσιμη χρήση αναβολικών στεροειδών (τεστοστερόνη), ή έκανε κάποιος άλλος ενέσιμη χρήση σε σένα;	Όχι, ποτέ	2.805	96,4
	Ναι, κατά την διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών	44	1,5
	Ναι, παραπάνω από τους τελευταίους 12 μήνες	45	1,6
	Δεν απάντησαν	15	0,5
	Σύνολο	2.909	100
Έχεις ποτέ κάνει ενέσιμη χρήση οποιασδήποτε ουσίας για να "φτιαχτείς" (εκτός από αναβολικά στεροειδή ή συνταγογραφημένα φάρμακα), ή έκανε κάποιος άλλος ενέσιμη χρήση σε σένα;	Όχι, ποτέ	2.856	98,2
	Ναι, κατά την διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών	14	0,5
	Ναι, παραπάνω από τους τελευταίους 12 μήνες	28	1,0
	Δεν απάντησαν	11	0,4
	Σύνολο	2.909	100
Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, πόσες φορές έχεις κάνει ενέσιμη χρήση οποιασδήποτε ουσίας εκτός αναβολικών στεροειδών ή φαρμάκων, ή έκανε κάποιος άλλος ενέσιμη χρήση σε σένα;	1	5	35,7
	2	0	0,0
	3	1	7,1
	4	2	14,3
	5	0	0,0
	6	0	0,0
	7	1	7,1
	8	0	0,0
	9	0	0,0
	10 ή περισσότερες φορές	3	21,4
	Δεν απάντησαν	2	14,3
Σύνολο	14	100	

Πίνακας 30: Ενέσιμη χρήση με ήδη χρησιμοποιημένη βελόνα ή κοινή σύριγγα (κοινή χρήση).

		N	Ποσοστό (%)
Πότε ήταν η τελευταία φορά που έκανες ενέσιμη χρήση με ήδη χρησιμοποιημένη βελόνα ή κοινή σύριγγα που σου έδωσε άλλο άτομο;	Ποτέ	2.871	98,7
	Τις τελευταίες 24 ώρες	1	0,0
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	0	0,0
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	0	0,0
	Τους τελευταίους 6 μήνες	0	0,0
	Τους τελευταίους 12 μήνες	3	0,1
	Τα τελευταία 5 χρόνια	2	0,1
	Πάνω από 5 χρόνια	11	0,4
	Δεν απάντησαν	21	0,7
	Σύνολο	2.909	100

5.6. Συνδυασμός ουσιών και σεξ

5.6.1. Συχνότητα σεξουαλικής δραστηριότητας υπό την επήρεια αλκοόλ ή ουσιών

Πίνακας 31: Συχνότητα σεξουαλικής δραστηριότητας υπό την επήρεια αλκοόλ ή ουσιών.

		N	Ποσοστό (%)
Κατά τους τελευταίους 12 μήνες, πόσο από το σεξ που έκανες με άνδρες ήταν υπό την επήρεια αλκοόλ ή άλλης ουσίας;	Ποτέ (καμιά φορά)	1.573	58,6
	Σχεδόν καμιά φορά	582	21,7
	Λιγότερες από τις μισές φορές	256	9,5
	Σχεδόν τις μισές φορές	82	3,1
	Περισσότερες από τις μισές φορές	76	2,8
	Σχεδόν όλες τις φορές	73	2,7
	Πάντα (όλες τις φορές)	29	1,1
	Δεν απάντησαν	13	0,5
	Σύνολο	2.688	100

5.6.2. Συχνότητα νηφάλιου σεξ, σεξ με διεγερτικά ναρκωτικά και πολλαπλούς συντρόφους

Πίνακας 32: Συχνότητα νηφάλιου σεξ υπό την επήρεια αλκοόλ ή άλλης ουσίας.

		N	Ποσοστό (%)
Πότε ήταν η τελευταία φορά που έκανες νηφάλιο σεξ (δηλαδή, ΟΧΙ υπό την επήρεια αλκοόλ ή άλλης ουσίας);	Ποτέ	203	7,0
	Τις τελευταίες 24 ώρες	385	13,2
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	845	29,0
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	616	21,2
	Τους τελευταίους 6 μήνες	444	15,3
	Τους τελευταίους 12 μήνες	154	5,3
	Τα τελευταία 5 χρόνια	131	4,5
	Πάνω από 5 χρόνια	106	3,6
	Δεν απάντησαν	25	0,9
	Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η τελευταία φορά που χρησιμοποίησες διεγερτικά ναρκωτικά για να κάνεις πιο έντονο σεξ ή για να "κρατήσεις" παραπάνω;	Ποτέ	2.595	89,2
	Τις τελευταίες 24 ώρες	6	0,2
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	27	0,9
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	42	1,4
	Τους τελευταίους 6 μήνες	63	2,2
	Τους τελευταίους 12 μήνες	39	1,3
	Τα τελευταία 5 χρόνια	60	2,1
	Πάνω από 5 χρόνια	52	1,8
	Δεν απάντησαν	25	0,9
	Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η τελευταία φορά που συνδύασες διεγερτικά ναρκωτικά με σεξ με περισσότερους από έναν άνδρες ταυτόχρονα;	Ποτέ	2.689	92,4
	Τις τελευταίες 24 ώρες	1	0,0
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	18	0,6
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	29	1,0
	Τους τελευταίους 6 μήνες	36	1,2
	Τους τελευταίους 12 μήνες	30	1,0
	Τα τελευταία 5 χρόνια	39	1,3
	Πάνω από 5 χρόνια	42	1,4
	Δεν απάντησαν	25	0,9
	Σύνολο	2.909	100

5.6.3. Τοποθεσία σεξουαλικής επαφής με πολλαπλούς συντρόφους και χρήση διεγερτικών ουσιών

Πίνακας 33: Τοποθεσία σεξουαλικής επαφής με πολλαπλούς συντρόφους και χρήση διεγερτικών ουσιών.

		N	Ποσοστό (%)
Πού έγινε αυτή η πιο πρόσφατη σεξουαλική επαφή με διεγερτικές ουσίες και πολλαπλούς συντρόφους;	Στο σπίτι μου	26	22,8
	Σε κάποιου άλλου το σπίτι	71	62,3
	Σε ξενοδοχείο	6	5,3
	Σε κλαμπ ή σε ιδιωτικό χώρο ενός μπαρ (backroom)	2	1,8
	Σε σάουνα	4	3,5
	Σε σινεμά πορνό	1	0,9
	Σε χώρο για ψωνιστήρι όπου οι άνδρες συναντιούνται για σεξ (cruising spot) όπως σε δρόμο, σε πάρκινγκ, στο πάρκο, στη παραλία, σε δημόσια τουαλέτα κ.α.	2	1,8
	Άλλη απάντηση	2	1,8
	Σύνολο	114	100

5.6.4. Έτη χρήσης διεγερτικών ουσιών με πολλαπλούς συντρόφους

Πίνακας 34: Έτη χρήσης διεγερτικών ουσιών με πολλαπλούς συντρόφους.

	Έτη	N	Ποσοστό (%)
Πόσα χρόνια συνδυάζεις διεγερτικές ουσίες με πολλαπλούς σεξουαλικούς συντρόφους;	<1	27	23,7
	<2	13	11,4
	<3	13	11,4
	<4	15	13,2
	<5	16	14,0
	<6	4	3,5
	<7	2	1,8
	<8	0	0,0
	<9	1	1,8
	<10	6	5,3
	>10	11	9,7
	Δεν απάντησαν	6	5,3
Σύνολο	114	100	

5.7. Αναζήτηση και χρήση της PEP (Post-Exposure Prophylaxis) προφυλακτικής αγωγής μετά από πιθανή έκθεση στον HIV

Πίνακας 35: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με την προσπάθεια λήψης και τη λήψη της PEP.

		N	Ποσοστό (%)
Προσπάθησες ποτέ να λάβεις PEP (ακόμη και να μην την έλαβες τελικά);	Όχι	2.347	91,6
	Ναι	203	7,9
	Δεν απάντησαν	12	0,5
	Σύνολο	2.562	100
Προτού διαγνωσθείς με HIV, προσπάθησες ποτέ να λάβεις PEP (ακόμη και να μην την έλαβες τελικά);	Όχι	299	94,0
	Ναι	19	6,0
	Δεν απάντησαν	1	0,3
	Σύνολο	319	100
Έχεις ποτέ λάβει PEP;^α	Όχι, δεν μπόρεσα να την λάβω	31	15,3
	Όχι, είχα τη δυνατότητα αλλά αποφάσισα να μην τη λάβω	33	16,3
	Ναι, έχω λάβει PEP μία φορά	110	54,2
	Ναι, έχω λάβει PEP παραπάνω από μία φορές	24	11,8
	Δεν γνωρίζω	5	2,5
	Σύνολο	203	100
Για πόσες ημέρες έλαβες PEP;	1	1	0,7
	2	2	1,4
	3	1	0,7
	4	1	0,7
	5	2	1,4
	10	2	1,4
	20	4	2,8
	21	1	0,7
	25	2	1,4
	28	8	5,6
	29	1	0,7
	30	112	77,8
	31	3	2,1
	33	2	1,4
	Δεν απάντησαν	2	1,4
Σύνολο	144	100	

^α Άτομα που απάντησαν ότι είχαν λάβει PEP μία φορά ή παραπάνω από μία φορά στις ερωτήσεις «Προσπάθησες ποτέ να λάβεις PEP (ακόμη και να μην την έλαβες τελικά);» και «Προτού διαγνωσθείς με HIV, προσπάθησες ποτέ να λάβεις PEP (ακόμη και να μην την έλαβες τελικά);»

5.8. Αναζήτηση και χρήση της PrEP (Pre-Exposure Prophylaxis) προφυλακτικής αγωγής πριν από πιθανή έκθεση στον HIV

Πίνακας 36: Συχνότητα απαντήσεων σχετικές με την προσπάθεια λήψης και τη λήψη PrEP.

		N	Ποσοστό (%)
Προσπάθησες ποτέ να λάβεις PrEP;	Όχι	2.833	97,4
	Ναι	63	2,2
	Δεν απάντησαν	13	0,4
	Σύνολο	2.909	100
Έχεις ποτέ λάβει PrEP;	Όχι	2.853	98,1
	Ναι, επί καθημερινής βάσης και ακόμη την λαμβάνω	13	0,4
	Ναι, επί καθημερινής βάσης αλλά δεν την λαμβάνω πια	8	0,3
	Ναι, όποτε την χρειάστηκα αλλά όχι καθημερινά	6	0,2
	Δεν γνωρίζω	7	0,2
	Δεν απάντησαν	22	0,8
	Σύνολο	2.909	100

5.9. Παρακολούθηση της HIV λοίμωξης

5.9.1. Εξέταση και θεραπεία

Πίνακας 37: Εξέταση HIV και λήψη αντιρετροϊκής θεραπείας.

		N	Ποσοστό (%)
Έχεις πάρει ποτέ αποτέλεσμα εξέτασης για HIV;	Όχι	712	24,5
	Ναι	2.192	75,2
	Δεν απάντησαν	5	0,2
	Σύνολο	2.909	100
Έχεις ποτέ λάβει αντιρετροϊκή θεραπεία (μερικές φορές αναφερόμενη και ως ART ή HAART) για την HIV λοίμωξή σου;	Όχι	7	2,0
	Ναι	304	87,6
	Δεν γνωρίζω	6	1,7
	Δεν απάντησαν	30	8,7
	Σύνολο	347	100
Λαμβάνεις αυτό το διάστημα αντιρετροϊκή θεραπεία;	Όχι	4	1,3
	Ναι	298	98,0
	Δεν απάντησαν	2	0,7
	Σύνολο	304	100

5.9.2. Χρονικό διάστημα μεταξύ διάγνωσης και θεραπείας

Πίνακας 38: Χρονικό διάστημα μεταξύ διάγνωσης και θεραπείας.

	Έτη	N	Ποσοστό (%)	Μήνες	N	Ποσοστό (%)
Πόσο διάστημα πέρασε από όταν διαγνώσθηκαν με HIV μέχρι που ξεκίνησε θεραπεία;	1	25	0,9	0,5	1	0,0
	2	26	0,9	1	46	1,6
	3	23	0,8	2	42	1,4
	4	14	0,5	3	17	0,6
	5	17	0,6	4	16	0,6
	6	6	0,2	5	7	0,2
	7	2	0,1	6	28	1,0
	8	6	0,2	7	8	0,2
	9	2	0,1	8	5	0,2
	10	8	0,3	9	8	0,3
	11	2	0,1	10	7	0,2
	12	1	0,0	11	3	0,1
	13	2	0,1	12	3	0,1
	15	2	0,1	20	2	0,1
	16	2	0,1	24	1	0,0
	18	2	0,1	70	1	0,0
	20	1	0,0	72	1	0,0
	22	1	0,0	2727	1	0,0
	23	1	0,0	Δεν απάντησαν	2.712	93,2
	25	1	0,0	Σύνολο	2.909	100
	30	1	0,0			
	32	1	0,0			
	353	1	0,0			
Άγνωστο	4	0,1				
Δεν απάντησαν	2.758	94,8				
Σύνολο	2.909	100				

5.10. Εμβολιασμός για Ηπατίτιδα Α και Β

Πίνακας 39: Εμβολιασμός για Ηπατίτιδα Α και Β.

		N	Ποσοστό (%)
Είσαι εμβολιασμένος για ηπατίτιδα Α;	Όχι, γιατί είχα προσβληθεί από ηπατίτιδα Α (και τώρα έχω ανοσία)	167	5,7
	Όχι, και δεν γνωρίζω αν έχω ανοσία	634	21,8
	Ναι, και έχω κάνει όλες τις δόσεις	1.070	36,8
	Ναι, αλλά δεν έχω κάνει όλες τις δόσεις	186	6,4
	Δεν γνωρίζω	831	28,6
	Δεν απάντησαν	21	0,7
	Σύνολο	2.909	100
Είσαι εμβολιασμένος για ηπατίτιδα Β;	Όχι, γιατί είχα προσβληθεί από ηπατίτιδα Β (και τώρα έχω ανοσία)	160	5,5
	Όχι, και δεν γνωρίζω αν έχω ανοσία	512	17,6
	Όχι, έχω χρόνια ηπατίτιδα Β	9	0,3
	Ναι, και έχω κάνει όλες τις δόσεις	1.202	41,3
	Ναι, αλλά δεν έχω κάνει όλες τις δόσεις	160	5,5
	Ναι, αλλά δεν "με έπιασε" το εμβόλιο	24	0,8
	Δεν γνωρίζω	825	28,4
	Δεν απάντησαν	17	0,6
	Σύνολο	2.909	100

6. Ανάγκες: δυνατότητες, ευκαιρίες και κίνητρα για συμπεριφορές κινδύνου και προφύλαξης

6.1. Ανικανοποίητες ανάγκες σχετικές με συμπεριφορές υγείας

6.1.1. Κοινωνική υποστήριξη

Πίνακας 40: Συχνότητα απαντήσεων σε τέσσερις δηλώσεις σχετικές με την κοινωνική υποστήριξη που αισθάνονται ότι έχουν (N=2.909).

	N (%)				
	Διαφωνώ πλήρως	Διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πλήρως	Δεν απάντησαν
Υπάρχουν άνθρωποι στους οποίους μπορώ να στηρίζομαι σε περίπτωση ανάγκης.	45 (1,6)	111 (3,8)	659 (22,7)	612 (21,0)	1.482 (60,0)
Δεν υπάρχει κανείς που να καταλαβαίνει τα ενδιαφέροντα και τις ανησυχίες μου.	469 (16,1)	681 (23,4)	224 (7,7)	57 (2,0)	1.478 (50,8)
Υπάρχουν άνθρωποι που απολαμβάνουν τις ίδιες κοινωνικές δραστηριότητες με μένα.	24 (0,8)	100 (3,4)	796 (27,4)	506 (17,4)	1.483 (82,6)
Δεν υπάρχει κάποιος/α που να μπορώ να στηριχθώ για βοήθεια εάν πραγματικά την χρειάζομαι.	664 (22,8)	572 (19,7)	138 (4,7)	57 (2,0)	1.478 (50,8)
Δεν υπάρχει κάποιος/α που να του αρέσει να κάνει τα πράγματα που κάνω εγώ.	536 (18,4)	713 (24,5)	139 (4,8)	40 (1,4)	1.481 (50,9)
Υπάρχουν άνθρωποι που μπορώ να στηριχθώ για να με βοηθήσουν εάν πραγματικά το έχω ανάγκη.	32 (1,1)	116 (4,0)	678 (23,3)	605 (20,8)	1.478 (50,8)
Αισθάνομαι μέρος μιας ομάδας ανθρώπων που ενστερνίζονται τις στάσεις και απόψεις μου.	75 (2,6)	274 (9,4)	817 (28,1)	259 (8,9)	1.484 (51,0)
Αν κάτι πάει στραβά, κανείς δεν θα μπορεί να με βοηθήσει.	636 (21,9)	609 (20,9)	148 (5,1)	38 (1,3)	1.478 (50,8)

6.1.2. Εσωτερικευμένη Ομοφοβία

Πίνακας 41: Συχνότητα απαντήσεων σε δηλώσεις σχετικές με το πόσο άνετοι νιώθουν οι συμμετέχοντες με την ομοφυλοφιλία τους (N=2.909).

	N (%)							Δεν με αφορά/δεν σχετίζομαι με αυτό	Δεν απάντησαν
	1	2	3	4	5	6	7		
	Διαφωνώ πλήρως	Αναποφάσιτος				Συμφωνώ πλήρως			
Αισθάνομαι άνετα σε γκέι μπαρς.	108 (3,7)	64 (2,2)	93 (3,2)	167 (5,7)	133 (4,6)	230 (7,9)	572 (19,7)	97 (3,3)	1.445 (49,7)
Κοινωνικές εκδηλώσεις με γκέι άνδρες με κάνουν να νιώθω άβολα.	423 (14,5)	193 (6,6)	109 (3,8)	214 (7,4)	142 (4,9)	152 (5,2)	163 (5,6)	65 (2,2)	1.448 (49,8)
Αισθάνομαι άνετα να με δει κάποιος με ένα ανοιχτά γκέι άτομο σε δημόσιο χώρο.	164 (5,6)	125 (4,3)	135 (4,6)	177 (6,1)	151 (5,2)	237 (8,2)	444 (15,3)	32 (1,1)	1.444 (49,6)
Αισθάνομαι άνετα να συζητήσω περί ομοφυλοφιλίας σε μια κοινωνική εκδήλωση.	114 (3,9)	92 (3,2)	112 (3,9)	219 (7,5)	179 (6,2)	236 (8,1)	482 (16,6)	29 (1,0)	1.446 (49,7)
Αισθάνομαι άνετα που είμαι ένας ομοφυλόφιλος άνδρας.	97 (3,3)	79 (2,7)	80 (2,8)	159 (5,5)	153 (5,3)	247 (8,5)	600 (20,6)	50 (1,7)	1.444 (49,6)
Η ομοφυλοφιλία είναι ηθικά αποδεκτή για μένα.	26 (0,9)	15 (0,5)	26 (0,9)	64 (2,02)	46 (1,6)	135 (4,6)	1.114 (38,3)	38 (1,3)	1.445 (49,7)
Ακόμη και να μπορούσα να αλλάξω το σεξουαλικό προσανατολισμό μου, δεν θα το έκανα.	177 (6,1)	60 (2,1)	46 (1,6)	255 (8,8)	68 (2,3)	123 (4,2)	670 (23,0)	67 (2,3)	1.443 (49,6)

6.2. Ανικανοποίητες ανάγκες σε σχέση με το ασφαλές σεξ

6.2.1. Χαμηλή αυτο-αποτελεσματικότητα: Αίσθημα ασφάλειας και βαθμός ευκολίας άρνησης σε σεξουαλική επαφή

Πίνακας 42: Συχνότητα απαντήσεων σε τοποθετήσεις σχετικά με το ασφαλέστερο σεξ και την άρνηση σε ανεπιθύμητο σεξ (N=2.909).

	N (%)					
	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ	Δεν είμαι σίγουρος	Συμφωνώ	Συμφωνώ πολύ	Δεν απάντησαν
Το σεξ που κάνω είναι πάντα τόσο ασφαλές όσο το θέλω να είναι.	60 (2,1)	184 (6,3)	417 (14,3)	1.302 (44,8)	938 (32,2)	8 (0,3)
Είναι εύκολο για μένα να πω "όχι" σε σεξ που δεν θέλω.	31 (1,1)	113 (3,9)	328 (11,3)	1.084 (37,3)	1.337 (46,0)	16 (0,5)

6.2.2. Μη πρόσβαση σε προφυλακτικό: πρόσφατη επαφή χωρίς προφυλάξεις επειδή δεν υπήρχε προφυλακτικό

Πίνακας 43: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες διεισδυτική επαφή χωρίς προφυλακτικό μόνο και μόνο επειδή δεν είχες προφυλακτικό;» (N=2.909).

Πότε ήταν η τελευταία φορά που είχες διεισδυτική επαφή χωρίς προφυλακτικό μόνο και μόνο επειδή δεν είχες προφυλακτικό;		
	N	Ποσοστό (%)
Ποτέ	1.844	63,4
Τις τελευταίες 24 ώρες	35	1,2
Τις τελευταίες 7 ημέρες	80	2,8
Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	109	3,8
Τους τελευταίους 6 μήνες	181	6,2
Τους τελευταίους 12 μήνες	139	4,8
Τα τελευταία 5 χρόνια	265	9,1
Πάνω από 5 χρόνια	243	8,4
Δεν απάντησαν	13	0,5

6.2.3. Γνώση σχετική με τη μετάδοση του HIV και των σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων (ΣΜΛ)

Πίνακας 44: Γνώσεις σχετικά με τη μετάδοση του HIV. Οι συμμετέχοντες καλούνταν να απαντήσουν αν γνώριζαν ότι συγκεκριμένες τοποθετήσεις/απόψεις σχετικά με τη μετάδοση του HIV ήταν αληθινές (N=2.909).

	N Ποσοστό (%)					
	Το γνώριζα ήδη	Δεν ήμουν σίγουρος για αυτό	Δεν το γνώριζα	Δεν το καταλαβαίνω αυτό	Δεν το πιστεύω αυτό	Δεν απάντησαν
Ο HIV δεν μεταδίδεται με το φιλί, συμπεριλαμβανομένου του βαθιού φιλιού, γιατί το σάλιο δεν μπορεί να μεταδώσει τον ιό.	2.581 (88,7)	229 (7,9)	53 (1,8)	1 (0,0)	27 (0,9)	18 (0,6)
Είναι πιθανό να μολυνθείς από τον HIV μέσω του πέους σου, όταν είσαι 'ενεργητικός' στο πρωκτικό ή κολπικό σεξ χωρίς προφυλακτικό, ακόμη και εάν δεν εκσπερματίζεις.	2.479 (85,2)	293 (10,1)	107 (3,7)	0 (0,0)	9 (0,3)	21 (0,7)
Είναι πιθανό να μολυνθείς από τον HIV μέσω του πρωκτού ή του κόλπου σου όταν είσαι 'παθητικός'.	2.788 (95,8)	55 (1,9)	36 (1,2)	2 (0,1)	2 (0,1)	26 (0,9)

Πίνακας 45: Γνώσεις σχετικά με τη μετάδοση σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων (ΣΜΛ). Οι συμμετέχοντες καλούνταν να δηλώσουν εάν γνώριζαν ότι συγκεκριμένες τοποθετήσεις/απόψεις σχετικά με τη μετάδοση των σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων ήταν αληθινές (N=2.909).

	N Ποσοστό (%)					
	Το γνώριζα ήδη	Δεν ήμουν σίγουρος για αυτό	Δεν το γνώριζα	Δεν το καταλαβαίνω αυτό	Δεν το πιστεύω αυτό	Δεν απάντησαν
Τα περισσότερα ΣΜΛ μεταδίδονται πολύ πιο εύκολα από τον HIV.	2.131 (73,3)	485 (16,7)	273 (3,4)	3 (0,1)	5 (0,2)	12 (0,41)
Επειδή μερικές φορές τα ΣΜΛ δεν εμφανίζουν συμπτώματα, κάποιος μπορεί να έχει μολυνθεί από ΣΜΛ και να μην το γνωρίζει.	2.297 (79,0)	383 (13,2)	197 (6,8)	3 (0,1)	1 (0,0)	28 (1,0)
Η σωστή χρήση προφυλακτικού καθ' όλη την διάρκεια της διεισδυτικής επαφής, μειώνει την πιθανότητα του να μολυνθεί κάποιος από ΣΜΛ και να το μεταδώσει (συμπεριλαμβανομένου και του HIV).	2.782 (95,6)	73 (2,5)	31 (1,1)	4 (0,1)	4 (0,1)	15 (0,5)

6.3. Ανικανοποίητες ανάγκες σχετικά με ασφαλή χρήση ουσιών: ανησυχία σε σχέση με τις ψυχοδραστικές ουσίες

Πίνακας 46: Συχνότητα απαντήσεων στην τοποθέτηση/άποψη «Ανησυχώ σχετικά με τη χρήση των ψυχοδραστικών ουσιών "για διασκέδαση" που κάνω».

Ανησυχώ σχετικά με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών "διασκέδασης" που κάνω		
	N	Ποσοστό (%)
Διαφωνώ πλήρως	204	19,1
Διαφωνώ	116	10,9
Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ / Δεν είμαι σίγουρος	157	14,7
Συμφωνώ	80	7,5
Συμφωνώ πλήρως	30	2,8
Δεν χρησιμοποιώ ναρκωτικές ουσίες	457	42,9
Δεν απάντησαν	22	2,1
Σύνολο	1.066	100

6.4. Σχετικά με τη χρήση PEP (Post-Exposure Prophylaxis) - προφυλακτική αγωγή μετά από πιθανή έκθεση στον HIV

6.4.1. Ενημέρωση σχετικά με την PEP

Πίνακας 47: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Γνωρίζεις την PrEP;».

		N	Ποσοστό (%)
Γνωρίζεις την PEP;	Όχι	987	33,9
	Ναι	1.587	54,6
	Δεν είμαι σίγουρος	303	10,4
	Δεν απάντησαν	32	1,1
	Σύνολο	2.909	100

6.4.2. Γνώση χρήσης της PEP

Πίνακας 48: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις για τη χρήση της PEP (N=2.909).

	Το γνώριζα ήδη	N Ποσοστό (%)		Δεν το καταλαβαίνω αυτό	Δεν το πιστεύω αυτό	Δεν απάντησαν
		Δεν ήμουν σίγουρος γι' αυτό	Δεν το γνώριζα			
Η προφυλακτική αγωγή μετά από πιθανή έκθεση στον HIV (PEP), στοχεύει στο να σταματήσει την HIV λοίμωξη μετά από την έκθεση ενός ατόμου στον HIV (π.χ. μετά από απροφύλακτη σεξουαλική επαφή).	1.640 (56,4)	387 (13,3)	814 (28,0)	34 (1,2)	24 (0,8)	10 (0,3)
Η PEP είναι αγωγή ενός μήνα με φάρμακα κατά του HIV.	1.158 (39,8)	505 (17,4)	1.215 (41,8)	12 (0,4)	11 (0,4)	8 (0,3)
Η PEP θα πρέπει να χορηγείται το συντομότερο δυνατό μετά την πιθανή έκθεση, προτιμότερο μέσα σε μερικές ώρες.	1.556 (53,5)	309 (10,6)	1.006 (34,6)	5 (0,2)	8 (0,3)	25 (0,9)

6.4.3. Πρόσβαση στην PEP

Πίνακας 49: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πόσο σίγουρος αισθάνεσαι ότι θα μπορούσες να λάβεις PEP αν πίστευες ότι θα την χρειάζόσουν;».

	N	Ποσοστό (%)
Πολύ σίγουρος	815	31,8
Σχεδόν σίγουρος	681	26,6
Λίγο σίγουρος	425	16,6
Καθόλου σίγουρος	299	11,7
Δεν γνωρίζω	337	13,2
Δεν απάντησαν	5	0,2
Σύνολο	2.562	100

6.5. Σχετικά με την PrEP (Pre-Exposure Prophylaxis) - προφυλακτική αγωγή πριν από πιθανή έκθεση στον HIV

6.5.1. Ενημέρωση σχετικά με την PrEP

Πίνακας 50: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Γνωρίζεις την PrEP;».

	N	Ποσοστό (%)	
Γνωρίζεις την PrEP;	Όχι	1.199	41,2
	Ναι	1.409	48,4
	Δεν είμαι σίγουρος	254	8,7
	Δεν απάντησαν	47	1,6
	Σύνολο	2.909	100

6.5.2. Γνώση χρήσης της PrEP

Πίνακας 51: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις για τη χρήση της PrEP (N=2.909).

	Το γνώριζα ήδη	N			Ποσοστό (%)	
		Δεν ήμουν σίγουρος γι' αυτό	Δεν το γνώριζα	Δεν το καταλαβαίνω αυτό	Δεν το πιστεύω αυτό	Δεν απάντησαν
Η προφυλακτική αγωγή πριν από πιθανή έκθεση (PrEP) αφορά σε κάποιο άτομο αρνητικό στον HIV που λαμβάνει φάρμακα πριν και μετά τη σεξουαλική επαφή με σκοπό την προφύλαξή του από τον HIV.	1.267 (43,6)	365 (12,6)	1.209 (41,6)	36 (1,2)	19 (0,7)	13 (0,5)
Η PrEP μπορεί να λαμβάνεται ως ένα χάπι καθημερινά εάν κάποιο άτομο δεν γνωρίζει προκαταβολικά πότε θα κάνει σεξ.	963 (33,1)	416 (14,3)	1.454 (50,0)	28 (1,0)	30 (1,0)	18 (0,6)
Αν κάποιο άτομο γνωρίζει εκ των προτέρων πότε θα κάνει σεξ, η PrEP μπορεί να λαμβάνεται σε διπλάσια δοσολογία περίπου 24 ώρες πριν τη σεξουαλική επαφή και μετά πάλι 24 και 48 ώρες μετά την επαφή.	379 (13,0)	376 (12,9)	2.043 (70,2)	47 (1,6)	32 (1,1)	32 (1,1)

6.5.3. Πρόθεση λήψης της PrEP

Πίνακας 52: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Εάν η PrEP ήταν διαθέσιμη και οικονομικά προσιτή για σένα, πόσο πιθανό θα ήταν να την χρησιμοποιούσες;».

	N	Ποσοστό (%)
Πολύ απίθανο	460	18,0
Σχεδόν απίθανο	238	9,3
Δεν είμαι σίγουρος	771	30,1
Σχεδόν πιθανό	449	17,5
Πολύ πιθανό	640	25,0
Δεν απάντησαν	4	0,2
Σύνολο	2.562	100

6.6. Εξέταση και θεραπεία για τον HIV

6.6.1. Γνώσεις σχετικά με τον HIV, την εξέταση για HIV και τη θεραπεία

Πίνακας 53: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις σχετικά με τη γνώση για τον HIV, την εξέταση για HIV και τη θεραπεία (N=2.909).

	N				Ποσοστό (%)	
	Το γνώριζα ήδη	Δεν ήμουν σίγουρος γι' αυτό	Δεν το γνώριζα	Δεν το καταλαβαίνω αυτό	Δεν το πιστεύω αυτό	Δεν απάντησαν
Γνώση						
Το AIDS προκαλείται από έναν ιό που λέγεται HIV.	2.835 (97,5)	47 (1,6)	19 (0,7)	2 (0,1)	4 (0,1)	2 (0,1)
Δεν μπορείς να είσαι σίγουρος αν κάποιος έχει HIV ή όχι από την εμφάνισή του.	2.706 (93,0)	116 (4,0)	35 (1,2)	23 (0,8)	25 (0,9)	4 (0,1)
Εξέταση						
Υπάρχει μια ιατρική εξέταση που μπορεί να δείξει αν κάποιος άτομο έχει HIV ή όχι.	2.858 (92,3)	26 (0,9)	13 (0,5)	3 (0,1)	3 (0,1)	6 (0,2)
Αν κάποιος προσβληθεί από τον HIV μπορεί να περάσουν μερικές εβδομάδες προτού τεθεί η διάγνωση μέσω κάποιας εξέτασης.	2.629 (90,4)	171 (5,9)	93 (3,2)	4 (0,1)	8 (0,3)	4 (0,1)
Θεραπεία						
Σήμερα δεν υπάρχει ίαση για την HIV λοίμωξη.	2.379 (81,8)	294 (10,1)	97 (3,3)	16 (0,6)	107 (3,7)	16 (0,6)
Η HIV λοίμωξη μπορεί να ελεγχθεί με φάρμακα ώστε να έχει λιγότερες επιπτώσεις για την υγεία.	2.689 (92,4)	135 (4,6)	53 (1,8)	2 (0,1)	6 (0,2)	24 (0,8)
Ένα οροθετικό άτομο (ζει δηλαδή με τον HIV) που βρίσκεται σε αποτελεσματική θεραπεία και έχει μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο, δεν μπορεί να μεταδώσει τον ιό κατά την διάρκεια της σεξουαλικής επαφής.	1.466 (50,4)	709 (24,4)	495 (17,0)	36 (1,2)	187 (6,4)	16 (0,6)

6.6.2. Αβεβαιότητα κατάστασης υγείας ως προς τον HIV

Πίνακας 54: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Ποια πιστεύεις ότι είναι η τωρινή κατάσταση της υγείας σου ως προς τον HIV (δηλαδή το HIV status σου), άσχετα με το αν έχεις ποτέ εξεταστεί για τον HIV;».

	N	Ποσοστό (%)
Είμαι σίγουρα οροαρνητικός (δεν έχω HIV)	1.697	58,3
Είμαι πιθανώς οροαρνητικός (μάλλον δεν έχω HIV)	731	25,1
Δεν είμαι σίγουρος / δεν γνωρίζω	153	5,3
Είμαι πιθανώς οροθετικός (μάλλον έχω HIV)	9	0,3
Είμαι σίγουρα οροθετικός (έχω HIV)	308	10,6
Δεν απάντησαν	11	0,4
Σύνολο	2.909	100

6.6.3. Πού γίνεται η εξέταση για τον HIV;

Πίνακας 55: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Γνωρίζεις που θα μπορούσες να κάνεις μια εξέταση για τον HIV;».

	N	Ποσοστό (%)
Όχι	158	22,2
Ναι	420	59,0
Δεν είμαι σίγουρος	134	18,8
Σύνολο	712	100

6.6.4. Έλλειψη πρόσβασης σε αντιρετροϊκή θεραπεία (ART): μη λήψη και διακοπή

Η ερώτηση «Για ποιον λόγο δεν έχεις ποτέ λάβει αντιρετροϊκή θεραπεία (ART) για την HIV λοίμωξή σου;» ερωτήθηκε σε 7 (0,2%) από τους 2.909 συμμετέχοντες στην έρευνα. Η ερώτηση «Για ποιον άλλο λόγο σταμάτησες να λαμβάνεις αντιρετροϊκή θεραπεία;» ερωτήθηκε σε τέσσερις συμμετέχοντες (4, 0,1%). Στον Πίνακα 56 παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους οι συμμετέχοντες δεν έλαβαν ή σταμάτησαν την ART.

Πίνακας 56: Συχνότητα απαντήσεων στις ερωτήσεις (Α) «Για ποιον λόγο δεν έχεις ποτέ λάβει αντιρετροϊκή θεραπεία (ART) για την HIV λοίμωξή σου;» και (Β) «Για ποιον άλλο λόγο σταμάτησες να λαμβάνεις αντιρετροϊκή θεραπεία;».

A	Όχι	Ναι	B	Όχι	Ναι			
Διαγνώσθηκα πολύ πρόσφατα	6	85,7	1	14,3	4	100	0	0,0
Ο γιατρός μου λέει πως δεν χρειάζομαι προς το παρόν αντιρετροϊκή θεραπεία	2	28,6	71,4	3	75,0	1	25,0	
Για να αποφύγω παρενέργειες	6	85,7	1	14,3	3	75,0	1	25,0
Δεν αισθάνομαι πως είναι αναγκαίο	7	100	0	0,0	3	75,0	1	25,0
Φοβάμαι πως ο κόσμος θα το αντιληφθεί	2	28,6	5	71,4	4	100	0	0,0
Δεν θέλω να σκέφτομαι κάθε μέρα τον HIV	6	85,7	1	14,3	2	50,0	2	50,0
Δεν είμαι ασφαλισμένος	7	100	0	0,0	4	100	0	0,0
Δεν μπορώ να αντέξω οικονομικά τη θεραπεία	7	100	0	0,0	4	100	0	0,0
Δεν γνωρίζω από που μπορώ να λάβω την θεραπεία	6	85,7	1	14,3	4	100	0	0,0
Άλλος λόγος	7	100	0	0,0				

6.7. Ανάγκες για εμβόλιο κατά της ιογενούς ηπατίτιδας

6.7.1. Γνώση σχετικά με τις ηπατίτιδες Α και Β

Πίνακας 57: Συχνότητα απαντήσεων σε σωστές τοποθετήσεις σχετικά με τις ηπατίτιδες και τον εμβολιασμό (N=2.909).

	N				Ποσοστό (%)	
	Το γνώριζα ήδη	Δεν ήμουν σίγουρος γι' αυτό	Δεν το γνώριζα	Δεν το καταλαβαίνω αυτό	Δεν το πιστεύω αυτό	Δεν απάντησαν
Η ηπατίτιδα είναι μια φλεγμονή του ήπατος (σुकώτι).	2.224 (76,5)	401 (13,8)	266 (9,1)	3 (0,1)	4 (0,1)	11 (0,4)
Οι περισσότερες ηπατίτιδες προκαλούνται από ιούς.	2.073 (71,3)	550 (18,9)	259 (8,9)	3 (0,1)	6 (0,2)	18 (0,6)
Υπάρχουν διαφορετικοί τύποι ηπατιτίδων που παίρνουν το όνομά τους από γράμματα της αλφαβήτου.	2.589 (89,0)	128 (4,4)	165 (5,7)	2 (0,1)	1 (0,0)	24 (0,8)
Υπάρχουν εμβόλια για τις ηπατίτιδες Α και Β	2.457 (84,5)	329 (11,3)	101 (3,5)	2 (0,1)	2 (0,1)	18 (0,6)
Οι γιατροί συνιστούν οι Άνδρες που κάνουν Σεξ με Άνδρες (ΑΣΑ) να είναι εμβολιασμένοι για τις ηπατίτιδες Α και Β.	1.501 (51,6)	603 (20,7)	774 (26,6)	7 (0,2)	10 (0,3)	14 (0,5)

6.7.2. Πρόσβαση σε εμβόλια ηπατίτιδας Α και Β

Πίνακας 58: Συχνότητα απαντήσεων σε ερώτηση σχετικά με τη γνώση των συμμετεχόντων για το πού θα μπορούσε κάποιος/α να εμβολιαστεί για ηπατίτιδα Α ή Β.

		N	Ποσοστό (%)
Γνωρίζεις που θα μπορούσες να εμβολιασθείς για ηπατίτιδα Α;	Όχι	671	40,6
	Ναι	600	36,3
	Δεν είμαι σίγουρος	360	21,8
	Δεν απάντησαν	20	1,2
	Σύνολο	1.651	100
Γνωρίζεις που θα μπορούσες να εμβολιασθείς για ηπατίτιδα Β;	Όχι	620	40,8
	Ναι	551	36,2
	Δεν είμαι σίγουρος	345	22,7
	Δεν απάντησαν	5	0,3
	Σύνολο	1.521	100

7. Παρεμβάσεις: ενέργειες άλλων για την κάλυψη ή όξυνση των αναγκών των συμμετεχόντων

7.1. Ομοφοβική κακοποίηση: πόσο συνήθη είναι ο εκφοβισμός, οι χαρακτηρισμοί, η βία;

Πίνακας 59: Συχνότητα απαντήσεων σχετικά με την εμπειρία ομοφοβικού εκφοβισμού και κακοποίησης.

		N	Ποσοστό (%)
Πότε ήταν η τελευταία φορά που κάποιος σε κοίταξε επίμονα με το βλέμμα του ή σε εκφόβισε γιατί ήξερε ή υπέθεσε ότι ελκύνεσαι από άνδρες;	Ποτέ	1.316	45,2
	Τις τελευταίες 24 ώρες	58	2,0
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	136	4,7
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	129	4,4
	Τους τελευταίους 6 μήνες	204	7,0
	Τους τελευταίους 12 μήνες	162	5,6
	Τα τελευταία 5 χρόνια	322	11,1
	Πάνω από 5 χρόνια	573	19,7
	Δεν απάντησαν	9	0,3
	Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η τελευταία φορά που κάποιος σου επιτέθηκε λεκτικά γιατί ήξερε ή υπέθεσε ότι ελκύνεσαι από άνδρες;	Ποτέ	1.298	44,6
	Τις τελευταίες 24 ώρες	25	0,9
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	45	1,6
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	79	2,7
	Τους τελευταίους 6 μήνες	155	5,3
	Τους τελευταίους 12 μήνες	129	4,4
	Τα τελευταία 5 χρόνια	407	14,0
	Πάνω από 5 χρόνια	757	26,0
	Δεν απάντησαν	14	0,5
	Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η τελευταία φορά που κάποιος σε γρονθοκόπησε, σε χτύπησε ή σε κλώτσησε, γιατί ήξερε ή υπέθεσε ότι ελκύνεσαι από άνδρες;	Ποτέ	2.553	87,8
	Τις τελευταίες 24 ώρες	5	0,2
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	3	0,1
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	9	0,3
	Τους τελευταίους 6 μήνες	10	0,3
	Τους τελευταίους 12 μήνες	19	0,7
	Τα τελευταία 5 χρόνια	53	1,8
	Πάνω από 5 χρόνια	247	8,5
	Δεν απάντησαν	10	0,3
	Σύνολο	2.909	100

7.2. Πρόσβαση σε προφυλακτικά

Πίνακας 60: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Από που προμηθεύτηκες προφυλακτικά κατά τους τελευταίους 12 μήνες;». Ερωτήθηκαν 2.909 συμμετέχοντες. Υπήρχε η δυνατότητα επιλογής παραπάνω από μία απαντήσεων.

	N	Ποσοστό (%)
Από που προμηθεύτηκες προφυλακτικά κατά τους τελευταίους 12 μήνες;		
Αγόρασα από το διαδίκτυο	119	2,9
Αγόρασα σε μαγαζί (όχι από το διαδίκτυο)	2.072	49,9
Αγόρασα από αυτόματο πωλητή	76	1,8
Πήρα δωρεάν από κάποιο ιατρικό κέντρο	265	6,4
Πήρα δωρεάν από γκέι μπαρς / κλαμπς	232	5,6
Πήρα δωρεάν από σάουνα	206	5,0
Πήρα δωρεάν από γκέι οργανώσεις ή κοινοτικές οργανώσεις που ασχολούνται με τον ιό HIV	419	10,1
Πήρα από φίλους / σεξουαλικούς συντρόφους	376	9,0
Άλλη απάντηση	80	1,9
Δεν πήρα προφυλακτικά κατά τους τελευταίους 12 μήνες	299	7,2
Δεν απάντησαν	11	0,3
Σύνολο	4.155	100

Πίνακας 61: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Από που προμηθεύτηκες προφυλακτικά τις περισσότερες συνήθως φορές κατά τους τελευταίους 12 μήνες;».

	N	Ποσοστό (%)
Από που προμηθεύτηκες προφυλακτικά τις περισσότερες συνήθως φορές κατά τους τελευταίους 12 μήνες;		
Αγόρασα από το διαδίκτυο	81	3,1
Αγόρασα σε μαγαζί (όχι από το διαδίκτυο)	1.920	73,9
Αγόρασα από αυτόματο πωλητή	31	1,2
Πήρα δωρεάν από κάποιο ιατρικό κέντρο	63	2,4
Πήρα δωρεάν από γκέι μπαρς / κλαμπς	49	1,9
Πήρα δωρεάν από σάουνα	62	2,4
Πήρα δωρεάν από γκέι οργανώσεις ή κοινοτικές οργανώσεις που ασχολούνται με τον ιό HIV	206	7,9
Πήρα από φίλους / σεξουαλικούς συντρόφους	124	4,8
Άλλη απάντηση	56	2,2
Δεν απάντησαν	7	0,3
Σύνολο	2.599	100

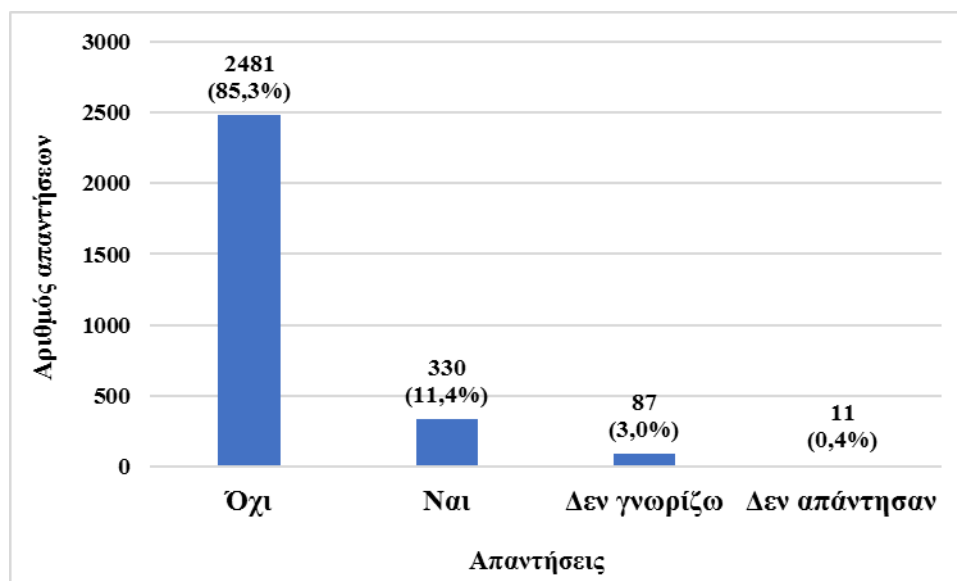
7.3. Συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρήση ουσιών

Πίνακας 62: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικά με το αν οι συμμετέχοντες έχουν συμβουλευθεί ή όχι κάποιον επαγγελματία υγείας για τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών ή αλκοόλ και αν έχουν παρακολουθήσει κάποια ομάδα αυτοβοήθειας.

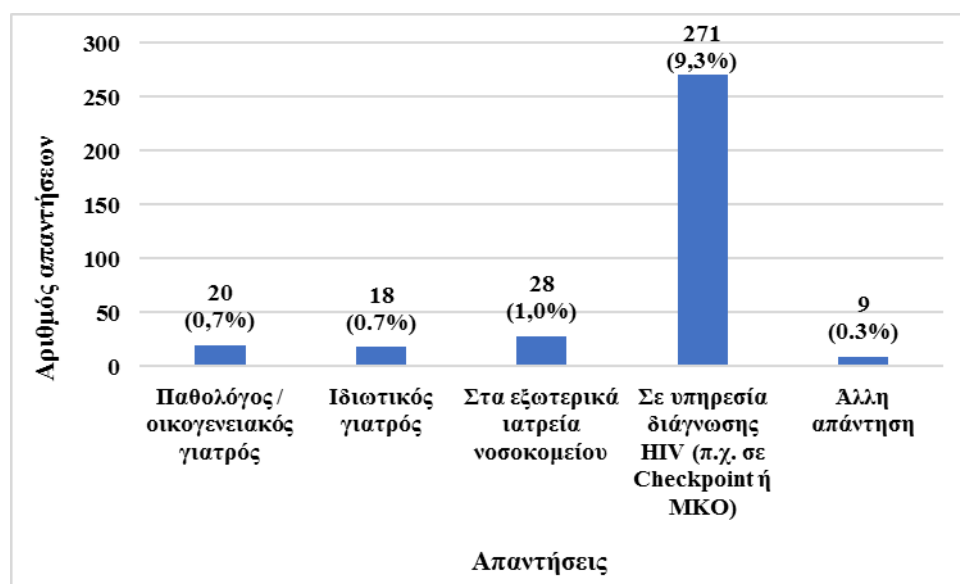
		N	Ποσοστό (%)
Έχεις ποτέ συμβουλευθεί έναν επαγγελματία υγείας σχετικά με απορίες/ανησυχίες που έχεις για τη χρήση ναρκωτικών ουσιών που κάνεις (εξαιρουμένης της χρήσης καπνού);	Ποτέ	2.683	92,2
	Τις τελευταίες 24 ώρες	7	0,2
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	5	0,2
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	17	0,6
	Τους τελευταίους 6 μήνες	30	1,0
	Τους τελευταίους 12 μήνες	34	1,2
	Τα τελευταία 5 χρόνια	447	1,6
	Πάνω από 5 χρόνια	39	1,3
	Δεν απάντησαν	47	1,6
	Σύνολο	2.909	100
Έχεις ποτέ παρακολουθήσει μια ομάδα αυτοβοήθειας, ένα πρόγραμμα μείωσης βλάβης ή έχεις μιλήσει με κάποιον/α σύμβουλο σχετικά με τη χρήση ναρκωτικών ουσιών που κάνεις (εξαιρουμένης της χρήσης καπνού);	Ποτέ	2.753	94,6
	Τις τελευταίες 24 ώρες	9	0,3
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	11	0,4
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	4	0,1
	Τους τελευταίους 6 μήνες	16	0,6
	Τους τελευταίους 12 μήνες	14	0,5
	Τα τελευταία 5 χρόνια	30	1,0
	Πάνω από 5 χρόνια	25	0,9
	Δεν απάντησαν	47	1,6
	Σύνολο	2.909	100
Έχεις ποτέ συμβουλευθεί έναν/μία επαγγελματία υγείας σχετικά με απορίες/ανησυχίες που έχεις για την κατανάλωση αλκοόλ που κάνεις;	Ποτέ	2.769	95,2
	Τις τελευταίες 24 ώρες	6	0,2
	Τις τελευταίες 7 ημέρες	5	0,2
	Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	8	0,3
	Τους τελευταίους 6 μήνες	18	0,6
	Τους τελευταίους 12 μήνες	17	0,6
	Τα τελευταία 5 χρόνια	20	0,7
	Πάνω από 5 χρόνια	17	0,6
	Δεν απάντησαν	49	1,7
	Σύνολο	2.909	100

7.4. Υπηρεσίες υγείας σχετικές με την PrEP (Pre-Exposure Prophylaxis)

7.4.1. Ενημέρωση από υπηρεσίες υγείας σχετικά με την PrEP

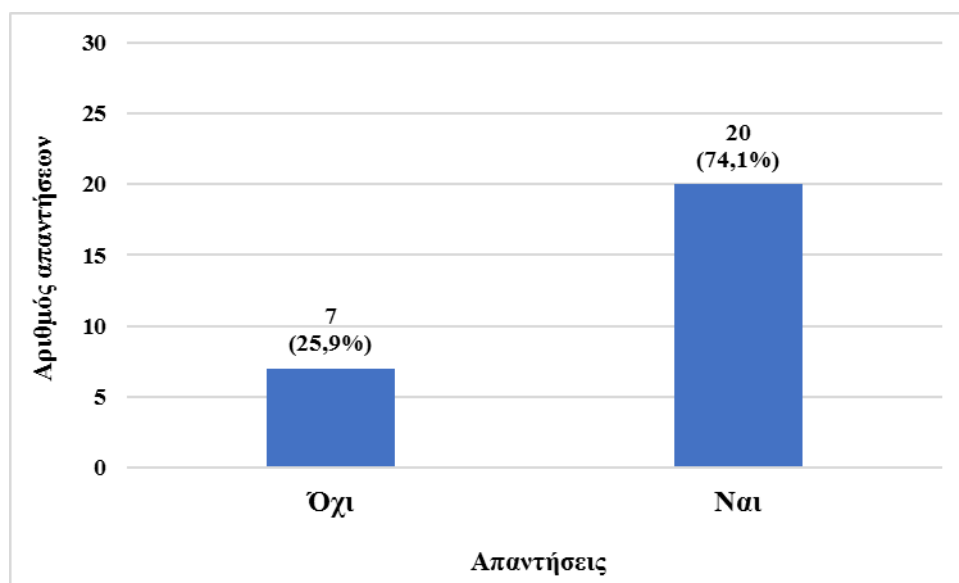

Εικόνα 7: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Σου έχει ποτέ μιλήσει σε προσωπικό επίπεδο κάποιος σε υπηρεσία υγείας στην Ελλάδα σχετικά με την PrEP;» (N=2.909).

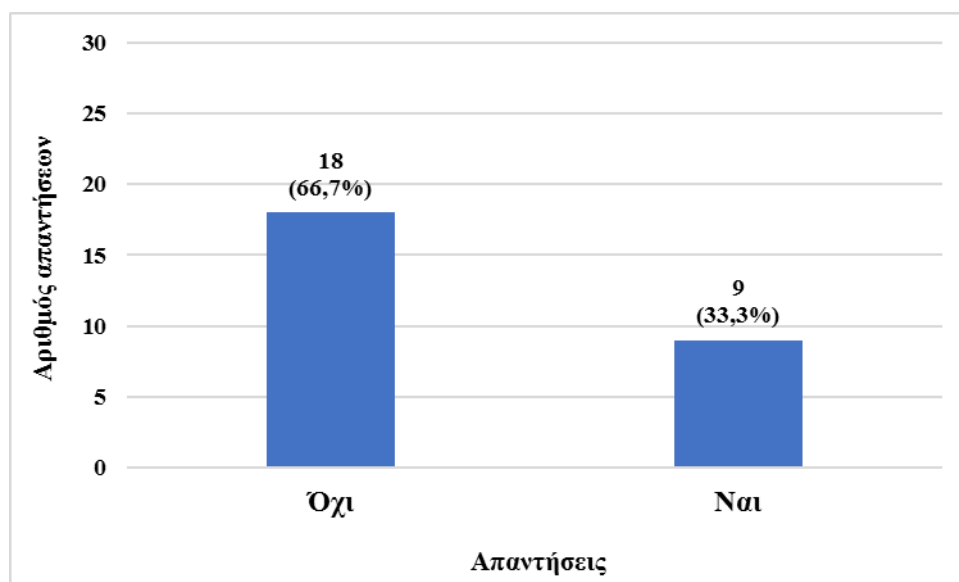
Εικόνα 8: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Στο πλαίσιο ποιας υπηρεσίας υγείας σου έχουν μιλήσει για την PrEP;» (Δινόταν η δυνατότητα επιλογής παραπάνω από μία απαντήσεων, N=2.909).

7.4.2. Ενημέρωση από επαγγελματίες υγείας και λήψη ιατρικής συνταγής πριν τη χρήση PrEP

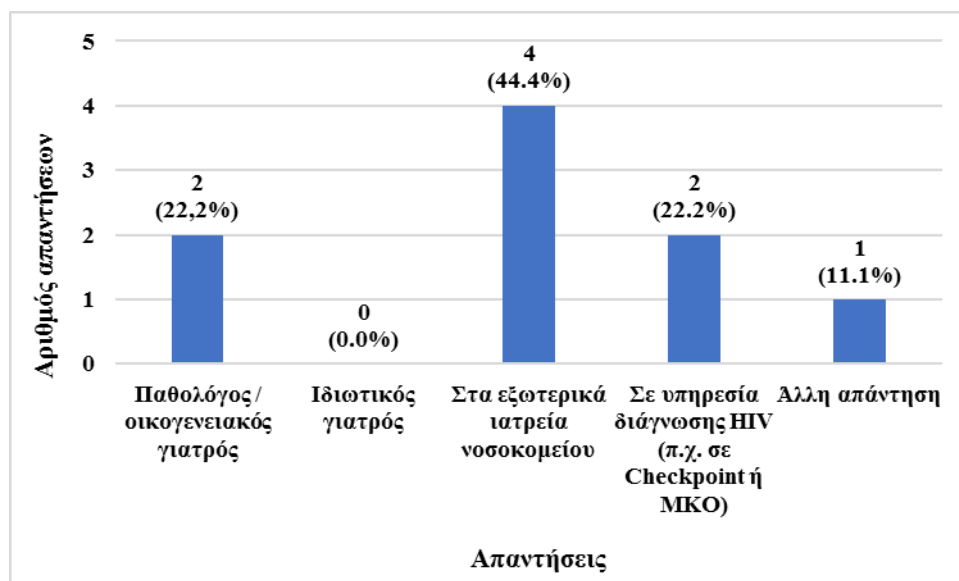

Εικόνα 9: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Μίλησες με κάποιον επαγγελματία υγείας σχετικά με την PrEP πριν τη χρησιμοποιήσεις;» (N=27).

7.4.3. Λήψη ιατρικής συνταγής για PrEP

Εικόνα 10: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Έχεις λάβει ποτέ ιατρική συνταγή για λήψη PrEP;» (N=27).

Εικόνα 11: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Από που έλαβες ιατρική συνταγή για λήψη PrEP?».

7.4.4. Πρόσβαση στην PrEP

Πίνακας 63: Συχνότητα θετικών απαντήσεων στην ερώτηση «Από που έλαβες τα χάπια για την PrEP;» (N=27). Δεν απάντησαν δύο άτομα (N=2, 7,4%). Δινόταν η δυνατότητα επιλογής παραπάνω από μία απαντήσεων.

Από που έλαβες τα χάπια για την PrEP;	N	Ποσοστό (%)
Ως συμμετέχων σε ερευνητικό πρόγραμμα	7	25,9
Από παθολόγο / οικογενειακό γιατρό	1	3,7
Από ιδιωτικό γιατρό	0	0,0
Από νοσοκομείο ή κλινική	6	70,4
Από δομή διάγνωσης HIV (OXI σε νοσοκομείο ή κλινική αλλά π.χ. από Checkpoint ή ΜΚΟ)	2	7,4
Από διαδικτυακό φαρμακείο	5	18,5
Από φαρμακείο (όχι διαδικτυακό)	0	0,0
Χρησιμοποίησα χάπια για PrEP ως PrEP	2	7,4
Χρησιμοποίησα κάποιου άλλου ατόμου την αντιρετροϊκή θεραπεία (ART) ως PrEP	3	11,1
Άλλη απάντηση	4	14,8

7.5. HIV/ΣΜΛ υπηρεσίες ενημέρωσης: πρόσβαση στην πληροφορία

Πίνακας 64: Συχνότητα απαντήσεων στη ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που είδες ή άκουσες οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τον HIV ή άλλες σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις (ΣΜΛ), ειδικά για την ομάδα των Ανδρών που κάνουν Σεξ με Άνδρες (ΑΣΑ);

	N	Ποσοστό (%)
Πότε ήταν η τελευταία φορά που είδες ή άκουσες οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τον HIV ή άλλες Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ), ειδικά για την ομάδα των Ανδρών που κάνουν Σεξ με Άνδρες (ΑΣΑ)		
Ποτέ	64	2,2
Τις τελευταίες 24 ώρες	324	11,1
Τις τελευταίες 7 ημέρες	564	19,4
Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	484	16,6
Τους τελευταίους 6 μήνες	514	17,7
Τους τελευταίους 12 μήνες	234	8,0
Τα τελευταία 5 χρόνια	118	4,1
Πάνω από 5 χρόνια	71	2,4
Δεν απάντησαν	536	18,4
Σύνολο	2.909	100

7.6. Εξέταση HIV σε μονάδα παροχής υπηρεσιών

7.6.1. Εξέταση για HIV

Πίνακας 65: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Έχεις ποτέ κάνει εξέταση για HIV σε μονάδα παροχής υπηρεσιών υγείας;». Η ερώτηση γινόταν σε άτομα που είχαν δηλώσει προηγουμένως ότι δεν έχουν πάρει ποτέ αποτέλεσμα εξέτασης για τον HIV.

Έχεις ποτέ κάνει εξέταση για HIV σε μονάδα παροχής υπηρεσιών υγείας;		
	N	Ποσοστό (%)
Όχι	642	90,2
Ναι	48	6,7
Δεν γνωρίζω	21	3,0
Σύνολο	712	100

7.6.2. Τελευταία εξέταση για HIV

Πίνακας 66: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με την τελευταία εξέταση για HIV. Οι ερωτήσεις γινόταν σε άτομα που είχαν δηλώσει προηγουμένως ότι δεν έχουν διαγνωσθεί ως HIV θετικοί.

	N	Ποσοστό (%)
Πότε ήταν η τελευταία φορά που εξετάστηκες για HIV;		
Τις τελευταίες 24 ώρες	15	0,8
Τις τελευταίες 7 ημέρες	65	3,5
Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	177	9,6
Τους τελευταίους 6 μήνες	722	39,0
Τους τελευταίους 12 μήνες	434	23,5
Τα τελευταία 5 χρόνια	343	18,5
Πάνω από 5 χρόνια	92	4,5
Δεν απάντησαν	2	0,1
Σύνολο	1.850	100
Πού έκανες την τελευταία σου εξέταση για HIV;		
Σε παθολόγο / οικογενειακό γιατρό	60	3,2
Σε ιδιωτικό γιατρό	479	25,5
Στα εξωτερικά ιατρεία νοσοκομείου	389	20,7
Σε νοσοκομείο ή κλινική κατά τη διάρκεια νοσηλείας σου	116	6,2
Σε δομή διάγνωσης HIV (ΟΧΙ σε νοσοκομείο ή κλινική αλλά π.χ. σε Checkpoint ή ΜΚΟ)	578	30,8
Κατά την αιμοδοσία, για δωρεά σε τράπεζα αίματος	136	7,2
Χρησιμοποίησα οικιακό κιτ εξέτασης (πήρα μόνος μου το δείγμα και είχα το αποτέλεσμα σε μερικά λεπτά)	2	0,1
Σε μπαρ, κλαμπ ή σάουνα	7	0,4
Σε κινητή μονάδα παροχής της εξέτασης για HIV	39	2,1
Κάπου αλλού	43	2,3
Δεν απάντησαν	29	1,5
Σύνολο	1.878	100
Την τελευταία φορά που εξετάστηκες για HIV, πόσο ευχαριστημένος ήσουν με την υποστήριξη και την πληροφόρηση που έλαβες;		
Δεν έλαβα κάποια υποστήριξη ή πληροφόρηση	620	33,0
Πολύ ευχαριστημένος	677	36,1
Ευχαριστημένος	396	21,1
Απογοητευμένος	37	2,0
Πολύ απογοητευμένος	17	0,9
Δεν θυμάμαι / Δεν με απασχολούσε	100	5,3
Δεν απάντησαν	31	1,7
Σύνολο	1.878	100

7.6.3. Ποιος έκανε την εξέταση και διέγνωσε την HIV λοίμωξη

Πίνακας 67: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πού διαγνώσθηκες οροθετικός;».

	N	Ποσοστό (%)	Ποσοστό (%)
Πού διαγνώσθηκες οροθετικός;			
Σε παθολόγο / οικογενειακό γιατρό	16	5,0	0,6
Σε ιδιωτικό γιατρό	55	17,2	1,9
Στα εξωτερικά ιατρεία νοσοκομείου	104	32,6	3,6
Σε νοσοκομείο ή κλινική κατά τη διάρκεια νοσηλείας σου	53	16,6	1,8
Σε δομή διάγνωσης HIV (ΟΧΙ σε νοσοκομείο ή κλινική αλλά π.χ. σε Checkpoint ή ΜΚΟ)	48	15,1	1,7
Κατά την αιμοδοσία, για δωρεά σε τράπεζα αίματος	28	8,8	1,0
Χρησιμοποίησα οικιακό κιτ εξέτασης (πήρα μόνος μου το δείγμα και είχα το αποτέλεσμα σε μερικά λεπτά)	1	0,3	0,0
Σε μπαρ, κλαμπ ή σάουνα	0	0,0	0,0
Σε κινητή μονάδα παροχής της εξέτασης για HIV	2	0,6	0,1
Κάπου αλλού	12	3,8	0,4
Σύνολο	319	100	
Όχι διαγνωσμένοι οροθετικοί	2.590		89,0
Σύνολο	2.909		100

7.6.4. Υποστήριξη μετά τη διάγνωση

Πίνακας 68: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Όταν διαγνώσθηκες HIV οροθετικός, πόσο ευχαριστημένος ήσουν με την υποστήριξη και την πληροφόρηση που έλαβες;».

	N	Ποσοστό (%)
Όταν διαγνώσθηκες HIV οροθετικός, πόσο ευχαριστημένος ήσουν με την υποστήριξη και την πληροφόρηση που έλαβες;		
Δεν έλαβα κάποια υποστήριξη ή πληροφόρηση	43	13,5
Πολύ ευχαριστημένος	88	27,6
Ευχαριστημένος	109	34,2
Απογοητευμένος	41	12,9
Πολύ απογοητευμένος	25	7,8
Δεν θυμάμαι / Δεν με απασχολούσε	13	4,1
Σύνολο	319	100

7.6.5. Παρακολούθηση μετά τη διάγνωση της HIV λοίμωξης και θεραπεία

Πίνακας 69: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Πότε ήταν η τελευταία φορά που επισκέφθηκες επαγγελματία υγείας για την παρακολούθηση της HIV λοίμωξής σου;».

	N	Ποσοστό (%)
Πότε ήταν η τελευταία φορά που επισκέφθηκες επαγγελματία υγείας για την παρακολούθηση της HIV λοίμωξής σου;		
Ποτέ	0	0,0
Τις τελευταίες 24 ώρες	13	4,1
Τις τελευταίες 7 ημέρες	57	18,8
Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	113	35,4
Τους τελευταίους 6 μήνες	121	37,9
Τους τελευταίους 12 μήνες	8	2,5
Τα τελευταία 5 χρόνια	6	1,9
Πάνω από 5 χρόνια	1	0,3
Σύνολο	319	100

7.7. Εμβολιασμός για ιογενή ηπατίτιδα

Πίνακας 70: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Έχεις ποτέ εμβολιαστεί για κάποια Ηπατίτιδα από κάποια υπηρεσία υγείας;».

Έχεις ποτέ εμβολιαστεί για κάποια ηπατίτιδα από κάποια υπηρεσία υγείας;		
	N	Ποσοστό (%)
Όχι	691	23,8
Ναι	1.742	59,9
Δεν γνωρίζω	455	15,6
Δεν απάντησαν	21	0,7
Σύνολο	2.909	100

7.8. Εξέταση για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ)

7.8.1. Εξέταση για ΣΜΛ

Πίνακας 71: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με τον εάν οι συμμετέχοντες έχουν υποβληθεί σε εξέταση για σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις (ΣΜΛ), τότε ήταν η τελευταία φορά που εξετάστηκαν και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της εξέτασης.

	N	Ποσοστό (%)
Έχεις ποτέ εξετασθεί για άλλες Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ) εκτός του HIV;		
Όχι	1.055	36,3
Ναι	1.756	60,4
Δεν γνωρίζω	74	2,5
Δεν απάντησαν	24	0,8
Σύνολο	2.909	100
Πότε ήταν η τελευταία φορά που εξετάσθηκες για άλλες ΣΜΛ, εκτός του HIV;		
Τις τελευταίες 24 ώρες	9	0,5
Τις τελευταίες 7 ημέρες	52	3,0
Τις τελευταίες 4 εβδομάδες	136	7,7
Τους τελευταίους 6 μήνες	612	34,9
Τους τελευταίους 12 μήνες	422	24,0
Τα τελευταία 5 χρόνια	373	21,2
Πάνω από 5 χρόνια	150	8,5
Δεν απάντησαν	2	0,1
Σύνολο	1.756	100
Είχες κάποια συμπτωματολογία σε εκείνη την περίπτωση;		
Όχι	906	73,6
Ναι	306	24,9
Δεν θυμάμαι	16	1,3
Δεν απάντησαν	3	0,2
Σύνολο	1.231	100

7.8.2. Γνώση επαγγελματιών υγείας για τη σεξουαλική προτίμηση των συμμετεχόντων

Πίνακας 72: Συχνότητα απαντήσεων στην ερώτηση «Σε εκείνη την περίπτωση, γνώριζε ο επαγγελματίας υγείας που σε εξυπηρέτησε ότι έχεις σεξουαλικές επαφές με άνδρες;». Η ερώτηση γινόταν σε άτομα τα οποία είχαν εξετασθεί για ΣΜΛ τις/τους τελευταίες/ους 24 ώρες, 7 ημέρες, 4 εβδομάδες, 6 ή 12 μήνες.

	N	Ποσοστό (%)
Σε εκείνη την περίπτωση, γνώριζε ο επαγγελματίας υγείας που σε εξυπηρέτησε ότι έχεις σεξουαλικές επαφές με άνδρες;		
Ναι, σίγουρα το γνώριζε	639	51,9
Ναι, μάλλον το γνώριζε	104	8,5
Όχι, δεν γνώριζε ότι έχω	398	32,3
Δεν ξέρω εάν το γνώριζε ή όχι	88	7,2
Δεν απάντησαν	2	0,2
Σύνολο	1.231	100

7.8.3. Τι συνέβη κατά τη διάρκεια των εξετάσεών σου για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ) τους τελευταίους 12 μήνες

Πίνακας 73: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικές με το τι συνέβη κατά τη διάρκεια των εξετάσεων των συμμετεχόντων για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ) τους τελευταίους 12 μήνες.

	N	Ποσοστό (%)
Για να ρωτήσουμε συγκεκριμένες ερωτήσεις για τις εξετάσεις για ΣΜΛ και επειδή τα σώματα των ανθρώπων διαφέρουν μεταξύ τους, εσύ έχεις...		
Πέος	1.214	98,6
Αιδοίο	2	0,2
Και τα δύο παραπάνω	0	0,0
Τίποτε από τα δύο παραπάνω	11	0,9
Δεν απάντησαν	4	0,3
Σύνολο	1.231	100
Έδωσες δείγμα αίματος στο πλαίσιο εξέτασης για ΣΜΛ τους τελευταίους 12 μήνες;		
Όχι	127	10,3
Ναι	1.092	88,7
Δεν θυμάμαι	8	0,7
Δεν απάντησαν	4	0,3
Σύνολο	1.227	100
Έδωσες δείγμα ούρων στο πλαίσιο εξέτασης για ΣΜΛ τους τελευταίους 12 μήνες;		
Όχι	730	59,3
Ναι	480	39,0
Δεν θυμάμαι	18	1,5
Δεν απάντησαν	3	0,2
Σύνολο	1.231	100
Σου έβαλαν κάτι στην ουρήθρα σου (ουρηθρικό επίχρισμα) στο πλαίσιο εξέτασης για ΣΜΛ τους τελευταίους 12 μήνες;		
Όχι	1.046	86,2
Ναι	149	12,3
Δεν θυμάμαι	12	1,0
Δεν απάντησαν	7	0,6
Σύνολο	1.214	100

Εξέτασαν το πέος σου στο πλαίσιο εξέτασης για ΣΜΛ τους τελευταίους 12 μήνες;		
Όχι	716	59
Ναι	483	39,8
Δεν θυμάμαι	10	0,8
Δεν απάντησαν	5	0,4
Σύνολο	1.214	100
Σου έβαλαν κάτι στον πρωκτό σου (πρωκτικό επίχρισμα) στο πλαίσιο εξέτασης για ΣΜΛ τους τελευταίους 12 μήνες;		
Όχι	1.064	86,4
Ναι	148	12,0
Δεν θυμάμαι	9	0,7
Δεν απάντησαν	10	0,8
Σύνολο	1.231	100
Εξέτασαν το πρωκτό σου στο πλαίσιο εξέτασης για ΣΜΛ τους τελευταίους 12 μήνες;		
Όχι	901	73,2
Ναι	317	25,8
Δεν θυμάμαι	10	0,8
Δεν απάντησαν	3	0,2
Σύνολο	1.231	100

7.9. Ενημέρωση συντρόφων για θετική διάγνωση σύφιλη και βλεννόρροιας

Πίνακας 74: Συχνότητα απαντήσεων σε ερωτήσεις σχετικά με το αν οι συμμετέχοντες ενημέρωσαν τους συντρόφους τους για τη θετική διάγνωση που είχαν για σύφιλη και βλεννόρροια. Οι ερωτήσεις τέθηκαν σε όσους είχαν δηλώσει σε προηγούμενη ερώτηση ότι είχαν διαγνωστεί με σύφιλη ή βλεννόρροια μέσα στους τελευταίους 12 μήνες.

	N	Ποσοστό (%)
Την τελευταία φορά που διαγνώσθηκες με σύφιλη, ενημέρωσες (ή ο επαγγελματίας υγείας που σε εξυπηρέτησε), τους πρόσφατους σεξουαλικούς συντρόφους σου ότι και οι ίδιοι θα χρειαστούν εξέταση/θεραπεία;		
Όχι, κανέναν από αυτούς	26	26,3
Ναι, μερικούς από αυτούς	41	41,4
Ναι, όλους	30	30,3
Δεν θυμάμαι	2	2,0
Σύνολο	99	100
Την τελευταία φορά που διαγνώσθηκες με βλεννόρροια, ενημέρωσες (ή ο επαγγελματίας υγείας που σε εξυπηρέτησε), τους πρόσφατους σεξουαλικούς συντρόφους σου ότι και οι ίδιοι θα χρειαστούν εξέταση/θεραπεία;		
Όχι, κανέναν από αυτούς	10	14,5
Ναι, μερικούς από αυτούς	23	33,3
Ναι, όλους	32	46,4
Δεν θυμάμαι	1	1,5
Σύνολο	69	100

8. Διαφορές μεταξύ ομάδων: Πόσο άνισα κατανέμονται η σεξουαλική νοσηρότητα, οι συμπεριφορές, οι ανάγκες και οι παρεμβάσεις;

8.1 Ηλικιακές ανισότητες

8.1.1 Ηλικία και νοσηρότητα

Τα επίπεδα νοσηρότητας ποικίλλουν μεταξύ των διαφόρων ηλικιακών ομάδων. Οι νεότεροι άνδρες (<25 ετών) ανέφεραν σε μεγαλύτερο ποσοστό σοβαρό επίπεδο άγχους/κατάθλιψης (18,7%), αυτοκτονικών σκέψεων (24,5%) και πιθανή εξάρτηση από το αλκοόλ (12,4%).

Πίνακας 75: Συγκεκριμένες αιτίες νοσηρότητας ανά ηλικιακή ομάδα.

Ηλικιακές ομάδες και νοσηρότητα	<25 N=563	25-39 N=1.362	40-64 N=963	>65 N=21	Σύνολο N=2.909
Σοβαρό επίπεδο άγχους και κατάθλιψης ^α	105 (18,7)	209 (15,4)	106 (11,0)	0 (0,0)	420 (14,4)
Με αυτοκτονικές σκέψεις	138 (24,5)	255 (18,7)	140 (14,5)	0 (0,0)	533 (18,3)
Χωρίς σεξουαλική ικανοποίηση (σκορ <5)	138 (24,5)	342 (25,1)	201 (20,9)	3 (14,3)	684 (23,5)
Πιθανή εξάρτηση από το αλκοόλ ^β	70 (12,4)	129 (9,5)	89 (9,2)	1 (4,8)	289 (9,9)
Διαγνωσθέντες με HIV	8 (1,4)	169 (12,4)	141 (14,6)	1 (4,8)	319 (11,0)
Διαγνωσθέντες με HIV, τους τελευταίους 12 μήνες	2 (0,4)	14 (1,0)	7 (0,7)	0 (0,0)	23 (0,8)
Διαγνωσθέντες με HIV και ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο	0 (0,0)	13 (1,0)	7 (0,7)	0 (0,0)	20 (0,7)
Διαγνωσθέντες με σύφιλη, τους τελευταίους 12 μήνες	7 (1,2)	56 (4,1)	36 (3,7)	0 (0,0)	99 (3,4)
Διαγνωσθέντες με βλεννόρροια, τους τελευταίους 12 μήνες	13 (2,3)	36 (2,6)	17 (1,6)	0 (0,0)	66 (2,3)
Διαγνωσθέντες με χλαμύδια, τους τελευταίους 12 μήνες	7 (1,2)	15 (1,1)	5 (0,5)	0 (0,0)	27 (0,9)
Διαγνωσθέντες με κονδυλώματα τους τελευταίους 12 μήνες	23 (4,1)	58 (4,3)	32 (3,3)	1 (4,8)	114 (3,9)
Διαγνωσθέντες με HIV/HBV ή HIV/HCV	2 (1,2)	56 (4,1)	39 (4,0)	0 (0,0)	99 (3,4)

^αΒάσει του συνδυασμένου μέτρου άγχους/ κατάθλιψης (PHQ-4 score)

^βCAGE4 μέθοδος εκτίμησης εξάρτησης από το αλκοόλ (Mayfield et al. 1974; Shields et al. 2004)

8.1.2. Ηλικία και συμπεριφορά

Πίνακας 76: Συγκεκριμένες συμπεριφορές ανά ηλικιακή ομάδα.

Ηλικιακές ομάδες και συμπεριφορά	<25	25-39	40-64	>65	Σύνολο
	N=563	N=1.362	N=963	N=21	N=2.909
Λήψη ART μεταξύ των συμμετεχόντων οι οποίοι είχαν διαγνωσθεί με HIV (N=319)	7 (87,5)	157 (95,9)	133 (94,3)	1 (100)	298 (93,4)
Λήψη PEP, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων που έχουν διαγνωστεί με HIV	17 (3,0)	69 (5,1)	47 (4,9)	1 (4,8)	134 (4,6)
Λήψη PrEP, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων που έχουν διαγνωστεί με HIV (N=2)	6 (1,1)	10 (0,7)	1 (0,1)	0 (0,0)	17 (0,6)
Σεξουαλική επαφή χωρίς προφυλακτικό με 2+ σταθερούς συντρόφους, τους τελευταίους 12 μήνες	24 (4,3)	85 (6,2)	76 (7,9)	3 (14,3)	188 (6,5)
Σεξουαλική επαφή χωρίς προφυλακτικό με μη-σταθερό σύντροφο άγνωστης κατάστασης ως προς τον HIV, τους τελευταίους 12 μήνες	66 (11,7)	247 (18,1)	152 (15,8)	2 (9,5)	467 (16,1)
Χρήση ενδοφλέβιων ναρκωτικών ουσιών (εξαιρουμένων στεροειδών), τους τελευταίους 12 μήνες	4 (0,7)	6 (0,4)	4 (0,4)	0 (0,0)	14 (0,5)
Χρήση διεγερτικών ουσιών για πιο έντονη ή μεγαλύτερης διάρκειας σεξουαλική επαφή	5 (0,9)	41 (3,0)	29 (3,0)	0 (0,0)	75 (2,6)

8.1.3. Ηλικία και ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης

Πίνακας 77: Συγκεκριμένες ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης ανά ηλικιακή ομάδα.

Ηλικιακές ομάδες και ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης	<25	25-39	40-64	>65	Σύνολο
	N=563	N=1.362	N=963	N=21	N=2.909
Έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης (σκορ <10 στην υποκλίμακα Reliable Alliance ^a)	25 (4,4)	49 (3,6)	40 (4,2)	0 (0,0)	114 (3,9)
Έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης (σκορ <10 στην υποκλίμακα Social Integration subscale ranging from 4 to 16) ^b	31 (5,5)	59 (4,3)	33 (3,4)	1 (4,8)	124 (4,3)
Έλλειψη ελέγχου για ασφαλέστερο σεξ	48 (8,5)	118 (8,7)	77 (8,0)	1 (0,1)	244 (8,4)
Έλλειψη ελέγχου για το ανεπιθύμητο σεξ	39 (6,9)	66 (4,9)	38 (3,9)	1 (4,8)	328
Διεισδυτική επαφή χωρίς προφυλακτικό λόγω έλλειψης προφυλακτικού, τους τελευταίους 12 μήνες	109 (19,4)	259 (19,0)	174 (18,1)	2 (9,5)	544 (18,7)
Ανησυχία σχετικά με τη χρήση ναρκωτικών ουσιών "διασκέδασης" που κάνω (N=91) (συμμετέχοντες που έκαναν χρήση ναρκωτικών ουσιών τους τελευταίους 12 μήνες)	N=95 11 (11,6)	N=302 58 (19,2)	N=211 41 (19,5)	N=1 0 (0,0)	N=609 110 (18,1)
Άγνοια της PrEP	294 (52,2)	556 (40,8)	424 (44,0)	16 (76,2)	1.290 (44,4)
Ανασφάλεια για λήψη PrEP, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων που έχουν διαγνωσθεί με HIV	N=553 238 (43,0)	N=1.189 506 (42,6)	N=802 314 (39,2)	N=18 4 (22,2)	N=2.562 1.061 (41,4)
Άγνοια της PrEP	300 (53,3)	625 (45,9)	515 (53,5)	13 (61,9)	1.453 (50,0)
Άγνοια πότε χρησιμοποιείται η PrEP	330 (58,6)	711 (52,2)	572 (59,4)	16 (76,2)	1.629 (56,0)
Άγνοια του ότι ένα οροθετικό άτομο με μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο δεν μπορεί να μεταδώσει τον HIV	293 (52,0)	622 (45,7)	502 (52,1)	10 (47,6)	1.427 (49,1)
Αβεβαιότητα για την κατάσταση υγείας ως προς τον HIV	37 (6,6)	74 (5,4)	42 (4,4)	0 (0,0)	153 (5,3)
Άγνοια για το που γίνεται εξέταση για τον HIV, μεταξύ όσων δεν έχουν εξεταστεί ποτέ	N=267 129 (48,3)	N=269 104 (38,7)	N=170 57 (33,7)	N=6 1 (16,7)	N=712 292 (41,0)
Άγνοια για το που θα μπορούσε να εμβολιαστεί κάποιος για ηπατίτιδα A, μεταξύ των ευπαθών ατόμων	N=258 162 (62,8)	N=455 290 (63,7)	N=298 180 (60,6)	N=6 4 (66,7)	N=1.017 637 62,6
Άγνοια για το που θα μπορούσε να εμβολιαστεί κάποιος για ηπατίτιδα B, μεταξύ των ευπαθών ατόμων	N=90 57 (63,3)	N=277 153 (55,2)	N=300 174 (58,0)	N=5 4 (80,0)	N=672 388 (57,7)

^aΥποκλίμακα Reliable Alliance: αθροίζει τις ερωτήσεις «Υπάρχουν άνθρωποι στους οποίους μπορώ να στηρίξομαι σε περίπτωση ανάγκης.», «Δεν υπάρχει κανείς που να μπορώ να στηριχθώ για βοήθεια εάν πραγματικά την χρειάζομαι.» (αντεστραμμένη), «Υπάρχουν άνθρωποι που μπορώ να στηριχθώ για να με βοηθήσουν εάν πραγματικά το έχω ανάγκη.» και «Αν κάτι πάει στραβά, κανείς δεν θα μπορεί να με βοηθήσει.» (αντεστραμμένη) σε μια κλίμακα που κυμαίνεται από 4-16 βαθμούς. Μεγαλύτερη τιμή υποδεικνύει μεγαλύτερο alliance.

^bΥποκλίμακα Social Integration: αθροίζει τις ερωτήσεις «Δεν υπάρχει κανείς που να καταλαβαίνει τα ενδιαφέροντα και τις ανησυχίες μου.» (αντεστραμμένη), «Υπάρχουν άνθρωποι που απολαμβάνουν τις ίδιες κοινωνικές δραστηριότητες με μένα.», «Δεν υπάρχει κανείς που να του αρέσει να κάνει τα πράγματα που κάνω εγώ» (αντεστραμμένη) και «Αισθάνομαι μέρος μιας ομάδας ανθρώπων που ενστερνίζονται τις στάσεις και απόψεις μου.» σε μια κλίμακα που κυμαίνεται από 4-16 βαθμούς. Μεγαλύτερη τιμή υποδεικνύει μεγαλύτερο Integration.

8.1.4 Ηλικία και παρεμβάσεις

Πίνακας 78: Συγκεκριμένες ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης ανά ηλικιακή ομάδα.

Ηλικιακές ομάδες και παρεμβάσεις	<25	25-39	40-64	>65	Σύνολο
	N=563	N=1.362	N=963	N=21	N=2.909
Δέκτης επιθετικής λεκτικής συμπεριφοράς γιατί κάποιος ήξερε ή υπέθεσε ότι ελκύεσαι από άνδρες, τους τελευταίους 12 μήνες	144 (25,6)	188 (13,8)	100 (10,4)	1 (4,8)	433 (14,9)
Προμήθεια δωρεάν προφυλακτικών από γκέι οργανώσεις ή άλλες οργανώσεις που ασχολούνται με τον HIV, σε μπαρ ή σάουνες, τους τελευταίους 12 μήνες	175 (31,1)	353 (25,9)	230 (23,8)	7 (33,3)	2.133 (73,3)
Επικοινωνία σε προσωπικό επίπεδο με κάποιον σε υπηρεσία υγείας στην Κύπρο σχετικά με την PrEP, μεταξύ όσων δεν έχουν διαγνωσθεί με HIV	78 (14,1)	143 (12,0)	64 (7,8)	1 (5,0)	286 (11,0)
Ενημέρωση σχετικά με τον HIV ή άλλες Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ), ειδικά για την ομάδα των Ανδρών που κάνουν Σεξ με Άνδρες (ΑΣΑ), τους τελευταίους 12 μήνες	423 (75,1)	1.022 (75,0)	664 (70)	11 (52,4)	2.120 (73,0)
Εξέταση για τον HIV, τους τελευταίους 12 μήνες, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων που είχαν ήδη διαγνωσθεί	263 (46,7)	728 (53,5)	440 (45,8)	5 (23,8)	1.436 (49,4)
Τελευταία εξέταση για HIV σε υπηρεσία υγείας	172 (30,6)	300 (22,0)	152 (15,8)	6 (28,6)	630 (21,7)
Τελευταία εξέταση για HIV παίρνοντας δείγμα μόνος μου	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Τελευταία αυτό-εξέταση για HIV	0 (0,0)	0 (0,0)	2 (0,2)	0 (0,0)	0 (0,0)
Παρακολούθηση μετά τη διάγνωση της HIV λοίμωξης (HIV care cascade stage 3)	8 (1,4)	169 (12,4)	141 (14,7)	1 (4,7)	319 (11,0)
Παρακολούθηση μετά τη διάγνωση της HIV λοίμωξης, τους τελευταίους 6 μήνες (HIV care cascade stage 4)	7 (1,2)	159 (11,7)	137 (14,3)	1 (4,8)	304 (10,5)
Μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο μεταξύ των διαγνωσθέντων με HIV (HIV care cascade stage 6)	5 (0,9)	114 (8,4)	107 (11,1)	1 (4,8)	227 (7,8)
Προσφορά οποιουδήποτε εμβολίου για την ηπατίτιδα από υπηρεσία υγείας	331 (58,8)	948 (69,6)	456 (47,5)	7 (33,3)	1.742 (59,9)
Με πλήρη εμβολιασμό κατά της ηπατίτιδας Α, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων με ιστορικό ηπατίτιδας Α	226 (40,1)	585 (43,0)	255 (26,5)	4 (19,1)	1.070 (36,8)
Με πλήρη εμβολιασμό κατά της ηπατίτιδας Β, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων με ιστορικό ηπατίτιδας Β	236 (41,9)	678 (49,8)	308 (32,1)	4 (19,1)	1.226 (42,2)
Με πλήρη έλεγχο για ΣΜΛ (HIV, εξέταση αίματος, πρωκτικό επίχρισμα, ουρηθρικό επίχρισμα, εξέταση ούρων) τους τελευταίους 12 μήνες, εξαιρουμένων των διαγνωσθέντων με HIV για περισσότερο από 12 μήνες	9 (1,6)	32 (2,4)	29 (3,0)	0 (0,0)	70 (2,4)

8.2. Ανισότητες ανδρών που διαγιγνώσκονται με HIV

Ο επιπολασμός και ο αριθμός των συμμετεχόντων με HIV αναφέρονται στην Ενότητα 4.2.1. Παρακάτω παρουσιάζονται ξεχωριστά στοιχεία για συμμετέχοντες με και χωρίς HIV.

8.2.1 Διάγνωση HIV και νοσηρότητα

Πίνακας 79: Συγκεκριμένες αιτίες νοσηρότητας σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV.

Διάγνωση HIV και νοσηρότητα	Χωρίς HIV	Με HIV	Σύνολο
	N=2.562	N=319	N=2.909
Σοβαρό επίπεδο άγχους και κατάθλιψης ^α	242 (9,5)	17 (5,3)	259 (8,9)
Με αυτοκτονικές σκέψεις	460 (18,0)	69 (21,6)	533 (18,3)
Χωρίς σεξουαλική ικανοποίηση (σκορ <5)	626 (42,4)	56 (17,6)	684 (23,5)
Πιθανή εξάρτηση από το αλκοόλ ^β	259 (10,1)	27 (8,5)	289 (9,9)
Διαγνωσθέντες με σύφιλη, τους τελευταίους 12 μήνες	45 (1,8)	54 (16,9)	99 (3,4)
Διαγνωσθέντες με βλεννόρροια, τους τελευταίους 12 μήνες	47 (1,8)	19 (6,0)	66 (2,3)
Διαγνωσθέντες με χλαμύδια, τους τελευταίους 12 μήνες	24 (0,9)	3 (0,9)	27 (0,9)
Διαγνωσθέντες με κονδυλώματα τους τελευταίους 12 μήνες	96 (3,8)	17 (5,3)	114 (3,9)
Διαγνωσθέντες με HIV/HBV ή HIV/HCV	0 (0,0)	11 (3,5)	11 (0,4)

8.2.2 Διάγνωση HIV και συμπεριφορά

Πίνακας 80: Συγκεκριμένες συμπεριφορές σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV.

Διάγνωση HIV και συμπεριφορά	Χωρίς HIV	Με HIV	Σύνολο
	N=2.562	N=319	N=2.909
Σεξουαλική επαφή χωρίς προφυλακτικό με 2+ σταθερούς συντρόφους, τους τελευταίους 12 μήνες	146 (5,7)	39 (12,2)	188 (6,5)
Σεξουαλική επαφή χωρίς προφυλακτικό με μη-σταθερό σύντροφο άγνωστης κατάστασης ως προς τον HIV, τους τελευταίους 12 μήνες	331 (12,9)	135 (42,3)	467 (16,1)
Χρήση ενδοφλέβιων ναρκωτικών ουσιών (εξαιρουμένων στεροειδών), τους τελευταίους 12 μήνες	8 (0,3)	6 (1,9)	14 (0,5)
Χρήση διεγερτικών ουσιών για πιο έντονη ή μεγαλύτερης διάρκειας σεξουαλική επαφή	38 (1,5)	37 (11,6)	75 (2,6)

8.2.3 Διάγνωση HIV και ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης

Πίνακας 81: Συγκεκριμένες ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV.

Διάγνωση HIV και ανεκπλήρωτες ανάγκες πρόληψης	Χωρίς HIV	Με HIV	Σύνολο
	N=2.562	N=319	N=2.909
Έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης (σκορ <10 στην υποκλίμακα Reliable Alliance ^a)	105 (4,1)	7 (2,2)	114 (3,9)
Έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης (σκορ <10 στην υποκλίμακα Social Integration subscale ranging from 4 to 16) ^b	112 (4,4)	12 (3,8)	124 (4,3)
Έλλειψη ελέγχου για ασφαλέστερο σεξ	182 (7,1)	59 (18,5)	244 (8,4)
Έλλειψη ελέγχου για το ανεπιθύμητο σεξ	113 (4,4)	30 (9,4)	144 (5,0)
Διεισδυτική επαφή χωρίς προφυλακτικό λόγω έλλειψης προφυλακτικού, τους τελευταίους 12 μήνες	457 (17,8)	81 (25,4)	544 (18,7)
Ανησυχία σχετικά με τη χρήση ναρκωτικών ουσιών "διασκέδασης" που κάνουν (συμμετέχοντες που έκαναν χρήση ναρκωτικών ουσιών τους τελευταίους 12 μήνες)	N=470 69 (14,7)	N=135 40 (29,6)	N=609 110 (18,1)
Άγνοια της PrEP	1.364 (53,2)	74 (23,2)	1.453 (50,0)
Άγνοια του ότι ένα οροθετικό άτομο με μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο δεν μπορεί να μεταδώσει τον HIV	1.336 (52,2)	78 (24,5)	1.427 (49,1)
Αβεβαιότητα για την κατάσταση υγείας ως προς τον HIV	148 (5,8)	5 (1,6)	153 (5,3)
Άγνοια για το που θα μπορούσε να εμβολιαστεί κάποιος για ηπατίτιδα A, μεταξύ των ευπαθών ατόμων	N=934 601 (64,4)	N=78 35 (44,9)	N=1.017 637 (62,6)
Άγνοια για το που θα μπορούσε να εμβολιαστεί κάποιος για ηπατίτιδα B, μεταξύ των ευπαθών ατόμων	N=620 369 (59,5)	N=46 14 (30,4)	N=672 388 (57,7)

8.2.4 Διάγνωση HIV και παρεμβάσεις

Πίνακας 82: Συγκεκριμένες παρεμβάσεις σε συμμετέχοντες με και χωρίς HIV.

Διάγνωση HIV και παρεμβάσεις	Χωρίς HIV	Με HIV	Σύνολο
	N=2.562	N=319	N=2.909
Δέκτης επιθετικής λεκτικής συμπεριφοράς γιατί κάποιος ήξερε ή υπέθεσε ότι ελκύεσαι από άνδρες τους τελευταίους 12 μήνες	390 (15,2)	39 (12,2)	433 (14,9)
Προμήθεια δωρεάν προφυλακτικών από γκέι οργανώσεις ή άλλες οργανώσεις που ασχολούνται με τον HIV, σε μπαρ ή σάουνες, τους τελευταίους 12 μήνες	648 (25,3)	114 (35,7)	765 (26,3)
Ενημέρωση σχετικά με τον HIV ή άλλες Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις (ΣΜΛ), ειδικά για την ομάδα των Ανδρών που κάνουν Σεξ με Άνδρες (ΑΣΑ), τους τελευταίους 12 μήνες	1.849 (72,2)	258 (80,9)	2.120 (72,9)
Τελευταία εξέταση για HIV σε υπηρεσία υγείας	624 (24,4)	6 (1,9)	630 (21,7)
Τελευταία εξέταση για HIV παίρνοντας δείγμα μόνος μου	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Τελευταία αυτό-εξέταση για HIV	0 (0,0)	2 (0,1)	2 (0,1)
Προσφορά οποιουδήποτε εμβολίου για την ηπατίτιδα από υπηρεσία υγείας	1.470 (57,4)	254 (79,6)	1.742 (59,9)
Με πλήρη εμβολιασμό για την ηπατίτιδα Α, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων με ιστορικό ηπατίτιδας Α	905 (35,3)	157 (49,2)	1.070 (36,8)
Με πλήρη εμβολιασμό για την ηπατίτιδα Β, εξαιρουμένων των συμμετεχόντων με ιστορικό ηπατίτιδας Β	1.023 (39,9)	190 (59,6)	1.226 (42,2)
Με πλήρη έλεγχο για ΣΜΛ (HIV, εξέταση αίματος, πρωκτικό επίχρισμα, ουρηθρικό επίχρισμα, εξέταση ούρων) τους τελευταίους 12 μήνες, εξαιρουμένων των διαγνωσθέντων με τον HIV για περισσότερο από 12 μήνες	68 (6,7)	2 (0,6)	70 (2,4)

Επίλογος

Η EMIS-2017 βασίστηκε στις θεμελιώδεις αρχές και αξίες της ΕΕ. Ο σχεδιασμός και η υλοποίησή της βασίστηκαν στον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, του κράτους δικαίου και στα ανθρώπινα δικαιώματα. Αναμένεται όλες οι επόμενες χρήσεις των δεδομένων της EMIS-2017 να πραγματοποιηθούν με τις ίδιες αρχές και αξίες (The EMIS Network, 2019).

Στην έρευνα EMIS-2017 για την Ελλάδα συμμετείχαν 2.909 άτομα με διάμεση ηλικία τα 35 έτη. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες ήταν cis άνδρες (N=2.881, 28 δήλωσαν trans άνδρες) και περίπου οι μισοί ήταν κάτοικοι της Αθήνας. Η μεγάλη πλειοψηφία των συμμετεχόντων είχαν γεννηθεί στην Ελλάδα (91%) ενώ ακολουθεί ως χώρα γέννησης η Γερμανία (2,5%) και η Κύπρος (1,3%). Οι συμμετέχοντες δήλωσαν στην πλειοψηφία τους ότι δεν έχουν κάποια σταθερή σχέση (N=1.750, 60,2%). Στην ερώτηση περί εξωστρέφειας, μόλις το 16,8% (N=489) δήλωσαν ότι γνωρίζουν όλοι ή σχεδόν όλοι στον κύκλο τους ότι ελκύονται από άνδρες.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι περίπου 1 στους 4 συμμετέχοντες είχε επίπεδο άγχους/κατάθλιψης μέτριο (14,4%) έως σοβαρό (8,9%) και ότι κάνουν σκέψεις ότι θα ήταν καλύτερα να είχαν πεθάνει ή ότι σκέφτονταν να κάνουν κακό στον εαυτό τους. Ο επιπολασμός του HIV ήταν 11%, το ποσοστό σύφιλης 9% (1/4 τον τελευταίο χρόνο) και βλεννόρροιας 12,4% (1/4 τον τελευταίο χρόνο). Τα επίπεδα νοσηρότητας ποικίλλουν μεταξύ των διαφόρων ηλικιακών ομάδων. Οι νεότεροι άνδρες (<25 ετών) ανέφεραν σε μεγαλύτερο ποσοστό σοβαρό επίπεδο άγχους/κατάθλιψης, αυτοκτονικών σκέψεων και πιθανή εξάρτηση από το αλκοόλ.

Σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων είχαν μη-σταθερούς άνδρες συντρόφους (74% - 2.153 άτομα). Περίπου 57,5% ανέφεραν 3 ή και περισσότερους μη σταθερούς συντρόφους τον τελευταίο χρόνο. Οι 1.889 εκ των 2.153 είχαν διεισδυτική επαφή ενώ το 46,4% δεν χρησιμοποίησε προφυλακτικό με τουλάχιστον έναν εκ των μη σταθερών συντρόφων. Συνολικά παρατηρήθηκε πολύ μικρό ποσοστό προσπάθειας λήψης (2,2%) και χρήσης PrEP (1%). Περίπου 1 στους 3 συμμετέχοντες δεν γνωρίζει εάν έχει εμβολιασθεί για ηπατίτιδα Α ή Β.

Σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων δεν γνωρίζει την PEP (33,9%) ή την PrEP (41,2%). Περίπου 1 στους 5 συμμετέχοντες δεν γνωρίζει ότι ένα HIV οροθετικό άτομο που βρίσκεται σε αποτελεσματική θεραπεία και έχει μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο, δεν μπορεί να μεταδώσει τον ιό κατά τη διάρκεια της απροφύλακτης σεξουαλικής επαφής (U=U). Περίπου 1 στους 3 συμμετέχοντες δεν γνωρίζει ότι στους ΑΣΑ συνιστάται ο εμβολιασμός για τις ηπατίτιδες Α και Β. Περίπου οι μισοί από τους συμμετέχοντες που απάντησαν στη συγκεκριμένη ερώτηση, δεν γνωρίζουν πού θα μπορούσαν να εμβολιασθούν για τις ηπατίτιδες Α και Β.

Περισσότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες, έστω και μία φορά στη ζωή τους, είχαν δεχθεί λεκτική βία τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους και ένας στους 5 σωματική βία. Στη συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων (85,3%), δεν τους έχει μιλήσει κάποιος για PrEP και σε όποιους έγινε αυτό ήταν μέσω των checkpoints.

Στην εκτίμηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η έρευνα EMIS ήταν ανώνυμη και η πιθανότητα περιορισμένης πρόσβασης ΑΣΑ στην έρευνα λόγω της υλοποίησής της μέσω διαδικτύου. Παρόλα αυτά, μέσα από την έρευνα EMIS-2017,

δίνεται η ευκαιρία αξιολόγησης διάφορων αναγκών σχετικών με τις συμπεριφορές κινδύνου, πρόληψης και προφύλαξης των ΑΣΑ και η εκτίμηση/αξιολόγηση των αναγκών παρεμβάσεων. Μέσα από την EMIS-2017 μπορεί να υπάρξει σημαντικό όφελος για την υγεία και τις προσπάθειες αντιμετώπισης του HIV και της ιογενούς ηπατίτιδας.

Βιβλιογραφία

- Daley EM, McDermott RJ, McCormack Brown KR, Kittleson MJ (2003) Conducting web-based survey research: A lesson in internet designs. *Am. J. Health Behav.* 27:116–124.
- Kroenke K, Spitzer R, Williams J, Löwe B (2009) An ultra-brief screening scale for anxiety and depression: the PHQ-4. *Psychosomatics* 50:613–21.
- Mayfield D, McLeod G, Hall P (1974) The CAGE Questionnaire: Validation of a New Alcoholism Screening Instrument. *Am J Psychiatry* 131:1121–3.
- Shields A, Guttmanova K, Caruso J (2004) An examination of the factor structure of the Alcohol Use Disorders Identification Test in two high-risk samples. *Subst Use Misuse* 39:1161–82.
- The EMIS Network (2019) EMIS-2017– The European Men-Who-Have-Sex-With-Men Internet Survey. Key findings from 50 countries. Stockholm: European Centre for Disease Prevention and Control; 2019. www.emis2017.eu. Accessed 15 Oct 2020.
- Weatherburn P, Hickson F, Reid DS, et al (2019) European Men-Who-Have-Sex-With-Men Internet Survey (EMIS-2017): Design and Methods. *Sex Res Soc Policy*. doi: 10.1007/s13178-019-00413-0